

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย
และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวนิธิวรรณ นุชน้อย

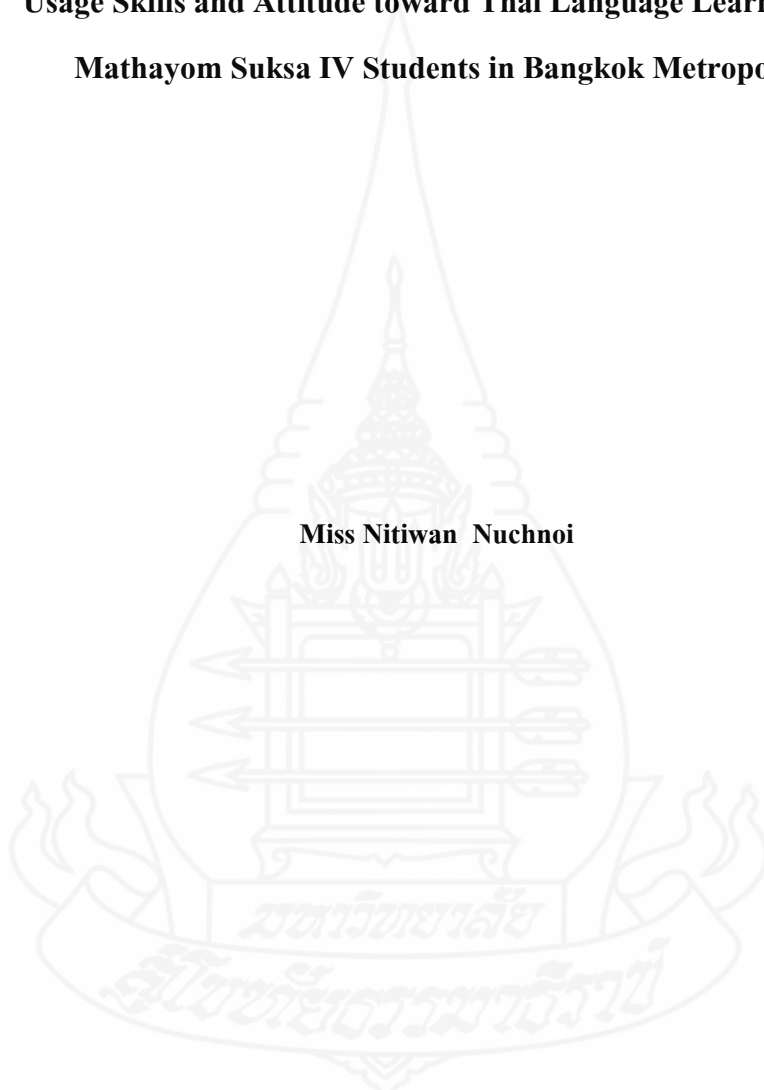

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

**The Effects of Storyline Learning Activities Management on Thai Language
Usage Skills and Attitude toward Thai Language Learning of
Mathayom Suksa IV Students in Bangkok Metropolis**

Miss Nitiwan Nuchnoi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อและนามสกุล นางสาวนิธิวรรณ นุชน้อย

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

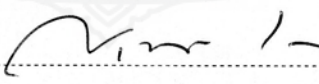
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยหะกร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยหะกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใน กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวนิชิวรรณ นุชน้อย รหัสนักศึกษา 2572100309

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณิ ยหะกร (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และ (2) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ (2) แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 และ (3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีทักษะการใช้ภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ทักษะการใช้ภาษาไทย เจตคติต่อการเรียนมัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Storyline Learning Activities Management on Thai Language Usage Skills and Attitude toward Thai Language Learning of Mathayom Suksa IV Students in Bangkok Metropolis

Researcher: Miss Nithiwan Nutnoi; **ID:** 2572100309;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Dr. Suwannee Yahakorn, Assistant Professor;

(2) Dr. Suppawan Lekwilai, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the pre-learning and post-learning Thai language usage skills of Mathayom Suksa IV students who learned under the storyline learning activities management; and (2) to study attitude toward Thai language learning of Mathayom Suksa IV students who learned under the storyline learning activities management.

The research sample consisted of 40 Mathayom Suksa IV students in an intact classroom of Dhepsirin Romklat School in Bangkok Metropolis during the second semester of the 2015 academic year, obtained by cluster sampling. The experiment was conducted under the one-group pretest-posttest research design. The employed research instruments comprised (1) learning activities management plans for the storyline learning approach; (2) a Thai language usage skills test, with reliability coefficient of .93; and (3) a scale to assess attitude toward Thai language learning, with reliability coefficient of .92. Data were analyzed using the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the post-learning Thai language usage skills of Mathayom Suksa IV students who learned under the storyline learning activities management were significantly higher than their pre-learning counterpart skills at the .05 level; and (2) attitude toward Thai language learning of Mathayom Suksa IV students who learned under the storyline learning activities management was at the high level.

Keywords: Storyline Learning Activities, Thai language Usage, Attitude, Toward Thai Language Learning, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ์ เล็กวิไล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และรองศาสตราจารย์ ดร.ปราโททย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการศึกษาแขนง วิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ ที่ได้รับไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทัศนีย์ ดาหาญ อาจารย์ประไพ คนิตานนท์ และอาจารย์ศุภกันญา มนทาร์ตัน กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและ แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า คณะครูกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้าทุกท่าน ที่มีส่วนในการแนะนำ และสนับสนุนผู้วิจัยตลอดการทำวิจัย และครูเนศ ไชยเลิศ ที่ให้คำแนะนำในการใช้สถิติวิเคราะห์ ข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยม

ขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงไว้ใน การทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโทแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย ที่ให้ความร่วมมือและคอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว “นุชน้อย” และนายศักดิ์ชัย ชรakahมุด ที่ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจด้วยความรักและห่วงใยตลอดมา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับ นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นิธิวรรณ นุชน้อย

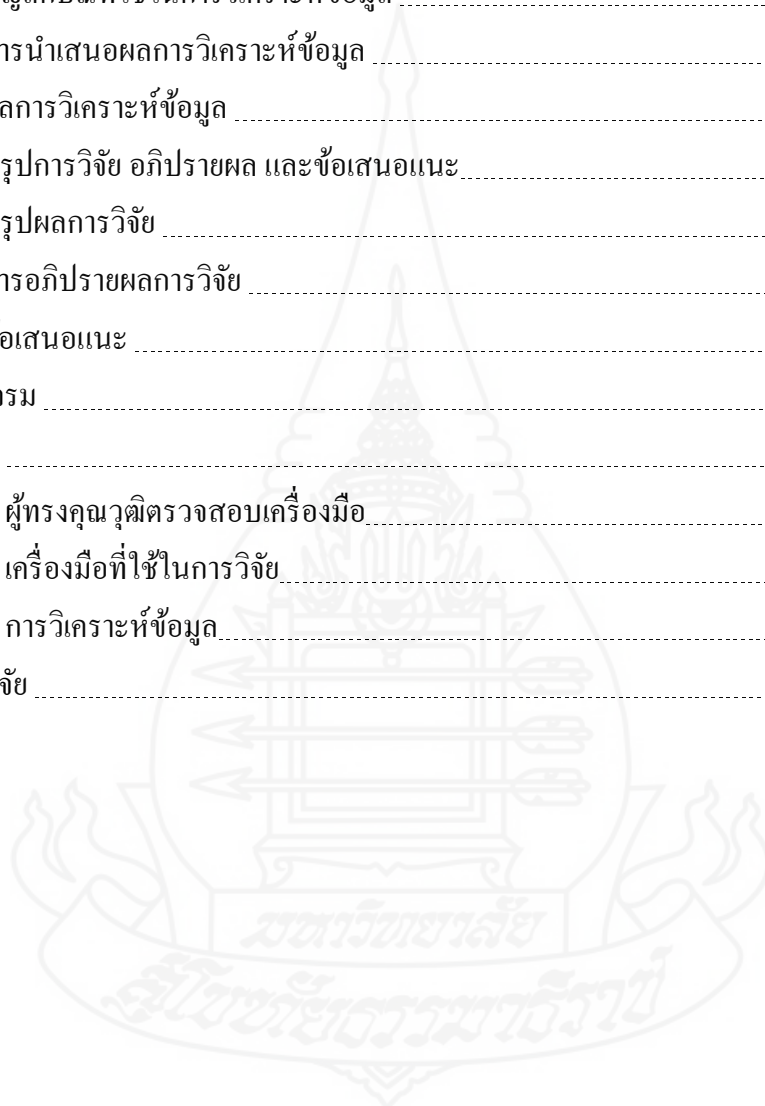
กุมภาพันธ์ 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	10
หลักสูตรสถานศึกษา	14
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์	19
ทักษะการใช้ภาษาไทย	33
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68

สารบัญ (ต่อ)

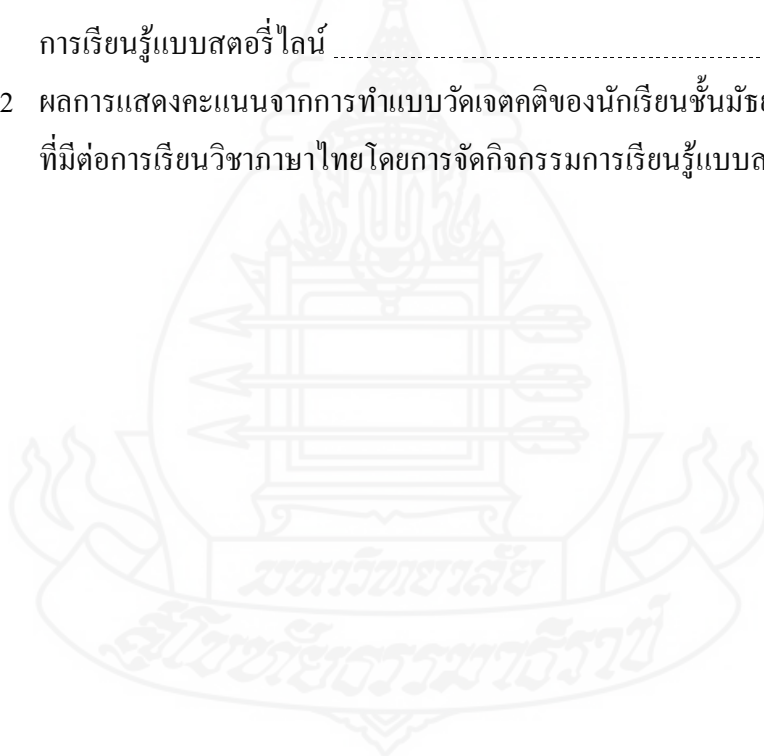
	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	74
การอภิปรายผลการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	87
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	88
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ค การวิเคราะห์ข้อมูล	141
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์.....	27
ตารางที่ 2.2 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์.....	27
ตารางที่ 2.3 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ ของ วลัย พานิช.....	28
ตารางที่ 2.4 แสดงตารางสรุปรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์.....	28
ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย.....	65
ตารางที่ 3.2 แบบวิจัยเชิงการทดลอง.....	68
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์.....	70
ตารางที่ 4.2 ผลการแสดงคะแนนจากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์.....	71

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบสำคัญของสตอรี่ไลน์ ของ วลัย พานิช	22
ภาพที่ 2.2 การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลการเรียนในชั้นเรียน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน	32
ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	62
ภาพที่ 3.2 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย	64
ภาพที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย	67

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำชาติ ช่วยสร้างเอกภาพของชาติ และเป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงต้องจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รักการอ่านและการเขียน แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รักและภูมิใจในภาษาไทย ซึ่งจากการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทำให้โครงสร้างหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลง จากหลักสูตรที่เน้นความสามารถมาเป็นหลักสูตรมาตรฐาน โดยมีสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นตัวกำหนดสมรรถฐาน การจบการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น ที่ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การปรับเปลี่ยนหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทย ซึ่งแต่เดิมเน้นการอ่าน ออก เขียนได้เป็นสำคัญ แต่ในปัจจุบันมุ่งเน้นเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการสอน ภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้แก่นักเรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง นำความรู้มาใช้ พัฒนาตนเองและสังคม ตลอดจนเกิดความรัก ห่วงแหน และภูมิใจในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษา ประจำชาติ การที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายดังกล่าว จำเป็นต้องรู้ถึง พื้นฐานความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษาของนักเรียนก่อน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบการจัดการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตาม ความสามารถของแต่ละบุคคล ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทย ดังความว่า “ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ การพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ส่วน การดูเป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร คอมพิวเตอร์ ตลอดจน การ์ตูน และสามารถแสดงทรรศนะข้อมูลข่าวสารด้วยการพูดและการเขียน ฉะนั้นการเรียน ภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ให้ชัดเจน ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา ใช้ถ้อยคำตรงตามความหมายถูกต้องตามฐานะของบุคคลและสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรจึงกำหนดให้เรียนภาษาไทยทุกคน โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระแกนกลาง และตัวชี้วัดไว้ ซึ่งในงานวิจัย ผู้วิจัยจะกล่าวเฉพาะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ได้แก่

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนเข้าใจถึงสภาพปัญหาทักษะการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเป็นอย่างดี ทั้งด้านทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และสามารถบอกได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในทักษะการใช้ภาษาไทยอยู่ในระดับใด มีความแตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีข้ออ่อนด้อยในเรื่องการแสดงความคิดเห็น ไม่เกิดความคิดสร้างสรรค์ อ่านแล้วจับประเด็นไม่ค่อยได้ และเขียนแสดงความคิดเห็นไม่ค่อยเป็น จากประสบการณ์ ผู้วิจัยเป็นครู

ที่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาภาษาไทย ได้เห็นปัญหาของนักเรียนแต่ละรุ่นอย่างหลากหลาย อาทิ ปัญหาการอ่าน เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งการอ่านจับใจความมีปัญหามากที่สุด ซึ่งจากการเก็บข้อมูลจากนักเรียนในปีการศึกษา 2556 – 2558 คือปีการศึกษา 2556 นักเรียนทั้งหมด 48 คน นักเรียนที่อ่านจับใจความผิดบ่อยๆ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ปีการศึกษา 2557 นักเรียนทั้งหมด 49 คน นักเรียนที่อ่านจับใจความสำคัญผิดบ่อยๆ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 51.02 ปีการศึกษา 2558 นักเรียนทั้งหมด 54 คน นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญ ผิดบ่อยๆ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 เป็นต้น ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ ผู้เรียน ไม่ได้ฝึกแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาสำคัญ อาทิ การสอนโดยบรรยาย ทำให้เกิดข้อจำกัดทางการคิดของผู้เรียน ถ้าใช้กิจกรรมเหล่านี้โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม อาจทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ความรู้ที่ได้รับจากการฟังเพียงอย่างเดียวอาจลืมนง่าย เป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร ไม่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ซึ่งเป็นความสามารถทางปัญญาขั้นสูง อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนไม่เกิดการพัฒนาด้านเจตคติและทักษะ-พิสัย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ และยังไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากครูผู้สอนยังเน้นการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ยึดเนื้อหาในหนังสือเป็นหลัก เน้นการท่องจำมากกว่าการให้ผู้เรียนคิดด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง จึงส่งผลให้สมรรถนะของผู้เรียนในด้านความรู้และทักษะกระบวนการคิดอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงให้ความสำคัญในการแสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรต้องการ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตจริง ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าควรทำ ไม่ควรทำ ควรเชื่อ ไม่ควรเชื่อ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในทางที่ดี เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้หลักสูตรแบบบูรณาการ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การมีส่วนร่วมของผู้เรียน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิธีดังกล่าวเป็นผลการค้นพบของสตีฟ เบลล์ และแซลลี่ ฮาร์ดเนส (Steve Bell and Sally Hardness) นักการศึกษาชาวสก็อต อีกทั้งได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์โดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นกระบวนการควบคู่กับการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน วิธีการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย เรียนอย่างเป็นสุข สนุกสนาน เห็นคุณค่าของงานที่ทำ ส่งผลให้การเรียนภาษาไทยได้ประสิทธิภาพสูงในด้านทักษะการใช้ภาษา และเจตคติต่อการเรียน ดังงานวิจัยจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ กาญจนา มากพูน (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, พิมพา เพียเทพ (2549) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรีไลน์ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติดงโคก, นริศรา วงศ์วิชุด (2553) ได้ศึกษาเรื่องการใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรีไลน์ เรื่องย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1000 ดวง เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสุสรัตน์ อภิชัย (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษางานวิจัยของบัสโซ (Butzow, 1991) ที่ได้นำวิธีสตอรีไลน์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในต่างประเทศ พบว่า วิธีสตอรีไลน์ ช่วยสร้างโอกาสให้เกิดความรู้ที่ผู้เรียนได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทักษะทางปัญญาของตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและความเข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนในห้องเรียนกับชีวิตจริง และเป็นโอกาสสำคัญในการเรียนแบบร่วมมือ มีการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมและความสามารถในการทำงานร่วมกันจึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน และผลจากการเรียนรู้ช่วยเพิ่มความรูสึกประสบความสำเร็จและช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนทุกคนเกิดความสนุกสนานในการเรียน สนใจเรียน และมีความพึงพอใจการเรียนเพิ่มขึ้น

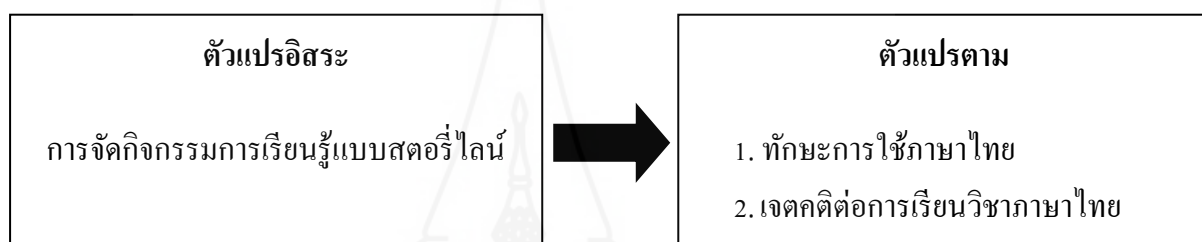
จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์มาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความรู้สึกสนุกสนานในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์น่าจะส่งผลต่อความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง การดู และการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดี ตลอดจนการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

2.2 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

4.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์มีทักษะการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง การดู และการพูด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับมาก

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 นักเรียนรวมทั้งหมด 494 คน ซึ่งจัดนักเรียนในแต่ละห้องเรียน แบบคละความสามารถ

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยการจับฉลาก มา 1 ห้องเรียน ในจำนวนทั้งหมด 12 ห้องเรียน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียน 40 คน

5.3 ระยะเวลา

การศึกษาวิจัยใช้ระยะเวลาในการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

5.4 เนื้อหา

สาระที่ 1 การอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

5.5 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

5.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ทักษะการใช้ภาษาไทย

5.2.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน โดยใช้คำถามหลักในการเชื่อมโยงเรื่องราวให้สัมพันธ์กัน ในแต่ละขั้นตอนของการทำกิจกรรมเน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญมี 4 องค์ประกอบ คือ

6.1.1 ฉาก (Setting) คือ สถานที่ หรือภาพที่เป็นความคิดรวบยอดของตัวละครในเรื่องนั้น ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขของเวลา

6.1.2 ตัวละคร (Character) คือ ผู้มีบทบาท ผู้มีส่วนร่วมในเรื่องราวหรือฉากนั้นๆ ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ พืช อื่นๆ

6.1.3 การดำเนินชีวิต (A way of Life) เป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่อง

6.1.4 เหตุการณ์ (Event) เหตุการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียม : ผู้สอนเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน โดยแนะนำการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หลังจากนั้นแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม : ในขั้นนี้ผู้เรียนจะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามองค์ประกอบของสตอรี่ไลน์ โดยแบ่งเป็นลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างฉาก ครูใช้คำถามนำอันจะก่อให้เกิดการสะท้อนภาพเกี่ยวกับเรื่องราว ว่าเกิดขึ้นที่ไหน ถือว่าเป็นการเริ่มต้นให้นักเรียนทราบที่กำลังมีประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น เป็นการเริ่มเข้าสู่บทเรียน หรือเปิดเรื่องในฉาก ระบุสถานที่ เวลา และสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร คือ การใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนผูกเรื่องเกี่ยวกับคน สัตว์ ที่นักเรียนเป็นผู้กำหนดเรื่องและบทบาทในการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ

ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีการดำรงชีวิต ครูใช้คำถามนำเพื่อให้นักเรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของตัวละคร

ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา ครูใช้คำถามนำว่า มีเหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นกับตัวละคร และปัญหาใดที่ต้องแก้ไข

ในขั้นปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนต้องออกมาอภิปราย สรุปเล่าเรื่อง นำเสนอผลงาน ตลอดจนแนวคิดและประสบการณ์ของกลุ่มตนเองให้เพื่อนทราบ

ขั้นประเมินผล : ครูประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมในทุกขั้นตอน คือ การตอบคำถามนำ การปฏิบัติกิจกรรม การสร้างสรรค์ผลงาน และจากการนำเสนอผลงานกลุ่ม

6.2 ทักษะการใช้ภาษาไทย

6.2.1 ทักษะการอ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่างๆ

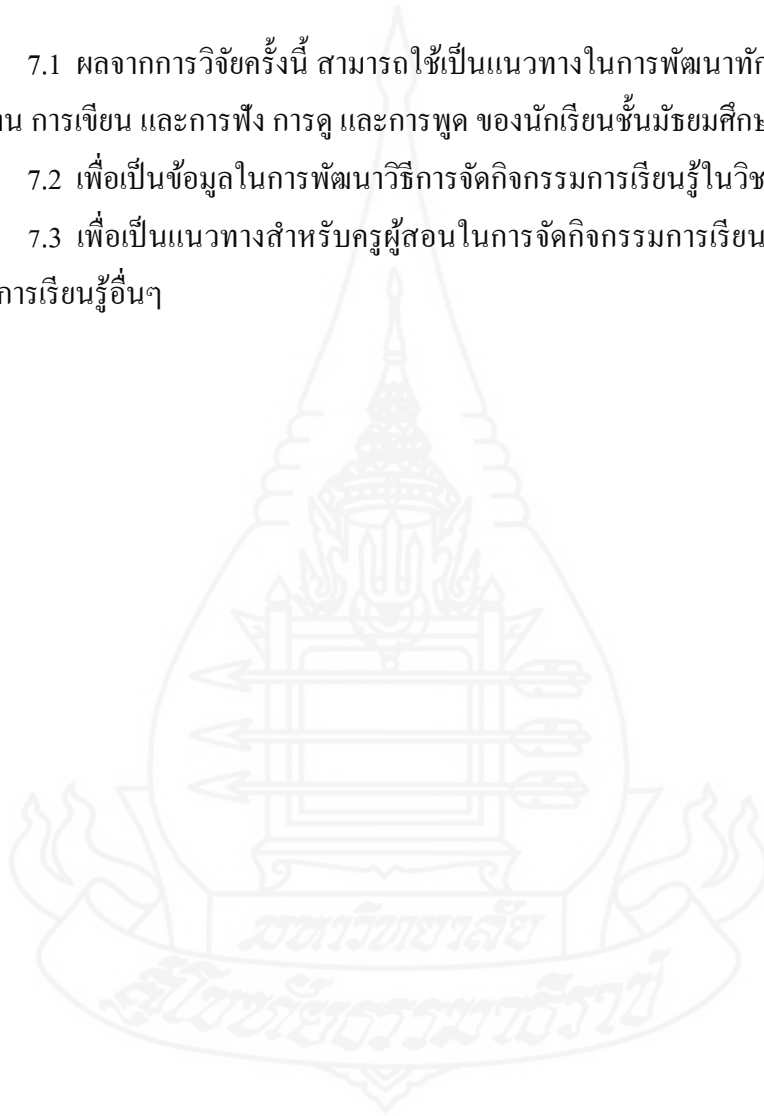
6.2.2 ทักษะการเขียน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนบรรยาย เขียนคำขวัญ และเขียนเรียงความ

6.2.3 ทักษะการฟัง การดู และการพูด หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการฟัง การดูได้อย่างมีวิจารณญาณ และมีความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็น พูดนำเสนอ พูดเล่าเรื่อง และพูดโน้มน้าวใจ

6.3 เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย ด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง การดู และการพูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ดีขึ้น
- 7.2 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย
- 7.3 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.4 แนวทางการบูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.5 การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. หลักสูตรสถานศึกษา

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3.1 ความหมายของสตอรี่ไลน์

3.2 องค์ประกอบสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3.3 หลักการของสตอรี่ไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

3.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3.5 รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

3.6 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.8 การวัดและประเมินผลทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

4. ทักษะการใช้ภาษาไทย

4.1 ทักษะการอ่าน

4.2 ทักษะการเขียน

4.3 ทักษะการฟัง

4.4 ทักษะการพูด

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

5.1 ความหมายของเจตคติ

5.2 ลักษณะของเจตคติ

5.3 องค์ประกอบของเจตคติ

5.4 การวัดเจตคติ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เมื่อก้าวถึงหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่งนำไปเป็นทิศทางในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม บริบทในโรงเรียนของตนเอง พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี และมีปัญญา ตลอดจนฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ชีวิต ในเรื่องหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยได้ให้รายละเอียดในเรื่อง ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, แนวทางการบูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

1.1 ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.16)

1.1.1 กำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นแก่นความรู้ที่ครูผู้สอนต้องนำไปขยายรายละเอียดและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของคนประกอบด้วยสาระการเรียนรู้การอ่าน การเขียน และการฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

1.1.2 กำหนดหลักสูตรเป็นช่วงชั้น ช่วงชั้นที่ 4 คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

1.1.3 กำหนดเวลาเรียนตามความเหมาะสม ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายภาคและเป็นหน่วยกิต

ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ม.4 – 6 ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค คัดนำหนักของวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต โดยใช้เกณฑ์ 60 ชั่วโมงต่อภาคเรียน และจัดให้มีรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับผู้เรียน มีความยากง่ายตามระดับชั้น จัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเดียวหรือจัดเป็นรายวิชาสั้นๆ หรือรวมกันในลักษณะของการบูรณาการเป็นรายวิชาเลือกเฉพาะทาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.17)

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) มีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.44 - 55)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสติปัญญา และทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ทั้งการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแบบองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องได้รับการพัฒนาทางอารมณ์ เรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ ซึ่งถือเป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการสรุปองค์ความรู้ ประเมินผลตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงตนเองให้เกิดการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข
2. การเรียนรู้แบบองค์รวม
3. การเรียนรู้จะต้องปรับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. การเรียนรู้จากการคิดและลงมือปฏิบัติจริง
5. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น
6. การเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนและผลงาน
7. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้
8. การเรียนรู้เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

อาชีพ

1.4 แนวทางการบูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 5 สาระการเรียนรู้ แต่ละสาระการเรียนรู้มีตัวชี้วัดแตกต่างกัน ตัวชี้วัดดังกล่าวจึงมีประโยชน์ต่อการบูรณาการอย่างยิ่ง การบูรณาการมีลักษณะเป็น สหวิทยาการ โดยเริ่มจากการจัดหน่วยการเรียนรู้สหวิทยาการ ซึ่งครูผู้สอนกำหนดหน่วยการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ และทักษะที่ตนมีเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้หากครูผู้สอนมีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะของการผสมผสานองค์ความรู้และทักษะในแต่ละ

สาระการเรียนรู้มากขึ้น มีการเชื่อมโยงให้ผู้เรียนรู้ใช้ความรู้ ความสามารถ ในรูปของการทำผลงาน ระหว่างวิชา โครงการ กิจกรรม หรือการปฏิบัติอื่นๆ ก็ย่อมเรียกว่าเป็นการบูรณาการในระดับ ระหว่างวิชา (Interdisciplinary)

1.5 การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษา จึงต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และทักษะกระบวนการคิดที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด ครูผู้สอนจะประเมินองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1.5.1 การประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระ

1) ในการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระ มีการกำหนดสัดส่วนคะแนน ระหว่างเรียนกับคะแนนปลายภาคหรือคะแนนปลายปี โดยมีคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนน ปลายภาคหรือคะแนนปลายปี เช่น 60 : 40, 70 : 30, 80 : 20 เป็นต้น

2) กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ของระดับชั้นเรียน ในระดับมัธยมศึกษากำหนดระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ และกำหนดเงื่อนไข ต่างๆ ของผลการเรียน เช่น การไม่มีสิทธิ์เข้ารับการสอบปลายภาค (มส)

3) กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนซ่อมเสริมระหว่างเรียน ในกรณีที่ผู้เรียนมี ผลการประเมินตัวชี้วัดหรือมาตรฐานการเรียนรู้ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4) กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนซ่อมเสริม สอบแก้ตัว ในกรณีที่ผู้เรียนได้ ผลการเรียนเป็น “0” และแนวปฏิบัติกรณีที่ผู้เรียนได้ “ร” หรือ “มส”

5) กำหนดแนวปฏิบัติในการอนุมัติผลการเรียน

6) กำหนดแนวทางในการรายงานผลการประเมิน

1.5.2 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่ ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการประเมินให้ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม.4 - 6) ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

1) สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และการ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) สามารถจับประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์จากการอ่านสื่อที่มีความ ซับซ้อน

- 3) สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน และสามารถวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่างๆ
- 4) สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านอย่างหลากหลาย
- 5) สามารถเขียนแสดงความคิดเห็น ได้แย่ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุนอย่างเพียงพอ และสมเหตุสมผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียน ว่าคุณผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเกิดผลจากการเรียนการสอน บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดในระดับใด สามารถเลื่อนชั้นหรือจบการศึกษาได้หรือไม่ สถานศึกษาจึงต้องจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษานำไปเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุถึงผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยังใช้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร

2. หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเรียนรู้ที่จะต้องดำเนินไปตามแนวทางและลำดับขั้นตอนในรายวิชาต่างๆ ที่ผู้เรียนจะต้องเรียน โดยมีหลักสูตรเป็นเสมือนตัวนำทางในการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศ ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเพียงหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ซึ่งประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังมีรายละเอียดดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน รหัสวิชา ท 31102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 1 หน่วยกิต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน

ศึกษาหลักการ วิธีการ แนวทางการพัฒนาการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด อย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาบทร้อยกรองประเภทโคลง และงานเขียนร้อยแก้วประเภทบทความ เรื่องสั้น นวนิยาย วรรณกรรมพื้นบ้าน วรรณคดีในบทเรียน บทโฆษณา สารคดี บันเทิงคดีเกี่ยวกับ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ปาฐกถา พระบรมราโชวาท เทศนา บรรยาย คำสอน บทร้อยกรองร่วมสมัย บทเพลง บทอาเศียรวาท คำขวัญ การย่อความ การเรียงความแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก

โดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสรุปความ ตีความ แปลความ ขยายความ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพิจารณา ประเมินค่าวรรณคดี และวรรณกรรมท้องถิ่น ทักษะการจับใจความสำคัญ ทักษะการแต่งคำ ประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ กระบวนการเขียนเรียงความ ทักษะการเขียนย่อความ กระบวนการพิจารณาเลือกฟัง ดู สื่อในรูปแบบของการบรรยายให้ความรู้ ความคิด และความบันเทิงในเรื่อง วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ทักษะการพูดถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาส ที่ไม่เป็นทางการ

เพื่อพัฒนาตนเอง นำข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการใช้ภาษา มีเหตุผล สร้างสรรค์ เห็นคุณค่าและ ภูมิใจในความเป็นไทย ดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

ตัวชี้วัด

ท 1.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	ม.4-6/6	ม.4-6/7	ม.4-6/8	ม.4-6/9
ท 2.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	ม.4-6/6	ม.4-6/7	ม.4-6/8	
ท 3.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	ม.4-6/6			
ท 4.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	ม.4-6/6	ม.4-6/7		
ท 5.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	ม.4-6/6			

รวม 36 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน รหัสวิชา ท 31102

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน 1 หน่วยกิต

เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	วรรณคดี 1	ท 5.1 ม.4-6/1 ท 5.1 ม.4-6/3 ท 5.1 ม.4-6/4 ท 5.1 ม.4-6/6 ท 1.1 ม.4-6/1 ท 1.1 ม.4-9/7 ท 4.1 ม.4-6/4	-หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดี -การวิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าวรรณคดี -การสังเคราะห์วรรณคดี -บทอาขยานและบทร้อย กรองที่มีคุณค่า -การอ่านออกเสียง -การเขียนผังความคิด -การแต่งโคลง -นิราศนรินทร์คำโคลง	5	5
2	การเขียน	ท 2.1 ม.4-6/1 ท 2.1 ม.4-6/2 ท 2.1 ม.4-6/3 ท 2.1 ม.4-6/6 ท 2.1 ม.4-6/7 ท 2.1 ม.4-6/8	-ประกาศ -เรียงความ -ย่อความ - การเขียนรายงาน เชิงวิชาการ -บันทึกจากการศึกษา ค้นคว้า -มารยาทในการเขียน	5	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
3	การฟัง การดูและการพูด	ท 3.1 ม.4-6/1 ท 3.1 ม.4-6/2 ท 3.1 ม.4-6/3 ท 3.1 ม.4-6/4 ท 3.1 ม.4-6/5 ท 3.1 ม.4-6/7	-การพูดสรุปแนวคิดและการแสดงความคิดเห็น -การวิเคราะห์แนวคิดการใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ - การประเมินเรื่องแล้วกำหนดแนวทางนำไปใช้ -การเลือกเรื่อง -การพูดต่อที่ประชุมชน -มารยาทในการฟัง การดูและการพูด	5	5
4	ภูมิปัญญาทางภาษา	ท 5.1 ม.4-6/5 ท 2.1 ม.4-6/6	-การรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้าน -ภูมิปัญญาทางภาษา -การเขียนโครงการ	5	5
5	หลักภาษาไทย	ท 4.1 ม.4-6/2 ท 4.1 ม.4-6/6	- การเพิ่มคำ -การใช้คำ -การเขียนสะกดคำ -การสร้างคำ	8	10
6	วรรณกรรม	ท 1.1 ม.4-6/2 ท 1.1 ม.4-6/3 ท 1.1 ม.4-6/4 ท 1.1 ม.4-6/5 ท 1.1 ม.4-6/6 ท 1.1 ม.4-6/7	-การตีความ แปลความ ขยายความ -การวิเคราะห์ วิวิจารณ์ -การคาดคะเนเหตุการณืและประเมินค่า -การโต้แย้ง - การตอบคำถามจากการอ่าน -การเขียนผังความคิด	6	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		<p>ท 1.1 ม.4-6/8</p> <p>ท 1.1 ม.4-6/9</p> <p>ท 2.1 ม.4-6/5</p>	<p>-งานเขียนประเภทต่างๆ เช่น ข่าว บทความ นิทาน บทโฆษณา เรียงความ เรื่องทุกข์ของชาวนาใน บทกวีเรื่องสั้น นวนิยาย</p> <p>-การนำความรู้มาพัฒนาตนเอง</p> <p>-มารยาทในการอ่าน</p> <p>-การประเมินคุณค่าของงานเขียนในด้านต่างๆ</p>		
7	วรรณคดี 2	<p>ท 5.1 ม.4-6/1</p> <p>ท 5.1 ม.4-6/3</p> <p>ท 5.1 ม.4-6/4</p>	<p>-หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดี</p> <p>-การวิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าวรรณคดี</p> <p>-การสังเคราะห์วรรณคดี</p> <p>-มงคลสูตรคำฉันท์</p> <p>-มหาเวสสันดรชาดก</p>	4	5
ก	สอบกลางภาค			1	20
ข	สอบปลายภาค			1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแบบแผน แนวทางที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ถูกสร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา สนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน หรือสังคมนั้นๆ โดยเฉพาะ หลักสูตรดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้สถานศึกษาจัดทำขึ้นตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางที่กรมวิชาการกำหนดไว้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เป็นวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือที่เรียกว่า กำหนดเส้นทางเดินเรื่อง โดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำสู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนตามสภาพจริง มีการบูรณาการระหว่างวิชา เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งตัว ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ดังนี้

วลีย์ พานิช (2545, น.18) กล่าวว่า Storyline มาจากคำว่า story และ line ซึ่งเป็นเส้นทางของเรื่องราว หรือแนวทางของเรื่อง โดยจะดำเนินเรื่องราวที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับ การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วย Storyline Approach โดยมีสตีฟ เบล (Steve Bell) และแซลลี่ ฮาร์กเนส (Sallie Harkness) เป็นผู้ให้กำเนิดการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว ได้รับการคิดค้นและพัฒนาขึ้นในประเทศสกอตแลนด์ นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือในการพัฒนาวิธีสอนจาก เฟรด เรนเดล (Fred Rendell) ทำให้การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์เป็นที่นิยมแพร่หลายทั้งในทวีปยุโรปและอเมริกา

สตอรีไลน์ จัดได้ว่าเป็น Approach และ Method ที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาขึ้นในประเทศสกอตแลนด์ จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักพร้อมกับ สตีฟ เบล ผู้ซึ่งพัฒนาแนวคิดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์จนเป็นที่แพร่หลาย (พิมพ์พันธ์ุ เดชะคุปต์ และเพียว์ ยินดีสุข, 2548, น.16) และสามารถแก้ปัญหาการบูรณาการหลักสูตรระดับประถมศึกษาในประเทศไทยได้เป็นที่น่าพอใจ จึงนำวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ไปเผยแพร่ในประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ ไอซ์แลนด์ เดนมาร์ก และ

ประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศไทย ในปี 2539 นักวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม จาก โร.เบบล์ และเริ่มขยายผลในวงการศึกษาไทย ณ โรงเรียนในจังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2540 (ชนาธิป พรกุล, 2545, น.159) สำหรับประเทศไทย สตอรี่ไลน์จัดเป็นหนึ่งในนวัตกรรมการบูรณาการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ และ เพียว์ ยินดีสุข, 2548, น.16)

จากความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของสตอรี่ไลน์ไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของสตอรี่ไลน์

ชนาธิป พรกุล (2545, น.159) กล่าวถึง สตอรี่ไลน์ว่า การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เป็นวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่โดยสิ้นเชิง เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาหลักสูตรบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนตลอดเวลา โดยการสร้างฉาก และตัวละครที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยใช้เรื่องราวให้ผู้เรียนสร้างความรู้ที่มีความหมายและเหมือนชีวิตจริง เกิดการเรียนรู้แบบมโนทัศน์และทักษะ ผู้เรียนและผู้สอนจะร่วมมือกันทำงาน แบ่งปันความคิด และความรู้ลักษณะที่ทำการเรียนรู้ร่วมกัน

ฉันท ชาติทอง (2550, น.186) กล่าวว่า สตอรี่ไลน์เป็นวิธีสอนที่นำเอาสาระการเรียนรู้จากหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมโยงกัน เพื่อจัดการเรียนรู้ภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน โดยมีการผูกเรื่องเป็นตอนๆ (Equisode) เรื่องแต่ละตอนจะต่อเนื่อง และมีลำดับเหตุการณ์ (Sequence) โดยเรียกว่า เส้นทางการเดินเรื่อง (Topic Line) ซึ่งจะใช้คำถามหลัก (Key questions) เป็นตัวนำไปสู่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ทักษะการคิด วิเคราะห์ และกระบวนการกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ และเพียว์ ยินดีสุข (2551, น.101) กล่าวว่า สตอรี่ไลน์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์ ผ่านการใช้คำถามหลัก เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการระหว่างวิชาหรือเป็นแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Integration)

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น.154) กล่าวถึงสตอรี่ไลน์ว่า เป็นวิธีการสอนที่มีการผูกเรื่องเป็นฉากเป็นตอนอย่างต่อเนื่องกัน โดยแต่ละฉากของเรื่องจะมีการใช้คำถามที่ครูจัดเตรียมเป็นตัวเชื่อมเรื่องและทำกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่จินตนาการตามความเป็นจริง ความรู้ใหม่ที่เด็กได้

จากการดำเนินเรื่อง จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริงของตนเอง

ทิสนา แคมมณี (2552, น.54) กล่าวว่า สตอรี่ไลน์เป็นนวัตกรรมการศึกษาแบบหนึ่ง que พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะของการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรและทักษะการเรียนการสอนจากหลายวิชาเข้าด้วยกัน โดยกำหนดให้ผู้เรียนสร้างเรื่องราวด้วยตนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่ใช้คำถามหลัก หรือวางเส้นทางการเดินเรื่องเป็นตอนๆ แต่ละตอนประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่หลากหลาย ผ่านการใช้คำถาม 4 คำถาม คือ ที่ไหน ใคร ทำอะไร/อย่างไร และมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น คำถามหลักเหล่านี้ถือเป็นตัวเปิดประเด็นให้ผู้เรียนร้อยเรียงเรื่องราวด้วยตนเอง ตลอดจนมีการสร้างสรรค์ชิ้นงานขึ้นมาประกอบ การเรียนการสอนด้วยวิธีการสตอรี่ไลน์จึงช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ประสบการณ์ ความคิดของตนอย่างเต็มที่ และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดอย่างกว้างขวาง

บุญญฤทธิ เมธิปัญญา (2552, น.17) กล่าวว่า การสอนแบบเดินเรื่อง เป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนยึดและอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม ระดับชั้นของผู้เรียนส่งผลต่อการใช้จินตนาการ และการแก้ปัญหาของเด็ก การสอนแบบเดินเรื่องจะกำหนดปัญหาและคำถามให้ผู้เรียนมากกว่าการให้คำตอบแก่พวกเขา รวมถึงการสืบค้นความคิดร่วมกับประสบการณ์และการสร้างองค์ความรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการสอนด้วยวิธีดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทำ แผ่นชัยภูมิ (2552, น.10) สตอรี่ไลน์เป็นเส้นทางการเดินเรื่องราวหรือเป็นแนวทางของเรื่องที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับ ผู้เรียนทุกคนสามารถแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ โดยการแสดงออกผ่านกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างหลากหลาย ซึ่งถือเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะทางสังคม

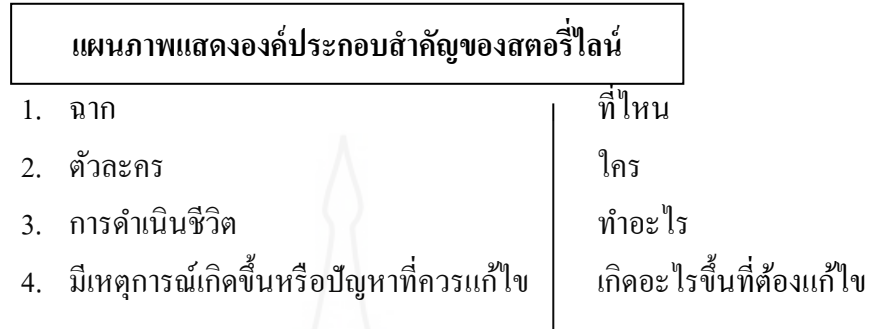
ในทำนองเดียวกัน อุดมรัตน์ พงษ์สุจริต (2553, น.11) ได้ให้นิยามวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ว่าเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนเรียนรู้จากความรู้เดิมของตนเองส่วนหนึ่งและประสบการณ์ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่ โดยการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีที่ว่าความรู้ที่ซับซ้อนและมีหลายขั้นตอน

จากความหมายที่กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า สตอรี่ไลน์ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดำเนินการสอนโดยการผูกเรื่องให้เป็นตอนๆ เรียงตามลำดับเหตุการณ์ หรือที่เรียกว่า การกำหนดเส้นทางการเดินเรื่อง ผ่านการใช้คำถามหลัก ผู้จัดการกิจกรรมที่หลากหลาย และให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองได้

3.2 องค์ประกอบสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

องค์ประกอบสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีดังต่อไปนี้

วลัย พานิช (2547, น.35) เขียนแผนผังแสดงองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบของสตอรี่ไลน์ ดังแผนภาพ

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบสำคัญของสตอรี่ไลน์ ของ วลัย พานิช

พิมพันธ์ เคชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2551, น.19) กล่าวว่า สตอรี่ไลน์มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. การจัดฉาก (Setting the Scene) เป็นการกำหนดเวลาของเรื่องราวว่าอยู่ในช่วงเวลาใด และกำหนดสถานที่ในเรื่องว่าเกิดขึ้น ณ ที่ใด จะได้จำลองบรรยากาศของเรื่องนั้นๆ ได้
2. ตัวละคร (Characters) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับฉากหรือเหตุการณ์
3. การดำเนินชีวิต (A way of Life) เป็นการดำเนินชีวิต ดำเนินเรื่องราวของตัวละครในเรื่องนั้นๆ
4. มีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข (Events, Incident, or Real Problems to be Solved) คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือปัญหาที่ตัวละครต้องเผชิญ

เบลล์ และไฟฟิลด์ (1996, น.4 – 5 อ้างถึงใน สมนึก ปฏิปทานนท์, 2542, น.11) กล่าวว่า สตอรี่ไลน์เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงหรือผูกเรื่องขึ้น มีการดำเนินเรื่องต่อเนื่อง โดยใช้เรื่องราวสร้างการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านเนื้อหาสาระ กระบวนการคิด และทักษะทางสังคม มีการกำหนดการเดินทางเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญมี 4 องค์ คือ

1. ฉาก (Setting) คือ สถานที่ หรือภาพที่เป็นความคิดรวบยอดของตัวละครในเรื่องนั้น ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขของเวลา
2. ตัวละคร (Character) คือ ผู้มีบทบาท ผู้มีส่วนร่วมในเรื่องราวหรือฉากนั้นๆ ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ พืช อื่นๆ
3. การดำเนินชีวิต (A way of Life) เป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่อง
4. เหตุการณ์ (Event) เหตุการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ในการดำเนินเรื่องจะแบ่งเป็นตอนๆ ประกอบด้วย คำถามหลักซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวให้ดำเนินไปเป็นลำดับ ลักษณะของคำถามหลักเป็นดังนี้

1. มีลักษณะที่เปิดกว้าง ให้มีคำตอบที่หลากหลาย
2. กระตุ้นให้เกิดแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง
3. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดขั้นสูง จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

ในการทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง

4. กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ทั้งด้านความรู้ ทักษะทัศนคติ

จากองค์ประกอบของสตอรีไลน์ของนักวิชาการที่ได้ให้ไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ฉาก
2. ตัวละคร
3. การดำเนินชีวิต
4. เหตุการณ์

3.3 หลักการของสตอรีไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

วลัย พานิช (2545, น.1 – 2) ได้กล่าวถึงหลักการของสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

1. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเรียกว่า child centred เป็นแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เชื่อว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนทุกคนต้องมีประสบการณ์และทักษะเดิมของตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ให้เกิดขึ้น

2. เน้นการปฏิบัติและการเสริมแรง การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือกระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง นั่นคือ การเรียนแบบ Constructivist way of working ทั้งนี้ผู้เรียนต้องมีกระบวนการเรียนรู้แบบ Active learning สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเองเองได้ กระบวนการเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญา ทักษะ และทัศนคติแก่ผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์ จะได้รับประสบการณ์ในการทำงานซึ่งเป็นตัวเสริมแรง โดยมีผู้สอนให้ความสำคัญในการทำงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

3. เน้นการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ด้วยรูปแบบ Storyline Approach ด้วยการบูรณาการเนื้อหาวิชา หลักสูตร และกระบวนการ ภายใต้การสอนในหัวเรื่องเดียวกัน

4. เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบดังกล่าวเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ ซึ่งมีความหลากหลายทั้งรูปแบบ ความยากง่ายของเนื้อหา กิจกรรม ฉะนั้นผู้เรียนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถได้ตามศักยภาพของตน

5. เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาวุฒิภาวะสังคม ส่งเสริมเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ทางหนึ่ง โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งเรียนเป็นรายบุคคล เรียนเป็นคู่ เรียนเป็นกลุ่มย่อย หรือเรียนพร้อมกันทั้งชั้น

6. เน้นเรื่องการตั้งคำถามของผู้สอน การตั้งคำถามหลักของผู้สอนนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนแบบสตอรีไลน์ เพราะคำถามจะเป็นตัวนำไปสู่การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตลอดจนเป็นตัวเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องกันเป็นลำดับเหตุการณ์ซึ่งอยู่ภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน

ชนาธิป พรกุล (2545, น.161) กล่าวถึงหลักการของสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

1. หลักการของการวางเรื่อง (Principle of Story) ผู้สอนต้องวางเรื่องที่สามารถสะท้อนสภาพจริงในชีวิตให้แก่ผู้เรียน เพราะการวางเรื่องจะให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน

2. หลักของการคาดการณ์ (Principle of Anticipation) ผู้เรียนต้องรู้จักคาดเดาเหตุการณ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในการติดตามเรื่องแต่ละตอน เพราะผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเดินเรื่องด้วยตนเอง

3. หลักของเส้นเชือกที่เป็นของผู้สอน (Principle of the Teacher's Rope) การเดินเรื่องเป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยมีผู้สอนควบคุมเส้นทางหรือควบคุมเส้นเชือก เพื่อให้ผู้เรียนเดินทางไปตามเส้นเชือกที่ผู้สอนวางแผนไว้ แต่กระบวนการสอนดังกล่าวมีความยืดหยุ่น ผู้เรียนสามารถกำหนดทิศทางให้เส้นเชือกโค้ง หรือผูกปมได้ตามต้องการ

4. หลักของความเป็นเจ้าของ (Principle of Ownership) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างมโนทัศน์ด้วยตนเอง มโนทัศน์มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และการสร้างประสบการณ์ของมนุษย์ ผู้เรียนต้องแสดงออกในบทบาทที่ตนได้รับ เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ภาคภูมิใจ และกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทนั้น โดยมีผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นพฤติกรรมดังกล่าวให้เกิดแก่ผู้เรียน

5. หลักของเนื้อเรื่อง (Principle of Context) ผู้เรียนเรียนรู้จากการเชื่อมโยงเรื่องใหม่กับเรื่องที่เรียนมาแล้ว สร้างความเข้าใจจากเรื่องที่รู้มาแล้วไปสู่เรื่องที่ยังไม่รู้ กระบวนการเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้า และฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องใหม่

6. หลักของการจัดโครงสร้างก่อนทำกิจกรรม (The Structure before Activity Principle) ให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์ก่อนการทำกิจกรรม โดยเน้นให้ผู้เรียนดึงความรู้เดิมออกมาใช้ เพื่อผู้สอนจะได้ทราบพื้นฐานความรู้และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนได้

สรุปว่า หลักการของสตอรีไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน คือ หลักการของเรื่องที่ผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการเดินเรื่องต้องมีความชัดเจน สะท้อนชีวิตจริง มีความหมายต่อการเรียนรู้ ผู้สอนต้องให้โอกาสเด็กได้คิดค้น กระทำ ค้นหาคำตอบในคำถามที่มีความหมายของครู และผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่จัดการความรู้โดยตรงกับการเรียนรู้ของตนเอง

3.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ เน้นการใช้กิจกรรมเป็นหลัก มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ (พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์, 2544, น.101)

1. ขั้นนำ เป็นขั้นเริ่มต้นการถ่ายทอดความรู้สึกและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน กล่าวคือผู้เรียนต้องสร้างหรือเตรียมความพร้อมในการรับความรู้ ประสบการณ์

2. ขั้นกิจกรรม เป็นหัวใจของกระบวนการสอนในทุกรูปแบบ เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้เกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง

3. ขั้นอภิปราย เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรม มาวิเคราะห์ ให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุป การอภิปรายเป็นกิจกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำอภิปราย

4. ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลจากการทำกิจกรรม หรือข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ มาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ มีการสรุปความรู้ใหม่

อารีย์ ชุมณี (2546, น.6 – 7 ; แวนแก้ว พันภัย, 2549, น.4 – 5) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน แนะนำวิธีการเรียนแบบสตอรีไลน์

2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ผู้เรียนดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยแบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การสร้างฉาก

ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร

ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีการดำรงชีวิต

ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา

3. ชั้นอภิปราย ผู้เรียนออกมาอภิปรายหรือสรุปเล่าเรื่องเพื่อนำเสนอผลงาน
4. ชั้นสรุปหรือประเมินผล ผู้เรียนสรุปกิจกรรมในทุกขั้นตอน คือ การตอบคำถาม

นำการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม และการนำเสนอผลงานของกลุ่ม

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ ได้ว่า แบ่งขั้นตอนเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้นนำ ผู้สอนเตรียมการเรียนการสอน หัวข้อนั้นอาจได้จากเนื้อหา บทเรียน หรือหลักสูตร โดยคำนึงว่าหัวข้อนั้นสามารถนำมาพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคิด
2. ชั้นกิจกรรม ผู้สอนตั้งคำถาม ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และหาแนวทางการค้นหาข้อมูลต่างๆ

3. ชั้นอภิปราย ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุป

4. ชั้นสรุป ผู้เรียนช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้โดยมีครูผู้สอนคอยกำกับดูแล

หลักการสอนและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดสัมฤทธิ์ผลนั้น ครูต้องมีบทบาทสำคัญ กล่าวคือ เปลี่ยนจากบทบาทครูผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยการความสะดวก โดยเป็นผู้จัดประสบการณ์ กิจกรรม สื่อการเรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.5 รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์

รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ตามแนวคิดของเบลล์ (Bell, 1998, น.16 – 20 อ้างถึงใน สมนึก ปฏิปทานนท์, 2542) มีรูปแบบแผนการสอนดังนี้

ช่องที่ 1 คือ ขั้นตอนของสตอรีไลน์และเป็นตัวกำหนดฉาก

ช่องที่ 2 คือ คำถามสำคัญ

ช่องที่ 3 คือ กิจกรรม

ช่องที่ 4 คือ การจัดชั้นเรียน

ช่องที่ 5 คือ สื่อการเรียนการสอน

ช่องที่ 6 คือ ผลงาน

รูปแบบดังกล่าวแสดงเป็นตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

ตอนที่	คำถามสำคัญ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อการเรียน การสอน	ผลงาน
--------	------------	---------	-----------------	------------------------	-------

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545, น.171) ได้เสนอรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ โดยได้แสดงตารางแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

เส้นทางเดินเรื่อง/ เนื้อหาวิชา	คำถามนำ	กิจกรรมของ นักเรียน	การจัดกลุ่ม	สื่อการเรียน	การประเมินผล
-----------------------------------	---------	------------------------	-------------	--------------	--------------

วลัย พานิช (2547, น.42 - 43) ได้เสนอแนวความคิดโดยจะต้องมีหัวข้อเขียนนำเป็นหัวเรื่องก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ช่องที่ 1 คือ การดำเนินเรื่องหรือการผูกเรื่อง ในขั้นนี้จะมีการระบุขั้นตอนของ สตอรี่ไลน์และเป็นขั้นของการกำหนดฉาก

ช่องที่ 2 คือ คำถามหลัก เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบ

ช่องที่ 3 คือ กิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะตอบคำถามหลักในช่องที่ 2

ช่องที่ 4 คือ ลักษณะการจัดชั้นเรียน เป็นการระบุข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่กล่าวไว้ในช่องที่ 3 ว่ามีการจัดกลุ่มผู้เรียนอย่างไรบ้าง

ช่องที่ 5 คือ สื่อการเรียนการสอน เป็นการระบุสื่อที่ครูผู้สอนจะใช้

ช่องที่ 6 คือ ผลงานของผู้เรียน ระบุผลงานของผู้เรียนเป็น end – product ของกิจกรรมในช่องที่ 3

ช่องที่ 7 คือ การประเมินผล ระบุแนวทางของผู้สอนในการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียน ในการประเมินผลครูผู้สอนต้องมีการประเมินผลให้สัมพันธ์กับช่องที่ 6

ตารางที่ 2.3 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์

หัวข้อ.....

การดำเนิน เรื่อง	คำถาม หลัก	กิจกรรม	ลักษณะ การจัด ชั้นเรียน	สื่อการ เรียนการ สอน	ผลงาน	การ ประเมินผล
---------------------	---------------	---------	-------------------------------	----------------------------	-------	------------------

จากรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์ส่วนใหญ่จะมี 6 ช่อง ประกอบไปด้วยช่องที่ 1 คือ การดำเนินเรื่องหรือการผูกเรื่อง ช่องที่ 2 คือ คำถามหลัก ช่องที่ 3 คือ กิจกรรม ช่องที่ 4 คือ ลักษณะการจัดชั้นเรียน ช่องที่ 5 คือ สื่อการเรียนการสอน ช่องที่ 6 ผลงานของผู้เรียน ซึ่งได้ระบุช่องที่ 7 การประเมินผลขึ้น เพื่อผู้สอนจะได้มีแนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้วิจัยใช้รูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 แสดงตารางสรุปรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์
ของ ผู้วิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์

หัวข้อ.....

การดำเนิน เรื่อง/ การผูกเรื่อง	คำถามหลัก	กิจกรรม	ลักษณะ การจัด ชั้นเรียน	สื่อการ เรียนการ สอน	ผลงาน	การ ประเมินผล
--------------------------------------	-----------	---------	-------------------------------	----------------------------	-------	------------------

3.6 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวิธีสตอรีไลน์

บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ ก็คือ ผู้สอน และผู้เรียน แต่ละฝ่ายมีหน้าที่และบทบาทแตกต่างกันดังนี้

บทบาทของผู้สอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สาโรช โสภีรักษ์ (2546, น.82) กล่าวว่า ผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ปรับเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และทฤษฎีการสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. ผู้สอนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน
3. กำหนดกิจกรรมและวางแผนการสอน จัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนแหล่งความรู้ที่เป็นบุคคล และสถานที่ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
4. จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียน
5. ลดบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก
6. วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการสอนในครั้งต่อไป

บทบาทของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์ ผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ดังที่ วลัย พานิช (2543 : 36) กล่าวไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องรู้จักวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน กำหนดงาน และลำดับขั้นตอนการทำงาน
  2. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางสังคม
  3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทั้งร่างกาย จิตใจ และความคิด
  4. ผู้เรียนตอบคำถามสำคัญที่ผู้สอนกำหนดจากประสบการณ์ของตนเอง
  5. ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า ลงมือสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ ด้วยตนเอง
  6. รู้จักการแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการรับฟังการชี้แนะและวิจารณ์จากผู้อื่น
- พิมพันธ์ เฉชะคุปต์ (2542, น.4) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีบทบาท ดังนี้

บทบาทของผู้สอน

1. เป็นผู้จัดเตรียม ครุมีหน้าที่กำหนดกรอบแนวคิดของเรื่องที่จะสอน โดยเขียนเส้นทางการดำเนินเรื่อง จัดแบ่งเป็นตอนๆ แต่ละตอนมีคำถามสำคัญ หรือคำถามนำเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกระหว่างการจัดการเรียนการสอน นำเสนอประเด็นปัญหา เหตุการณ์เรื่องราวที่จะสอน สังเกตขณะผู้เรียนตอบคำถาม ปฏิบัติกิจกรรม ประเมินผู้เรียนเป็นระยะๆ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม ข้อบกพร่อง ในการเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าครูผู้สอนมีการจัดบรรยากาศในการเรียนให้น่าสนใจเพียงใด ทั้งด้านกายภาพ และจิต เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข
3. ครูต้องเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการ มากกว่าเนื้อหาสาระ เป็นการบูรณาการผสมผสานระหว่างวิชาในหลักสูตร
4. เป็นแหล่งข้อมูล แหล่งความรู้อีกหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนซักถาม ปรีक्षा หรือเพื่อค้นคว้าหาความรู้
5. เหตุการณ์ในเรื่องราวที่จะสอน เกิดจากครูเป็นผู้เริ่มประเด็นปัญหา การจัดกิจกรรมดังกล่าวจบลงด้วยความตื่นเต้นเกิดความพอใจทั้งผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

บทบาทของผู้เรียน

ผู้เรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ ผู้เรียนในฐานะที่เป็นผู้ศึกษาหาความรู้จะต้องปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองในทุกเรื่องที่คุณสอนกำหนด เมื่อมีการดำเนินการด้วยตนเอง ก็จะเกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น และทำท่ายอยู่ตลอดเวลา ได้ใช้ร่างกายจิตใจ และการคิดในทุกสถานการณ์ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ยังเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม กล่าวคือ ผู้เรียนเรียนได้ทั้งในห้องเรียน สถานการณ์จริง ต้องทำงานด้วยความร่วมมือร่วมใจ ไม่ว่าจะป็นงานเดี่ยว เป็นคู่ หรือกลุ่ม ก็ต้องทำด้วยความเต็มใจและมีเจตคติที่ดีต่อกัน สามารถสื่อสาร ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เพื่อนในกลุ่มอื่นๆ และผู้สอนได้ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากเนื้อหาสาระตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยการปฏิบัติจริง และมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่วนผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมในการสร้างกรอบแนวคิดของเรื่อง เตรียมคำถามนำ และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

3.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

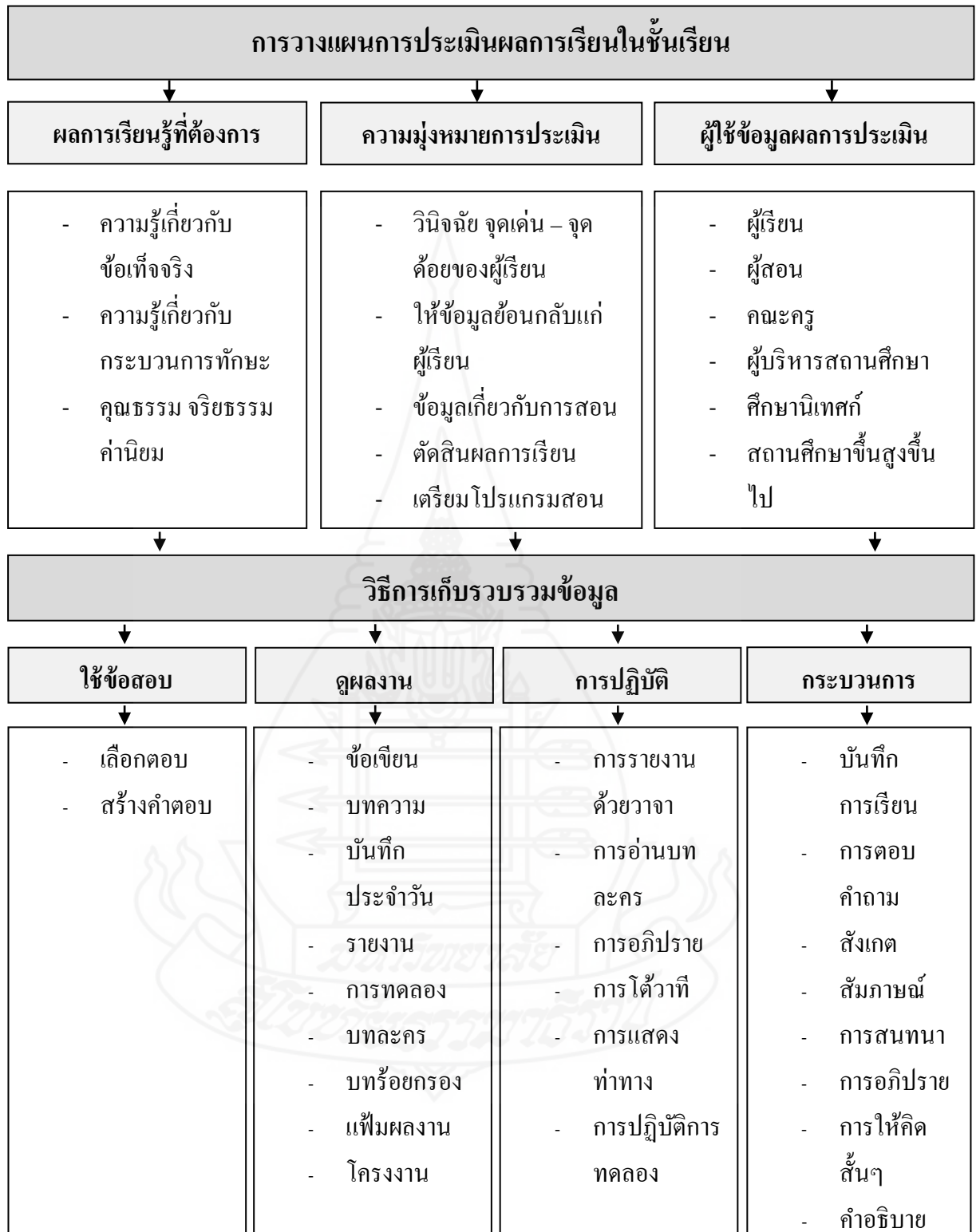
ภาษาไทยทำให้เราได้ก้าวไปสู่โลกที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การบูรณาการทางด้านทักษะ ทั้งการอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด การสอนภาษาไทยสมัยใหม่เน้นให้มีการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน การมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนของตนเอง รู้จักเปรียบเทียบ ตัดสินใจ ประเมินผล โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ผลักดันที่สำคัญในการเรียน (วิจิตร ศรีสอาน, 2550, น.13)

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนภาษาไทย พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ เป็นวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถนำมาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ วิธีการสอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ดังนั้นจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่า การสอนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการสอนแบบสตอรี่ไลน์น่าสนใจ สนุกสนาน ทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียน (ทิพวรรณ ตำราญวงศ์, 2545, น.85 – 87)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจนำวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะภาษาไทยในด้านต่างๆ เพื่อการสื่อสารได้

3.8 การวัดและประเมินผลทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษานับว่าเป็นงานที่ยาก ซึ่งต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางภาษา ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่วัดผลการเรียนรู้ด้านภาษา จึงจำเป็นต้องเข้าใจหลักการของการเรียนรู้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน ดังภาพประกอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น.96)

ภาพที่ 2.2 การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลการเรียนในชั้นเรียน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีลักษณะการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแผนภาพที่ 2 กล่าวคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ผู้สอนประเมินจากการสังเกต ประเมินจากผลงาน ชิ้นงานของนักเรียน ผู้สอนต้องเก็บข้อมูลแล้วแปลผลออกมาเป็นเชิงคุณภาพ เช่น การประเมินจากการจัดนิทรรศการ และผลงานที่รวบรวมในแฟ้มสะสมผลงาน ทั้งนี้ ผู้สอนควรคำนึงเรื่องการประเมินผล ดังนี้

1. ประเมินเป็นระยะ
2. คุมองการประเมินผลของนักเรียนในเชิงบวก
3. ให้นักเรียนมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชิ้นงานว่า ชอบ ไม่ชอบ หรือแสดงความคิดเห็นในชิ้นงานที่นักเรียนภูมิใจ
4. ครูไม่เปรียบเทียบผลงานกับคนอื่น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการซึ่งมีความหลากหลายทั้งรูปแบบ ความยากง่าย ผู้เรียนทุกคนสามารถแสดงความสามารถตามศักยภาพของตน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะทางสังคม โดยร่วมทำกิจกรรมที่หลากหลาย ลักษณะการเรียนรู้มีหลายรูปแบบตั้งแต่เรียนคนเดียว เรียนเป็นคู่ เรียนเป็นกลุ่มย่อย หรือเรียนพร้อมกันทั้งชั้น ซึ่งเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ทางหนึ่ง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาเป็นการเรียนรู้ของคนทุกคน และแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้นรูปแบบและวิธีการที่จะใช้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ความสนใจของผู้สอนที่มีต่อการบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้แพร่หลายในยุคปัจจุบันและเป็นประเด็นหลักในการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อเตรียมคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สตอรี่ไลน์จึงเป็นอีกหนึ่งรูปแบบการสอนที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามที่หลักสูตรกำหนด

4. ทักษะการใช้ภาษาไทย

เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม มีการติดต่อสื่อสาร จะต้องมีทั้งกลไกการรับสารและการส่งสารอยู่เป็นประจำ ทั้งการรับและส่งสารที่ดี จำเป็นต้องอาศัยการมีทักษะทางภาษาที่ดี จึงจะทำให้การดำรงชีวิตประสบความสำเร็จและมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ได้ดี การพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาไทยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

4.1 ทักษะการอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตคนเรามาก ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร เพศใด วัยใด ก็ต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ของตนเองอยู่เสมอ เพราะการอ่านนั้น นอกจากที่จะอ่านเพื่อเก็บความรู้แล้ว การอ่านยังให้ความบันเทิงแก่ชีวิตอีกด้วย โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ซึ่งต้องใช้การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องมีหลักการอ่านและทักษะการอ่าน นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีความรักในการอ่าน เพราะถ้ารักการอ่านแล้ว จะทำให้เป็นผู้ที่รู้มาก หรือเป็น “พหูสูต”

4.1.1 ความหมายของการอ่าน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน Day และ Bamford (1998 อ้างถึงใน ไพพรรณ อินทนิล, 2546) กล่าวว่า การอ่าน คือ การค้นหาความหมายหรือความเข้าใจจากตัวอักษรและสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในข้อมูล ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิม การอ่านไม่ใช่การมองผ่านประโยคและย่อหน้าเท่านั้น แต่เป็นการรวบรวม การตีความหมาย และการประเมินความเห็นเหล่านั้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ Conley (1995 อ้างถึงใน ไพพรรณ อินทนิล, 2546) ที่ว่า การอ่านเป็นการสร้างความหมายจากข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อความหรือข้อมูลที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง รวมทั้ง Crawley (1995 อ้างถึงใน ไพพรรณ อินทนิล, 2546) ที่ได้ให้ความหมายของการอ่านในทำนองเดียวกันว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการสื่อความหมายอย่างสร้างสรรค์ และเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งรวมถึงความสามารถในการอธิบายความหมายของคำ บทอ่าน และการถอดความหมายจากสัญลักษณ์ โดยผู้อ่านต้องอาศัยกระบวนการคิด การระลึกคำต่างๆ และประสบการณ์เดิมเข้ามาผสมผสานระหว่างความคิดกับสิ่งที่ผู้อ่านมองเห็น แล้วสื่อความหมายออกมาได้ ในขณะที่ ธนุภรณ์ ทองใหญ่ (2548) ได้ขยายความหมายของการอ่านเพิ่มเติมว่า เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด แล้วนำความคิดนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หากพิจารณาถึงจุดประสงค์ในการอ่าน โดยทั่วไปแล้วมี 2 ประการ คือ 1) การอ่านได้ถูกต้องทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ และ 2) การอ่านได้เร็ว เก็บใจความสำคัญได้ และรู้จักนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการทางความคิดที่สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสร้างความเข้าใจถึงความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถจับใจความสำคัญ และรายละเอียดต่างๆ ได้ รวมทั้งสามารถจำเรื่องได้ตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของตนเอง

4.1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน เนื่องจากการอ่านจะช่วยส่งเสริมให้คนแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมพูนความรู้ และพัฒนาสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่านที่มีต่อความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ 8 ประการ คือ 1) การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือ เพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ 2) การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน 3) การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป 4) การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิด และฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้ 5) การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด 6) การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจ และบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มากสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข 7) การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม 8) การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของไพพรรณ อินทนิล (2546) ที่ว่า การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมากมาย ได้แก่ 1) การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้เสนอให้สมาชิกทุกประเทศช่วยกันรณรงค์ให้ทุกคนในโลกนี้ได้อ่านหนังสือให้ออกให้หมด ในปี พ.ศ. 2543 เพราะตระหนักในความสำคัญของการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบ กลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจถูกหลอกเสียรู้ได้ง่าย และไม่เชื่อมั่นตนเอง ไม่มีความสุขในการเข้ากับสังคม เราจะสังเกตเห็นว่าประเทศที่เจริญ จำนวนประชากรที่อ่านออกเขียนได้จะมีมาก ในชีวิตประจำวันเราต้องอาศัยการอ่านเพื่อการดำรงชีวิตแทบทุกเรื่องก็ว่าได้ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ สินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจน

ยารักษาโรค นอกจากนี้การใช้บริการหรือติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานที่ดิน สำนักงานขนส่งทางบก ธนาคาร สถานศึกษา เทศบาล เป็นต้น จำเป็นจะต้องอ่านหนังสือออก จึงจะสามารถไปติดต่อหน่วยงานที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การอ่านหนังสือไม่ออกทำให้นักกลั่นรู้สึกตนเองว่าไร้ศักดิ์ศรี ไม่สามารถร่วมพูดคุยเรื่องต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียมกัน 2) การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการเรียนรู้วิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องหรือนอกห้องเรียน ล้วนแล้วแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาร้อยละ 80 – 90 จะต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนมีความคิดกว้างขวางขึ้น และ 3) การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม เนื่องจากการอ่านจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม เชาวปัญญา และจิตใจ ผลที่ตามมาก็คือ ทำให้สามารถกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม สามารถวินิจฉัยความถูกต้องของเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างฉับไว ประสพการณ์จากการอ่านทำให้เป็นผู้เข้าใจสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที ทำให้เกิดการพัฒนาคณะภาพชีวิต ผู้ที่อ่านมากก็ย่อมจะมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเป็นคนยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ ดังนั้นเมื่อทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมนั้นก็ย่อมจะดีไปด้วย เมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ก็ย่อมจะรู้จักใช้สติปัญญาร่วมกันแก้ปัญหา ก็จะทำให้สังคมนั้นอยู่อย่างมีความสุข

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวถึงข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการกระตุ้นให้คนแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญา ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะด้านการพูด การฟัง และการเขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง ฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอจะทำให้มีพื้นฐานในการอ่านที่ดี เกิดความชำนาญ มีความรู้กว้างขวาง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.1.3 การพัฒนาทักษะการอ่าน มีแนวทาง ดังนี้

- 1) สืบหาและเลือกอ่าน โดยทำความเข้าใจ มีการวิเคราะห์ แยกแยะหรือเลือกแหล่งข้อมูลการอ่านได้เหมาะสม ทำความเข้าใจความหมายต่างๆ ที่อ่าน
- 2) รู้จักใช้ประโยชน์จากส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือ ตั้งแต่ปกหน้าจนถึงปกหลัง
- 3) แสวงหาการเรียนรู้เพิ่มเติมจากพจนานุกรมและปทานุกรม
- 4) นำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

5) ในการอ่านในที่สาธารณะ เช่น ห้องสมุด จะต้องแสดงกิริยา มารยาทในการอ่านได้เหมาะสม ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของสถานที่

6) การอ่านหนังสือหรือเอกสารที่เป็นสมบัติของส่วนรวม จะต้องไม่ขีดเขียนพับหน้ากระดาษหรือตัดฉีกเอกสาร

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อรับสารให้มากขึ้นทั้งการอ่านสิ่งพิมพ์ที่เป็นรูปเล่มเอกสารสิ่งพิมพ์หรือการอ่านในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ โดยการอ่านถือเป็นช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเรียนรู้ที่สำคัญมากอีกทางหนึ่ง เด็กที่มีนิสัยรักการอ่านจะมีโอกาสพัฒนาทางสติปัญญาและสังคมได้สูง เช่นเดียวกับชาติที่เจริญแล้ว ก็จะมีประชากรที่รักการอ่านเป็นจำนวนมากกว่าประเทศที่ด้อยพัฒนามากว่า

4.1.4 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน

จากการศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้รายละเอียดไว้ดังนี้

วิสาข์ จิตวิตร (2543, น.295 – 311) ได้แบ่งประเภทของการวัดผลในการอ่านไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การวัดผลอย่างเป็นทางการ (Formal Measures) เป็นการทดสอบอย่างมีระบบซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม คือ การเปรียบเทียบคะแนน โดยใช้ นักเรียนในกลุ่มเป็นเกณฑ์ ว่านักเรียนแต่ละคนในกลุ่มอยู่ระดับที่เท่าไรของกลุ่ม

1.2 แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ เป็นการวิเคราะห์ว่านักเรียนสามารถทำข้อสอบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้ดีเพียงใด

2. การวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Measures) เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลหลายรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การสังเกตนักเรียน (Kid-Watching)

2.2 รายการคำอ่านที่คลาดเคลื่อนไปจากบทอ่าน (Reading Miscue Inventory)

2.3 รายการคำอ่านอย่างไม่เป็นทางการ (Information Reading Inventory)

2.4 การประเมินผลการเล่าเรื่อง (Assessing Free Recall)

2.5 การประเมินผลตนเอง (Self-Report)

Alderson (2000, น.202 – 233 อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิตร์ 2543) ได้เสนอแบบวัดความสามารถในการอ่านไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง
2. แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก
3. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ
  - 3.1 การจับคู่
  - 3.2 การเรียงลำดับ
  - 3.3 คำถามแบบ 2 ตัวเลือก
4. แบบทดสอบแบบแก้ไข
5. แบบทดสอบแบบเขียนตอบ

Aebersold และ Field (1997) อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิตร์ 2543) สามารถแบ่งวิธีการวัดและการประเมินได้ 2 วิธี ดังต่อไปนี้ คือ

1. วิธีวัดและประเมินการอ่านแบบดั้งเดิม (Traditional method of testing reading) ซึ่งได้แก่

1.1 ข้อคำถามแบบตัวเลือก ข้อคำถามประเภทนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงตัวเลือกเดียว ส่วนตัวเลือกที่เหลือจะเป็นตัวลวง การสร้างแบบวัดประเภทนี้ ผู้สร้างจำเป็นต้องใช้เวลา ความคิดและทักษะต่างๆ เพื่อให้การวัดและการประเมินผลมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

1.2 การทดสอบคำศัพท์ เป็นการทดสอบที่เน้นความจำของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์มากกว่าความเข้าใจในการอ่านโดยรวมของผู้เรียน

1.3 คำถามประเภทโคลซ แบบทดสอบนี้ผู้เรียนอ่านบทอ่านแล้วเติมคำที่เหมาะสมที่ถูกกลบออกจากบทอ่านให้ถูกต้อง

1.4 คำถามที่ตอบสั้นและคำถามปลายเปิด ผู้เรียนจะอ่านบทอ่าน หลังจากนั้นผู้เรียนอ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านแล้วจึงเขียนประโยค 2 – 3 ประโยค หรือย่อหน้า 2 – 3 ย่อหน้าในการตอบคำถาม หรือผู้เรียนอาจเขียนสรุปความจากบทอ่าน

1.5 การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การทดสอบประเภทนี้ผู้เรียนต้องเติมประโยคที่นำมาให้สมบูรณ์หลังจากที่ผู้เรียนอ่านบทอ่านแล้ว ผู้อ่านอาจใช้คำเดิมที่ปรากฏในบทอ่านมาเติมประโยคให้สมบูรณ์ หรือผู้เรียนต้องใช้การวิเคราะห์และการตีความบทอ่านก่อนการเติมประโยคให้สมบูรณ์

1.6 การวัดตามสภาพจริง เป็นการวัดและการประเมินการอ่านของผู้เรียนทั้งกระบวนการอ่าน ได้แก่ ก่อนอ่าน ขณะอ่าน และหลังอ่าน เป็นการประเมินผู้เรียนขณะทำกิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่เป็นจริง และประเมินด้านจิตพิสัยของผู้เรียนซึ่งได้แก่ แรงจูงใจ เจตคติ เป็นต้น

2. วิธีการวัดและประเมินการอ่านในรูปแบบอื่นๆ (Alternative methods of assessing) ซึ่งได้แก่

2.1 การเขียนบันทึก การเขียนบันทึกเป็นการให้ผู้เรียนได้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตรวจสอบความเข้าใจ การทำความเข้าใจบทอ่านด้วยตนเอง และการประยุกต์ความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถทางภาษาของผู้เรียน รูปแบบของบันทึกอาจเป็นทั้งรูปแบบที่ไม่เป็นทางการหรือเป็นทางการที่มีโครงสร้างประกอบในการเขียน การเขียนบันทึกเป็นการวัดและการประเมินการอ่านที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนหรือกับผู้เรียนได้

2.2 แฟ้มสะสมงาน ถือเป็นแหล่งผลงานของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ แบบฝึกหัด รายงาน ข้อสอบ การเขียนบันทึก และผลงานเขียนอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับการอ่านเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

2.3 การบ้าน สามารถวัดและประเมินบทอ่านของผู้เรียนได้เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทอ่านและกระบวนการอ่านของผู้เรียนได้จากงานที่สัมพันธ์กับบทอ่านที่มอบหมายให้ผู้เรียน

2.4 การสังเกตของครูผู้สอน เป็นการประเมินความเข้าใจในการอ่านและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจากการสังเกตตามสภาพความเป็นจริงในขณะที่เรียน และมีกรบันทึกไว้โดยครูผู้สอน อาจมีการสร้างเกณฑ์การสังเกตและเกณฑ์การให้คะแนน

2.5 การประเมินตนเอง กล่าวได้ว่า การประเมินตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถตั้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในการอ่านได้ด้วยตนเอง และสามารถประเมินความสามารถในการอ่านของตนได้เช่นกัน รูปแบบในการประเมินอาจเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบหรือเป็นมาตราส่วน เป็นต้น

2.6 การประเมินจากเพื่อนผู้เรียน เป็นการประเมินการอ่านจากเพื่อนผู้เรียนด้วยกันในขณะที่เรียน ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจหลักการและเกณฑ์ในการประเมินการอ่านของเพื่อนผู้เรียน แบบการประเมินอาจอยู่ในรูปของแบบสอบถามที่เป็นตาราง

สรุปได้ว่า ในการประเมินผลการอ่านนั้นไม่อาจสรุปได้ว่าวิธีไหนดีที่สุด ขึ้นอยู่กับว่าผู้อ่านจะพิจารณาเลือกการวัดและประเมินผลประเภทไหนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบทอ่าน กิจกรรมการเรียนการสอน ตัวผู้สอนและตัวผู้เรียน เพื่อให้การประเมินมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.2 ทักษะการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการเขียนเป็นการใช้ภาษาที่มุ่งสื่อสารให้ผู้อื่นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้เขียนผู้อ่าน ดังนั้นบุคคลที่สามารถใช้ทักษะการเขียนได้ดีย่อมสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ดังนี้

4.2.1 ความหมายของการเขียน

วิลเลียม บัญเคลือบ (2551) กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ (2522, น.135 – 136) กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนหมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคล การเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัด และตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณัยกรรมและคำประกัน เป็นต้น พ่อค้า ใช้การเขียนเพื่อโฆษณาสินค้า ทำบัญชี ใบสั่งของ ทำใบเสร็จรับเงิน แพทย์ใช้บันทึกประวัติคนไข้ เขียนใบสั่งยาและอื่นๆ เป็นต้น

จากความหมายการเขียนข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

4.2.2 ความสำคัญของการเขียน

วิลเลียม บัญเคลือบ (2551) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน ดังนี้

- 1) เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองออกมาเสนอผู้อ่าน
- 2) เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่ตนได้มีประสบการณ์มาก่อน
- 3) เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง ในเรื่อง que ผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจหรือมีประสบการณ์
- 4) เป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง
- 5) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและได้อ่านและนำไปสู่การพัฒนาสืบไป

6) เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ตามจุดประสงค์ที่แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ

7) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เรียน

8) เป็นอาชีพอย่างหนึ่ง

9) เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตัวเองในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด

10) เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

4.2.3 การพัฒนาทักษะการเขียน ประกอบไปด้วยการพัฒนาทักษะต่างๆ ดังนี้

1) มีการค้นคว้าและวางแผนในการเขียน

2) มีความรู้ในหลักไวยากรณ์ ภาษา และลีลาการเขียนที่ถูกต้อง

3) รู้ว่าผู้รับสารเป็นใคร มีความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย

4) เข้าใจวัตถุประสงค์ในการเขียนชัดเจน

5) เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม

6) มีการทบทวน ชัดเจน ลำนวนภาษาให้ถูกต้อง ชัดเจน

7) มีมารยาทในการเขียน ใช้ภาษาถ้อยคำสุภาพที่เหมาะสมแก่ผู้อ่าน มีการอ้างอิงให้เกียรติเจ้าของข้อมูลในกรณีที่มีการอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งอื่น

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวเป็นลายลักษณ์อักษร เครื่องหมาย หรือรหัสต่างๆ จากการเขียนจะช่วยทำให้สามารถสื่อสารเรื่องราวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.2.4 การวัดและประเมินทักษะการเขียน

การวัดและประเมินทักษะการเขียนส่วนใหญ่จะเน้นการวัดและประเมินจากองค์ประกอบที่สำคัญทางภาษา ได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์ และกลไกในการเขียน และมีการเสนอเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมการตรวจให้คะแนนงานเขียนมากที่สุด

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, น.45) ยังได้เสนอเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินงานเขียน ไว้ดังนี้

1. ความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้าง

2. ความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ศัพท์และสำนวน ว่าสื่อนำที่ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์และประเภทของการเขียนหรือไม่ ความชัดเจน กระชับ ได้ใจความอย่างไม่อ้อมค้อมหรือเยิ่นเย้อ

3. ความมีจุดเน้นของความคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและความสมดุลของการนำเสนอ

4. การใช้เทคนิควิธีการนำเสนอข้อมูลทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมที่เหมาะสม เช่น การเล่า การบรรยาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง การใช้คำนิยาม การจัดประเภท การวิเคราะห์การจงใจ เป็นต้น

5. การนำเข้าสู่เรื่องได้อย่างน่าสนใจ

6. การดำเนินเรื่องอย่างสัมพันธ์กัน มีการสนับสนุนความคิด การนำเสนอหลักฐานด้วยรายละเอียดที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามลำดับ

7. การสรุปหรือขมวดท้ายเรื่องให้เห็นประเด็น หรือการตีความพาดพิงให้ประเด็นที่สรุปความหมายและความเกี่ยวข้องกับแนวคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ

นอกจากนี้แล้ว ยังมีผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน เสนอวิธีวัดและประเมินผลทักษะการเขียนที่ได้จากงานเขียนของผู้เรียน ดังนี้

ละเอียด จุฑานันท์ (2545, น.147) เสนอว่า การสร้างข้อสอบวัดความสามารถในการเขียนควรวัดองค์ประกอบหรือทักษะที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. วัดด้าน ไวยากรณ์และลีลาภาษา ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนมีความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ที่เป็นแบบแผนของภาษาเขียนหรือไม่

2. วัดความสามารถในการเรียบเรียงข้อความ ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถเรียบเรียงข้อความที่ตัดเป็นตอนๆ เข้าเป็นประโยค หรือเข้าเป็นเรื่องราวหนึ่งย่อหน้าได้ถูกต้องตามลำดับเนื้อหาหรือไม่

3. วัดกลไกในการเขียน ได้แก่ การวัดว่าผู้เรียนสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดคำได้ถูกต้อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวัดทักษะการเขียนนั้นต้องอาศัยเกณฑ์ในการประเมินจากองค์ประกอบหลายๆ อย่างจากงานเขียนของผู้เรียน ทั้งในเรื่องของความถูกต้อง ความเหมาะสมทางด้านการใช้ภาษา และกลไกในการเขียน เพื่อถ่ายทอดการเขียนในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ทักษะการฟัง

ทักษะการฟัง เป็นทักษะทางการสื่อสารที่อยู่ในประเภทของการรับสาร และยังเป็นทักษะการใช้ภาษาที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน กล่าวได้ว่าทักษะการฟังนั้นเกิดขึ้นก่อนการพูด การอ่าน และการเขียน เพราะทักษะการฟังเกิดขึ้นตามธรรมชาติตั้งแต่แรกเกิด หลายคนจึงเข้าใจว่า ทักษะการฟังนั้นไม่จำเป็นต้องมีการฝึกฝนเพราะทุกคนมีความสามารถในการฟัง แท้ที่จริงแล้ว ทักษะการฟังก็เหมือนกับทักษะอื่นๆ ที่ต้องได้รับการฝึกฝนพัฒนาอยู่เสมอจึงจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่เป็นเพียงแค่การได้ยินเสียงเท่านั้น

4.3.1 ความหมายของการฟัง

1) ความหมายของความสามารถในการฟัง

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการฟังตามรายละเอียดดังนี้

จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์ (2541, น.8) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะและกระบวนการด้านการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความตั้งใจที่จะนำสิ่งที่ได้ยินมาแปลความหมายอย่างมีวิจารณญาณเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสิ่งที่ได้จากการฟังนั้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

นพเก้า ณ พัทลุง (2548, น.22) การฟัง หมายถึงความสามารถในการจับประเด็นใจความหลักหลังจากสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน เพราะ ผู้เรียนจะต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูด อารมณ์ และความเห็นของผู้พูด และสามารถตอบสนอง ระบุความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้

พีระพงษ์ สุขแก้ว (2548, น.107) กล่าวว่า การฟังเป็นกระบวนการรับข่าวสารที่กระทบโสตสัมผัสแล้วสร้างความสำคัญหรือความหมายของข่าวสารที่ได้ยิน ผู้ฟังจะต้องมีความสามารถเข้าใจคำพูดที่กล่าวออกมา ซึ่งต้องพิจารณาจุดประสงค์ของผู้พูด ความสัมพันธ์ของประโยคที่ได้ยินกับข่าวสารของผู้พูด ตลอดจนพิจารณาถึงสังคมและวัฒนธรรมของผู้พูดด้วย

วึฟ (Wipf, 1984, น.345 – 358 อ้างถึงใน รัตนา ศิริลักษณ์, 2540) กล่าวว่า การฟังเป็นกระบวนการที่ไม่สามารถมองเห็นได้ จึงทำให้ยากที่จะบรรยาย ผู้ฟังจะต้องแยกแยะความแตกต่างของเสียง เข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ ตีความหมายจากการเน้นเสียงหรือระดับเสียง ซึ่งต้องจำและตีความหมายการพูดให้ได้อย่างรวดเร็ว และ รอสต์ (Rost, 2002, น.4 อ้างถึงใน รัตนา ศิริลักษณ์, 2540) กล่าวเพิ่มเติมว่า การฟังเป็นกระบวนการรับรู้ สิ่งที่พูดกล่าวอย่างแท้จริง เป็นการสร้างและแสดงความหมาย เป็นการเจรจาตกลงความหมายกับผู้พูดและการตอบสนอง และเป็นการสร้างสรรค์ความหมายผ่านการเชื่อมโยงการจินตนาการและการเข้าอก

เข้าใจกัน ดังนั้น การฟังจึงเป็นกระบวนการตีความที่ซับซ้อน ซึ่งผู้ฟังจะจับคู่สิ่งที่ได้ยินกับสิ่งที่เคยรู้มาแล้ว

จากความหมายการฟังดังกล่าว สรุปได้ว่า การฟังเป็นกระบวนการรับสารจากสิ่งที่ได้ยิน แล้วสามารถตีความเรื่องราวต่างๆ ได้

4.3.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการสื่อสาร และเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน

กองทัพ เลื่อนพนิชกุล (2542, น.22 – 24) กล่าวถึงความสำคัญ ของการฟัง ดังนี้

1) การฟังนั้น เป็นทักษะที่เราใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน ในการติดต่อสื่อสาร เราใช้ทักษะอื่นด้วย แต่เราใช้ทักษะการฟังมากกว่าทุกทักษะและการฟังเป็นทักษะแรกของภาษา ที่ใช้เป็นเครื่องมือรับรู้ เรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจ และเป็นพื้นฐานของทักษะอื่นๆ ทางภาษา

2) การฟังเป็นการสะสมและเพิ่มพูนความรู้ในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ การฟังเป็นวิธีการอย่างหนึ่งผู้ฟังสามารถจะได้รับความรู้ความเข้าใจและแนวความคิดจากผู้อื่นอันเป็นการสะสมและเพิ่มพูนความรู้และเสริมประสบการณ์ได้อย่างกว้างขวางและสามารถนำสิ่งที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์ได้

3) ความสามารถในการฟังช่วยส่งเสริม ทักษะทางภาษาอื่นๆ ได้แก่ การพูด การอ่าน และการเขียน คือ ถ้าฟังมาผิดก็จะเป็นผลให้พูดผิดหรือพูดไม่ชัด รวมทั้งเขียนผิดไปด้วย การที่ให้ผู้เรียนได้ฟังถ้อยความอย่างถูกต้องก็จะเป็นการฝึกทักษะให้ผู้ฟังเคยชินและสามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง หรือเขียนได้ถูกต้อง

4) การฟังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้มาก่อนจะมีการอ่านและการเขียน ในการศึกษาหาความรู้การฟังเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ผู้ฟังสามารถจะได้รับความรู้ความเข้าใจและแนวความคิดจากผู้อื่นเป็นการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ส่วนการอ่านเป็นวิธีการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง จากการอ่านตำราต่างๆ

5) การฟังเป็นการช่วยให้การสื่อสารด้วยวาจาได้ผลสมบูรณ์ การฟังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพูด เมื่อพูดแล้วไม่มีผู้ฟัง การพูดนั้น ก็ไม่สมบูรณ์การฟังและการพูดเป็นกระบวนการสื่อสารที่ควบคู่กัน การพูดที่ไม่มีผู้ฟังไม่ถือว่าเป็นการพูดปฏิบัติกริยาของ ผู้ฟังจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้พูดไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างสมบูรณ์

กุศยา แสงเดช (2548, น.132) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ทักษะอื่นๆ ต่อไป การฟังแยกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น เน้นการฟังเสียง คำ วลี สามารถออกเสียงได้ถูกต้องและแยกความแตกต่างของเสียงต่างๆ ได้ ระดับที่สองเป็นการฟัง ประโยคและเรื่องราวเพื่อความเข้าใจ ส่วน เฮดจ์ (Hedge, 2000, น.228 อ้างถึงใน รัตนา ศิริลักษณ์, 2540) กล่าวว่า ความสำคัญของการฟัง การใช้ภาษาในการสื่อสาร แบ่งลำดับความถี่ในการใช้ทักษะภาษาคิดเป็นร้อยละตามลำดับ ดังนี้ การฟัง ร้อยละ 45 การพูดร้อยละ 30 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 9

สรุปได้ว่าความสามารถในการฟังมีความสำคัญและถือเป็นทักษะเบื้องต้นในการใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นนักเรียนที่มีความสามารถด้านการฟังสูงจะสามารถพัฒนาความสามารถในการพูด การอ่านและการเขียนสูงตามไปด้วย

4.3.3 การพัฒนาทักษะการฟัง การพัฒนาทักษะการฟังเหล่านี้จะช่วยให้การฟังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) ทำความเข้าใจ มีการวิเคราะห์ แยกแยะหรือเลือกแหล่งข้อมูลการฟังได้
- 2) มีความตั้งใจฟัง จับประเด็นและใจความสำคัญได้โดยเฉพาะเมื่อการฟังเพื่อรับสาระความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญา โดยอาจเริ่มจากการฝึกตั้งคำถามในใจและมีการจดบันทึกทั้งคำถามหรือสิ่งที่รับรู้จากการฟัง
- 3) การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น นอกจากจะฟังเข้าใจและสามารถสรุปได้แล้ว ผู้รับสารต้องใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าข้อมูลเรื่องราวที่ฟังส่วนใดสิ่งใดเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น สิ่งใดเป็นความคิดเห็นส่วนตัว ซึ่งเราสามารถถ่วงกรองความคิด ความเชื่อถือไม่ให้หลงคล้อยตามหรือเชื่อผู้อื่นได้ง่ายๆ โดยเฉพาะเมื่อเป็นการฟังข้อคิดเห็นจากการโฆษณาซึ่งโน้มน้าวใจที่อาจมีเนื้อหาเกินจริง
- 4) เสริมสร้างนิสัยและมารยาทที่ดีในการฟัง โดยมารยาทพื้นฐานที่สำคัญได้แก่ การแต่งกายและแสดงท่าทีสุภาพ เหมาะสมแก่โอกาส แสดงการให้เกียรติสถานที่และบุคคลอย่างเหมาะสม ให้ความสนใจและตั้งใจในขณะที่ฟัง โดยเฉพาะใน โอกาสและสถานที่ที่เป็นทางการหรือกิจกรรมพิธีการ

สรุปได้ว่า ทักษะการฟัง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการสื่อสาร และเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน

4.3.4 การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง

กุศยา แสงเดช (2548) ได้กล่าวถึง การทดสอบการฟังว่ามีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เช่น แบบทดสอบวัดความสามารถและจัดระดับความรู้ เป็นการทดสอบเพื่อวัดและ

ประเมินความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียนในวิชาเฉพาะเจาะจง ผู้สอนจึงต้องออกแบบแบบทดสอบที่เหมาะสมกับการฟังแต่ละรูปแบบ มีคำถามที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังหลากหลายรูปแบบ ยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

การเขียนตามคำบอก คือ วิธีการทดสอบที่ผู้สอนอ่านเรื่องที่มีความยาวประมาณ 150 คำ ให้ผู้เรียนฟังทีละประโยคหรือวลี ผู้เรียนเขียนประโยคหรือวลีที่ได้ยิน ซึ่งการทดสอบประเภทนี้นิยมใช้เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาของผู้เรียน

การเขียนตามคำบอกแบบเติมคำ คือ วิธีการทดสอบที่ผู้เรียนได้รับแบบทดสอบที่ละเส้นข้อความส่วนใหญ่ไว้ แล้วฟังเรื่องหรือเนื้อหาฉบับเต็มเพื่อให้ผู้เรียนเติมคำหรือวลีลงในช่องว่างให้ได้เนื้อเรื่องที่สมบูรณ์

การฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม คือ วิธีการทดสอบที่ผู้เรียนฟังบทสนทนาที่ผู้สอนอ่านหรือการฟังจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

การตอบสนองต่อประโยคที่ได้ยิน คือ วิธีการทดสอบที่ผู้เรียนฟังประโยคหรือคำถามแล้วตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ยิน โดยการเลือกคำหรือรูปภาพ ระบุว่าประโยคหรือคำถามที่ได้ฟังนั้นถูกหรือผิด หรือตอบสนองด้วยคำตอบแบบสั้นๆ

การตอบคำถามถูก-ผิดแบบสามตัวเลือก คือ วิธีการทดสอบที่พัฒนามาจากแบบทดสอบประเภทเลือกคำตอบแบบถูก-ผิด โดยเพิ่มการแสดงความคิดเห็นหรือการเพิ่มตัวเลือก “ไม่ได้ระบุไว้”

การเติมคำจากการฟังแถบบันทึกเสียง คือ วิธีการทดสอบที่ให้ผู้เรียนฟังเทปหรือแถบบันทึกเสียง ซึ่งในทุกๆ คำที่ 15 จะถูกแทนที่ด้วยเสียงสัญญาณอื่นๆ ที่ไม่ใช่คำ หรือวลีจากเรื่องและมีการหยุดระหว่างประโยค เพื่อให้ผู้เรียนเติมคำหรือวลีให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์

การส่งผ่านข้อมูล คือ วิธีการทดสอบที่ให้ผู้เรียนฟังการบรรยาย หรือบทสนทนาแล้วสร้างแผนผัง จากนั้นเติมแผนผังหรือตารางในขณะที่ฟัง

ดังนั้น ในการวัดและประเมินผลทักษะการฟัง ครูผู้สอนควรเลือกรูปแบบของการวัดให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาของผู้เรียน

4.4 ทักษะการพูด

ทักษะการพูด หมายถึง ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษตามสถานการณ์และบทบาทที่กำหนดให้เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างชัดเจนเหมาะสมและถูกต้อง ทักษะการพูดที่ดีนั้น ผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำน้ำเสียง รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูด (Non-Verbal Language) อันได้แก่ สีหน้า สายตา ท่าทางประกอบการพูดให้สอดคล้องได้อย่างคล่องแคล่ว

เหมาะสม ถูกต้องกับ โอกาสและสถานการณ์ตลอดจนต้องมีมารยาทในการพูดที่ถูกต้องตาม วัฒนธรรมและประเพณีนิยมของสังคมนั้นๆ ด้วย

4.4.1 ความหมายของการพูด

นักการวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดไว้ ดังนี้

รัตนา ศิริลักษณ์ (2540, น.40) กล่าวว่าทักษะการฟัง - พูด เป็นการสื่อสารทางวาจาของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อสารของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความในสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายและสามารถโต้ตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ ตรงกับความตั้งใจในการสื่อความหมายของผู้พูด

เบริน (Byrne 1986, น.36 อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์, 2541, น.181) กล่าวว่า การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารสองทิศทางที่เกี่ยวข้องกันระหว่างทักษะการรับสารของผู้ฟังและทักษะการผลิตสารของผู้พูด ผู้พูดจะทำหน้าที่ส่งรหัสเพื่อสื่อถึงเจตนาและความต้องการ ส่วนผู้ฟังจะเป็นผู้ถอดรหัสของสารนั้น ทั้งนี้โดยอาศัยความรู้ในเรื่องระบบภาษา เช่น เสียงหนักเบาในคำ ตลอดจนความเข้าใจภาษาท่าทางของผู้พูดเป็นเครื่องช่วยให้การตีความสารนั้นตรงตามเจตนาของผู้สื่อ หรืออาจกล่าวสรุปได้ว่าในความเป็นจริง ความสามารถในการพูดเกี่ยวข้องกับการฟังโดยตรง โดยผู้พูดจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข้อมูลให้กับผู้ฟังเป็นลักษณะการสื่อสารแบบ 2 ทาง โดยมีการแลกเปลี่ยนบทบาทกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง

ฟินอคคิโอโร และ บรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit : 1983 อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์, 2541, น. 181) กล่าวถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งที่พูด สถานการณ์ของการพูด การปรับเปลี่ยนอวัยวะในการพูดได้ถูกต้องเหมาะสม การใช้คำพูด กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ ความหมายและวัฒนธรรมให้เหมาะสมรวมทั้งการไวต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของคู่สนทนา ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นปฏิริยาที่สัมพันธ์กันทั้งทางด้านสมองและร่างกายซึ่งจะต้องเกิดขึ้นอย่างทันทีและพร้อมกัน ในการพูดนั้นผู้พูดต้องส่งสารโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม มีการเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำ รวมทั้งแสดงสีหน้าท่าทางเป็นเครื่องช่วยในการแสดงความหมายของสิ่งที่พูดถึง ผู้ฟังจะสามารถเข้าใจสารที่ผู้พูดส่งและในบางครั้งภาษาพูดอาจจะขาดความสมบูรณ์หรือไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาที่ใช้ในการเขียนที่ประโยคต่างๆ ต้องสมบูรณ์ถูกต้อง ผู้อ่านจึงจะเข้าใจได้ กล่าวได้ว่า ทักษะการพูดและการพูดเป็นทักษะที่ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้พูดต้องใช้ถ้อยคำนำเสียงรวมถึงกิริยาท่าทางที่ถูกต้องและสื่อความหมายให้ผู้ฟัง

เข้าใจถึงเนื้อหาและจุดประสงค์ของผู้พูดว่าต้องการที่จะสื่อให้ผู้ฟังทราบในเรื่องใดจนเป็นที่เข้าใจตรงกันการพูดจึงจะมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.4.2 ความสำคัญของการพูด

การพูดเป็นปัจจัยสำคัญของการบวนการสื่อสารของมนุษย์มาแต่สมัยโบราณคนสมัยเก่าใช้วิธีพูดด้วยการบอกเล่าต่อกันเพื่อประโยชน์ต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกๆ หลานๆ หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับตนสืบเนื่องกันมาไม่ขาดสาย ปัจจุบันการพูดก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นทั้งนี้เพราะโลกได้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เกิดมีนวัตกรรมทางการศึกษา ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียงและภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้แพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีส่วนช่วยให้การสื่อสารทางการพูดให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังทั้งในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ทุกชนิดได้อย่างรวดเร็ว อิทธิพลของคำพูดสามารถทำให้ผู้พูดประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ มาแล้วจำนวนมาก โดยเฉพาะอาชีพด้านการพูด เช่น ครูอาจารย์ พระสงฆ์ นักการเมือง นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ต้องสื่อสารด้วยการพูดเสมอ พบว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จในกิจกรรมการทำงาน การคบหาสมาคมกับผู้อื่น ตลอดจนการทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ล้วนแต่เป็นคนที่มีความสามารถในการพูดทั้งสิ้นส่วนหนึ่งของการพูดสามารถสอนและฝึกได้ การพูดเป็น "ศาสตร์" มีหลักการ และกฎเกณฑ์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะถึงขั้นเป็นที่พอใจ อีกส่วนหนึ่งเป็นความสารถพิเศษหรือศิลปะเฉพาะตัวของผู้พูดแต่ละบุคคล บางคนมีความสามารถที่จะตรึงผู้ฟังให้หนึ่งอยู่กับที่จิตใจจดจ่อได้

4.4.3 การพัฒนาทักษะการพูด หมายถึง การฝึกออกเสียง การฝึกบุคลิกภาพ ในขณะที่พูดและการฝึกรูปแบบการพูดในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในการพูดเพื่อแจ้งให้ทราบ การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ พูดเพื่อจรรโลงใจหรือให้ข้อคิดเตือนใจ หรือการพูดไต่ถามเพื่อค้นหาคำตอบ การพัฒนาทักษะการพูดที่ดี มีหลักการ ดังนี้

- 1) คำนึงถึงภูมิหลังของผู้ฟัง เลือกใช้วิธีการพูดและภาษาที่เหมาะสม
- 2) สังเกตอารมณ์ ความสนใจและความรู้สึกของผู้ฟัง
- 3) พูดจาชัดเจน สื่อด้วยความจริงใจ เปิดเผย ไม่วกวน รักษาเวลาและให้เกียรติความเห็นของผู้ฟัง
- 4) ใช้วัจนภาษา คือ ภาษาพูดที่เปล่งออกมาเป็นเนื้อหาและอวัจนภาษา คือ ภาษากาย กิริยา ท่าทาง สีหน้า ดวงตา น้ำเสียง การแต่งกายที่เหมาะสม
- 5) ฝึกการชื่นชมผู้อื่น

6) พุคสุภาพ ให้เกียรติผู้ฟัง และพูดสิ่งที่มีประโยชน์

สรุปได้ว่า การจะใช้ทักษะการพูดได้ดีต้องมีการศึกษาและฝึกฝนวิธีการพูด ที่ถูกต้อง เพราะการพูดเป็นทั้งศาสตร์ อันหมายถึง เป็นวิชาความรู้ และความเชื่อที่กำหนดไว้อย่างมีระบบระเบียบ และสามารถพิสูจน์หรือสามารถหาข้อเท็จจริงได้ และศิลป์ เพราะต้องอาศัย การฝึกฝน โดยใช้เทคนิควิธีการที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีหรือพลิกแพลงในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมแก่ผู้พูดแต่ละคน เพื่อให้การพูดของเขาในแต่ละครั้งนั้นเป็นการพูดที่ดี มีความสอดคล้องเหมาะสม ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ สนุกสนานเพลิดเพลินคล้อยตาม หรือประทับใจได้

4.4.4 การวัดและประเมินผลทักษะการพูด

เพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546, น.15) กล่าวถึงการประเมินผลการพูด มี จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลักหรือพฤติกรรมที่ต้องการ เครื่องมือที่ใช้ประเมินมีหลายรูปแบบ เช่น การถามตอบ การสัมภาษณ์ การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น โดยต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น หลักการประเมิน

วาเล็ทท์ (Valette, 1997 อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์ 2541, น.181 - 184) ได้ แนะนำวิธีการทดสอบทักษะพูดในชั้นสื่อสารไว้ 2 ลักษณะคือ การพูดที่มีการควบคุม สามารถ ทดสอบได้โดยการให้ตัวแนะที่สามารถมองเห็นได้ เช่น มีรูปภาพเป็นสื่อ การให้ตัวแนะที่เป็นคำพูด เช่น ผู้สอนพูดประโยคแล้วแสดงคำตอบด้วยสีหน้าท่าทางและให้ผู้เรียนตอบตามลักษณะท่าทางนั้น อาจจะทำให้ผู้เรียนพูดเปลี่ยนประโยคตามที่กำหนด ให้บทบาทและคำแนะนำเกี่ยวกับชนิดของ การสนทนาที่ผู้เรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย ให้ฟังบทสนทนาแล้วพูดรายงานเรื่องที่ฟัง ให้แสดง เป็นผู้สัมภาษณ์แล้วจับบันทึกข้อมูลจากการพูดสัมภาษณ์ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการพูดแบบ อิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง โดยให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ให้พูดตาม หัวข้อที่กำหนด ให้พูดบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน การสนทนาและการสัมภาษณ์เป็น วิธีที่เหมาะสม นิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด

สรุปว่า การประเมินผลการพูดจะต้องพิจารณาเลือกวิธีการทดสอบให้ เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์ของการประเมิน นอกจากนี้จะต้องมีเกณฑ์การพิจารณาทักษะ การพูดให้ถูกต้องและเหมาะสม

ดังนั้น การสื่อสารของมนุษย์มีพัฒนาการมาโดยลำดับ จากการส่งสารด้วย การพูดและรับสารด้วยการฟังมาสู่การส่งสารด้วยการเขียนและรับสารด้วยการอ่าน ซึ่งเกิดเมื่อ มนุษย์ได้ประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นมาใช้แทนเสียงในภาษา ในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดนการเขียนยิ่ง มีบทบาทและความสำคัญมาแทนที่การพูดมากขึ้น ขณะที่การอ่านก็มีบทบาทและความสำคัญแทน การฟังมากขึ้นเช่นกัน หากแต่การพัฒนาความสามารถทางการใช้ภาษาเป็นเรื่องยาก ก็ยังคงต้อง

ได้รับการฝึกทักษะต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไปอีก และในงานวิจัยครั้งนี้ ได้นำวิธีสอนแบบสตอรีไลน์มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยผ่านขั้นตอนต่างๆ ของสตอรีไลน์ ประเมินการเรียนรู้ในสภาพจริง (authentic assessment) ที่สะท้อนให้เห็นผลจากการเรียนรู้ว่าผู้เรียนได้ทำอะไรในด้านการใช้ภาษา ด้านการทำงานร่วมกับเพื่อน ด้านการแก้ปัญหา และด้านความรู้ เป็นการประเมินด้านคุณภาพและผลการเรียนของผู้เรียน

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

หลายคนคงเคยคุ้นกับศัพท์ที่ว่า เจตคติ หรือ ทศนคติ ซึ่งเป็นศัพท์ที่บัญญัติขึ้นใช้กันอย่างกว้างขวางทางการศึกษา และสาขาวิชาอื่น เจตคติเป็นความพร้อมทางจิตใจที่บุคคลมีต่อบุคคล ต่อสิ่งของ และต่อสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคติจึงยังไม่เป็นพฤติกรรม แต่เป็นตัวการที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลนั้นเกิด เราจึงถือเจตคติเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้รายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในด้านความหมาย ลักษณะของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ และการวัดเจตคติ ดังนี้

5.1 ความหมายของเจตคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ให้ความหมายของ เจตคติ ว่าหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลอันเกิดจากการเรียนรู้ และเป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านในทิศทางใดทางหนึ่ง

ทั้งนี้ เจตคติ ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Attitude มีความหมายว่า ทศนคติ หรือ ท่าที (พิภพ วังเงิน, 2547, น.403) โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของเจตคติ ว่าหมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น.321)

นิพนธ์ แจ็งเอี่ยม (2547, น.407) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล มีการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราสามารถรับรู้การตอบสนองได้โดยสังเกตจากพฤติกรรมของบุคคล ซึ่ง สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538, น.149) กล่าวเพิ่มเติมว่า แต่ละบุคคลมี ทศนคติหรือเจตคติเล็กน้อยแตกต่างกัน ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์ขึ้นอยู่กับเจตคติ เจตคติเป็นสิ่งนามธรรมที่มีบทบาทต่อพฤติกรรมของบุคคลมาก

วิเชียร วิทญูดม (2547, น.45) กล่าวว่า เจตคติ เป็นเรื่องของแบบแผน ความรู้สึก ความเชื่อ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เมื่อ

บุคคลเกิดความตั้งใจ จะแสดงออกมาทางการกระทำตามแบบแผนที่แน่นอน ซึ่งเราเรียกได้ว่าเป็น เจตคติเฉพาะ และแบบอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ใช้ในการทำงานก็คือ พันธะสัญญาที่มีต่อ องค์กรนั้นๆ ทั้งความพอใจ อารมณ์ และพฤติกรรมที่บุคคลพึงแสดงออก

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, น.68) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง การสะท้อนให้เห็น ถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะของความชอบ ไม่ชอบ เกี่ยวกับวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นพื้นฐาน

กล่าวโดยสรุป เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีการ แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ

5.2 ลักษณะของเจตคติ

ปราณี ทองคำ (2539, น.146 - 147) กล่าวว่า เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เจตคติที่มีหมาย ได้แก่ สิ่งที่เป็นรูปธรรม และสิ่งที่เป็นธรรม
2. เจตคติมีการระบุแง่ดี และแง่ไม่ดี มีการแสดงออกทั้งในทางบวกและทางลบ หรือเป็นไปในทางด้านสนับสนุนหรือคัดค้าน

3. เจตคติมีลักษณะคงทน เจตคติของบุคคลที่มีการแสดงออกต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้ว จะมีลักษณะของความคงทน แต่นักจิตวิทยาไม่ถือเป็นเรื่องถาวร เพราะเจตคติเปลี่ยนแปลงได้ แต่ต้องใช้เวลานาน

4. เจตคติมีความพร้อมในการตอบสนอง กล่าวคือ บุคคลมีความพร้อมที่จะให้การ ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความรู้สึกนึกคิดที่เขามีอยู่

ทั้งนี้ เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญหลายประการ พัทธา ทิปยัทสน์ (2544) ได้กล่าว เพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล อาทิ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประสพการณ์และสิ่งเร้าต่างๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่าจะมีประสพการณ์ที่เหมือนหรือ แตกต่างกันก็ตาม

2. เจตคติเป็นความพร้อมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจมากกว่าการสังเกตเห็นได้จาก ภายนอก ลักษณะของความซับซ้อนในการตอบสนองขึ้นอยู่กับอารมณ์ของบุคคลว่าชอบ หรือ ไม่ชอบ ยอมรับ หรือ ไม่ยอมรับ

3. เจตคติมีการประเมินในลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็น ความรู้สึกประเมินว่าชอบ พอใจ ฯลฯ เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก ถ้าประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ เรียกว่า เป็นทิศทางในทางลบ เจตคติจึงมีความเข้ม คือ มีปริมาณมากน้อย ของความรู้สึก

สรุปว่า เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ เจตคติที่หมาย มีการระบุแง่ดี และแง่ไม่ดี มีการแสดงออกต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เจตคติมีลักษณะคงทน มีความพร้อมในการตอบสนอง เพราะเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล อาทิ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประสบการณ์ และมีการประเมินในลักษณะของความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น

5.3 องค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติมีองค์ประกอบโดยทั่วไป คือ (สร้อยตระกูล อรรถมานะ, 2542, น.64 – 65, ปราณี ทองคำ, 2539, น.147)

1. องค์ประกอบด้านความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้ ความเชื่อ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในด้านต่างๆ
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกนี้ เป็นเรื่องของสภาพอารมณ์ และการประเมินผลอันเป็นผลจากการเรียนรู้ในอดีต ความรู้สึกทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นและอาจแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบหากมีเรื่องราวขัดกับความรู้สึกดังกล่าว
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมหรือแนวโน้มของบุคคลที่จะปฏิบัติ ตอบสนอง หรือกระทำสิ่งต่างๆ ทางใดทางหนึ่ง ซึ่งถือว่า การแสดงออกดังกล่าวมาจากความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้นๆ

พัชรา ทิพยทัศน์ (2544) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามี 3 ประการ เช่นเดียวกับ สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2542) และปราณี ทองคำ (2539) คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งเร้า อันจะก่อให้เกิดการประเมินค่าของสิ่งเร้านั้นๆ
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบที่มาจากบุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น เกิดเป็นองค์รวมด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่บุคคลมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการประเมินค่าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น

สรุปว่า เจตคติที่เกิดกับบุคคลแต่ละคนนั้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) Cognitive Component 2) Affective Component และ 3) Behavioral Component เพราะ โดยปกติ

บุคคลมักแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่ แต่จะมีปริมาณเล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบุคคล

5.4 การวัดเจตคติ

เจตคตินับเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล จึงมีลักษณะเป็นนามธรรม ตัวเราเองเท่านั้นที่จะทราบความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ดังนั้นการวัดเจตคติโดยตรงจึงไม่สามารถกระทำได้ แต่เราสามารถทำการศึกษเจตคตินั้นได้

เจตคติสามารถวัดได้โดยการสร้างแบบวัดเจตคติ เพื่อถามความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้าบุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ ในรูปแบบของความชอบหรือไม่ชอบ แบบเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3 – 4 วิธี กล่าวคือ (สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ, 2541, น.10 – 12 ; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538, น.166)

1. วิธีลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) การวัดเจตคติของลิเคิร์ต เป็นวิธีการที่เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากที่สุด วิธีการนี้ต้องมีการรวบรวมข้อความที่ต้องการจะศึกษา หรือให้ความหมายสิ่งที่ต้องการวัด โดยครอบคลุมขอบเขตเนื้อหา ทั้งนี้ ข้อความที่ต้องการวัด จะต้องประกอบด้วยข้อความ 2 ส่วน คือ ข้อความที่สนับสนุน และข้อความที่ต่อต้าน คละกันไป และนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยมีการกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การให้คะแนนขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความ ถ้าเป็นข้อความสนับสนุน ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดคะแนนลงไปจนถึงตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน ตรงข้ามกันหากเป็นข้อความที่ต่อต้าน ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดลงไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน ดังนั้นคะแนนรวมของทุกข้อเป็นสิ่งบ่งบอกถึงเจตคติของผู้ตอบในแบบวัดเจตคติของแต่ละคน

2. วิธีเทอร์สโตน สเกล (Thurstone Scale) วิธีการวัดแบบเทอร์สโตน เน้นวิธีการให้น้ำหนักหรือคะแนนในแต่ละช่วงเท่ากัน โดยจะแบ่งช่วงการวัดออกเป็น 11 ช่วงเท่าๆ กัน โดยที่เทอร์สโตนใช้วิธีการยึดหลักที่ว่า “คุณลักษณะใดๆ ในความรู้สึกของคนเรานั้นจะมีตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด”

3. วิธีกัทแมน สเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีการประเมินชุดข้อความที่ใช้วัดเจตคติ โดยกัทแมน (Guttman) เป็นการวิเคราะห์มาตราส่วน โดยการพยายามหาชุดข้อความนั้นๆ ถ้าผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความข้อ 2 ผู้ตอบต้องเห็นด้วยกับคำถามข้อ 1 มาก่อน และถ้าเห็นด้วยกับข้อ 3 ก็ต้องเห็นด้วยกับข้อ 1 มาก่อนเช่นกัน จึงจะสามารถเห็นถึงแบบแผนของเจตคติที่มีต่อเรื่องนั้นๆ

4. วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Differential) วิธีนี้เป็น การศึกษาความคิดรวบยอด (Concept) ของบุคคล ซึ่งเป็นแนวคิดของ ชาร์ล ออสกู๊ด (Charler E. Osgood) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็น มีการประเมินค่าโดย การใช้คำคุณศัพท์ มีการวัดเกณฑ์มาน้อย

จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง 7 อันดับด้วยกัน (บางเกณฑ์ใช้การวัด 5 หรือ 3 อันดับ) ซึ่งวิธีการวัดนี้สามารถวัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งเร้าต่างๆ ได้

สรุปได้ว่า การวัดเจตคติที่นิยมใช้มี 4 วิธี ได้แก่ 1) วิธีลิเคิร์ท สเกล 2) วิธีเทอร์ สโตน สเกล 3) วิธีกัทแมน สเกล และ 4) วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย สำหรับการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีของลิเคิร์ท สเกล มาปรับใช้ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อวัดเจตคติของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่ง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวหรือเป็น ตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก อารมณ์ และด้านพฤติกรรม สามารถวัดได้โดยการใช้แบบวัดเจตคติ เพื่อถามความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้า บุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำวิธีของลิเคิร์ทสเกลมาประยุกต์ใช้ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อวัดระดับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสตอรี่ไลน์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

6.1 งานวิจัยในประเทศ

สมนึก ปฏิปทานนท์ (2542) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 38 คน กลุ่มควบคุม 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณเฑียร พิมพ์ไกร (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์กับ

การสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย (13.06) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (10.14) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัฐชัย เคารพรัฐ, ว่าที่ร้อยตรี (2547) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสตอรี่ไลน์และการสอนแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบไดเวอร์เจอร์ (Diverger) และแบบคอนเวอร์เจอร์ (Converger) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

กาญจนา มากพูน (2548) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิธีการสอนสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมาก

พิมพ์า เพ็ญเทพ (2549) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติคงโคก ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ในระดับมาก

นริศรา วงศ์วิชิต (2553) ได้ศึกษาเรื่องการใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่องย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1000 ดวง เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สุสรตน์ อภิชัย (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพรวม 84.29/85.50 และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทุกชุดเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 2) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 45.30 และคะแนนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 87.87 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคมที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

บัสโซ (Butzow, 1991, น.1850A) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการสอนวิธีสตอรีไลน์ และวิธีการสอนแบบปกติที่มีผลต่อแนวความคิดรวบยอดของวิทยาศาสตร์ในนักเรียนระดับเกรด 3 ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจำนวน 144 คน เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรีไลน์ และกลุ่มควบคุม จำนวน 84 คน เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนวิธีสตอรีไลน์ และกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

โรมาโน (Romano, 1996, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความมุ่งมั่นในการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนเกรด 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีสตอรีไลน์มีการพัฒนาความมุ่งมั่น ความเชื่อ จินตนาการ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์เป็นอีกทางเลือกสำหรับครูผู้สอนที่ต้องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรมจะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือที่เรียกว่า กำหนดเส้นทางเดินเรื่อง โดยครูจะใช้คำถามหลักเป็นตัวนำ สู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง นับว่าเป็นการเรียนตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการระหว่างวิชาเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สตอรีไลน์จึงเป็นรูปแบบการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และการลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

ผู้เรียนมีอิสระในการทำงานมากขึ้น เมื่อได้รับการยอมรับในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ผู้เรียนย่อมมีความสุข สนุกสนานในการเรียน มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 นักเรียนรวมทั้งหมด 494 คน ซึ่งจัดนักเรียนในแต่ละห้องเรียน แบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยการจับฉลาก มา 1 ห้องเรียน ในจำนวนทั้งหมด 12 ห้องเรียน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียน 40 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

2.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ เรื่องชุมชนน่าอยู่ จำนวน 18 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนที่มีการสร้างสรรค์ และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยให้ประชาชนในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการดำเนินวิถีทางของชีวิต เพื่อให้ได้ศักยภาพหรือคุณภาพของชีวิตที่ดีที่สุด โดยอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านทักษะการใช้ภาษาไทยในสาระที่ 1 การอ่าน, สาระที่ 2 การเขียน, สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด และสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ในแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) ส่วนหัว
- 2) สาระสำคัญ
- 3) สาระการเรียนรู้
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สาระการเรียนรู้
- 6) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 7) สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 8) การวัดผลและการประเมินผล

ในการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย เส้นทางเดินเรื่อง คำถามหลัก และกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างฉาก (Setting) ใช้คำถามนำเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในชุมชน ซึ่งจำลองมาจากชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือสมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด อาทิ บ้าน วัด โรงเรียน สถานีอนามัย แหล่งน้ำในชุมชน ฯลฯ เพื่อให้เกิดการสะท้อนภาพเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่ไหน ถือเป็นกรเริ่มต้นให้ผู้เรียนทราบว่า กำลังมีประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น เป็นการเริ่มเข้าสู่บทเรียนหรือเปิดตัวเรื่องในฉาก ระบุสถานที่ วัน เวลา และสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร (Characters) เป็นสมาชิกในชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น โดยใช้ตุ๊กตา หรือหุ่นเป็นสัญลักษณ์ เพราะตัวละครจะทำให้ฉากสมจริง

ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีชีวิต (A way of life) เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสมาชิกในชุมชน ใช้คำถามนำให้ผู้เรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตัวละคร

ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ไขปัญหา (Event) เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และมีวิธีการแก้ปัญหานั้นอย่างไร

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1) ควรมีการนำเสนอเนื้อหาอย่างมีลำดับขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน

2) ควรมีการปรับปรุงการเขียนสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ เขียนให้ละเอียดชัดเจน

2.1.6 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.102 -103)

เกณฑ์การประเมิน

มีคุณภาพและเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเท่ากับ	4.51 – 5.00 คะแนน
มีคุณภาพและเหมาะสมมาก มีค่าเท่ากับ	3.51 - 4.50 คะแนน
มีคุณภาพและเหมาะสมปานกลาง มีค่าเท่ากับ	2.51 – 3.50 คะแนน

มีคุณภาพและเหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 1.51 – 2.50 คะแนน

มีคุณภาพและเหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00 – 1.50 คะแนน

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสม มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1 (ภาคผนวก ก)

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อจัดพิมพ์ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

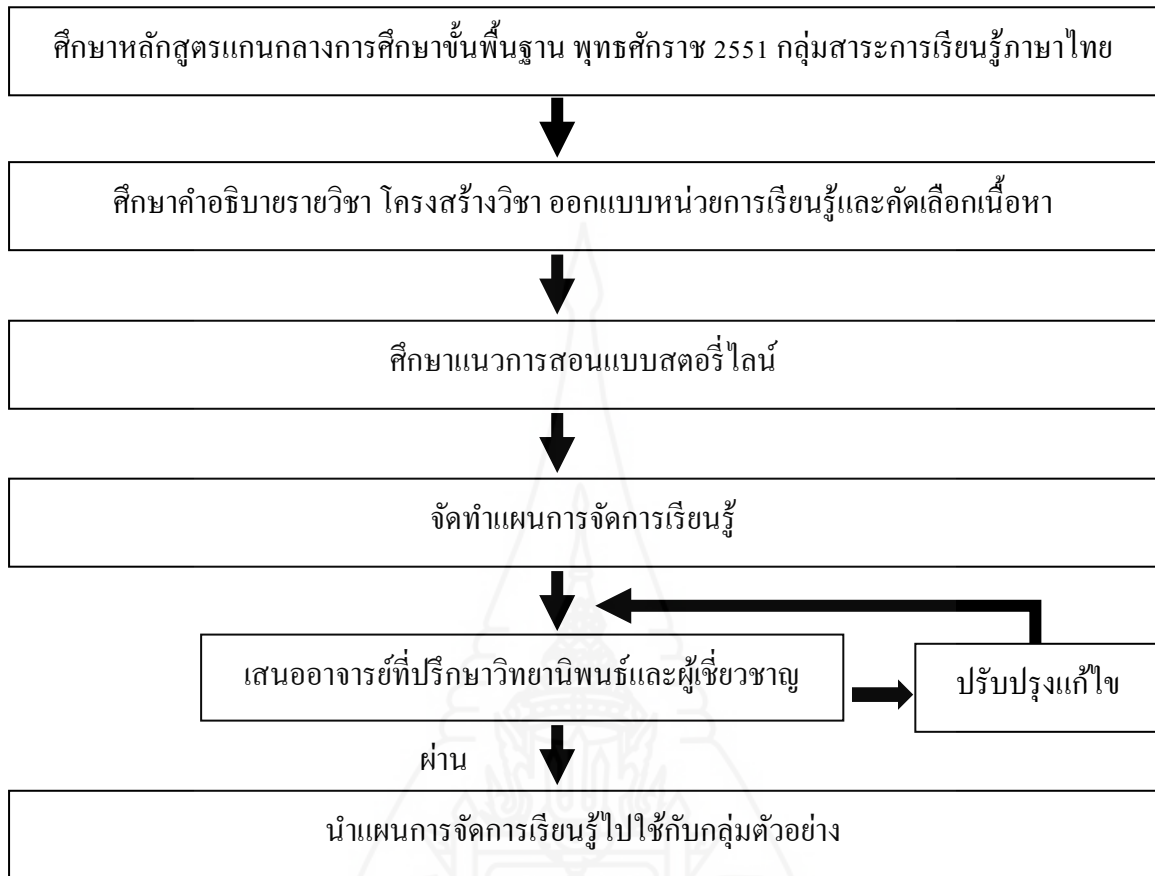
- 1) ควรปรับปรุงการพิมพ์ตัวแปร สัญลักษณ์ต่างๆ ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน
- 2) ควรมีการปรับปรุงเรื่องเวลาให้เหมาะสม กำหนดช่วงเวลาในการทำ
- 3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ ไปใช้สอนกลุ่มตัวอย่าง

กิจกรรม

จำนวน 40 คน

การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ สามารถเขียนเป็นผังสรุปขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด โดยแบบวัดที่สร้างขึ้นมี 2 ประเภท คือ

2.2.1 แบบปรนัย เพื่อทดสอบเกี่ยวกับการอ่านและการฟังเพื่อจับใจความ

2.2.2 แบบอัตนัย เพื่อทดสอบเกี่ยวกับการเขียนคำขวัญ การเขียนบรรยาย การเขียนเรียงความ การพูดแสดงความคิดเห็น และการพูดโน้มน้าวใจ

มีขั้นตอนการร่างและตรวจหาคุณภาพดังนี้

1) แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย (แบบปรนัย)

(1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยด้านการอ่านและการฟัง

(2) สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

(3) นำผลการวิเคราะห์ไปสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย โดยเป็นแบบปรนัย เพื่อวัดทักษะด้านการอ่านและการฟัง

(4) นำแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ใช้ดุลพินิจเพื่อหาค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดังตารางที่ 2 (ภาคผนวก ค)

(5) นำแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้าที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเรื่องการอ่านและการฟังเพื่อจับใจความมาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของวัด โดยทำการวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

ก. ค่าความยาก (Difficulty; p) โดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ การตรวจสอบค่าความยากง่ายเป็นรายข้อ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อคำถามที่มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.22 – 0.44 และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination; r) โดยการตรวจสอบจากสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน ผู้วิจัยได้ใช้ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.80 ดังตารางที่ 3 (ภาคผนวก ค)

ข. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยด้านการอ่านและการฟัง จากจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ เหลือที่มีคุณภาพ จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ .30 - .72 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .30 - .72 เมื่อนำแบบวัดไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder – Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น.125) พบว่าแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ดังตารางที่ 4 (ภาคผนวก ค)

(6) นำแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว จำนวน 20 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

2) แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย (แบบอัตนัย)

(1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย แบบอัตนัย ด้านทักษะการเขียน การพูด จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

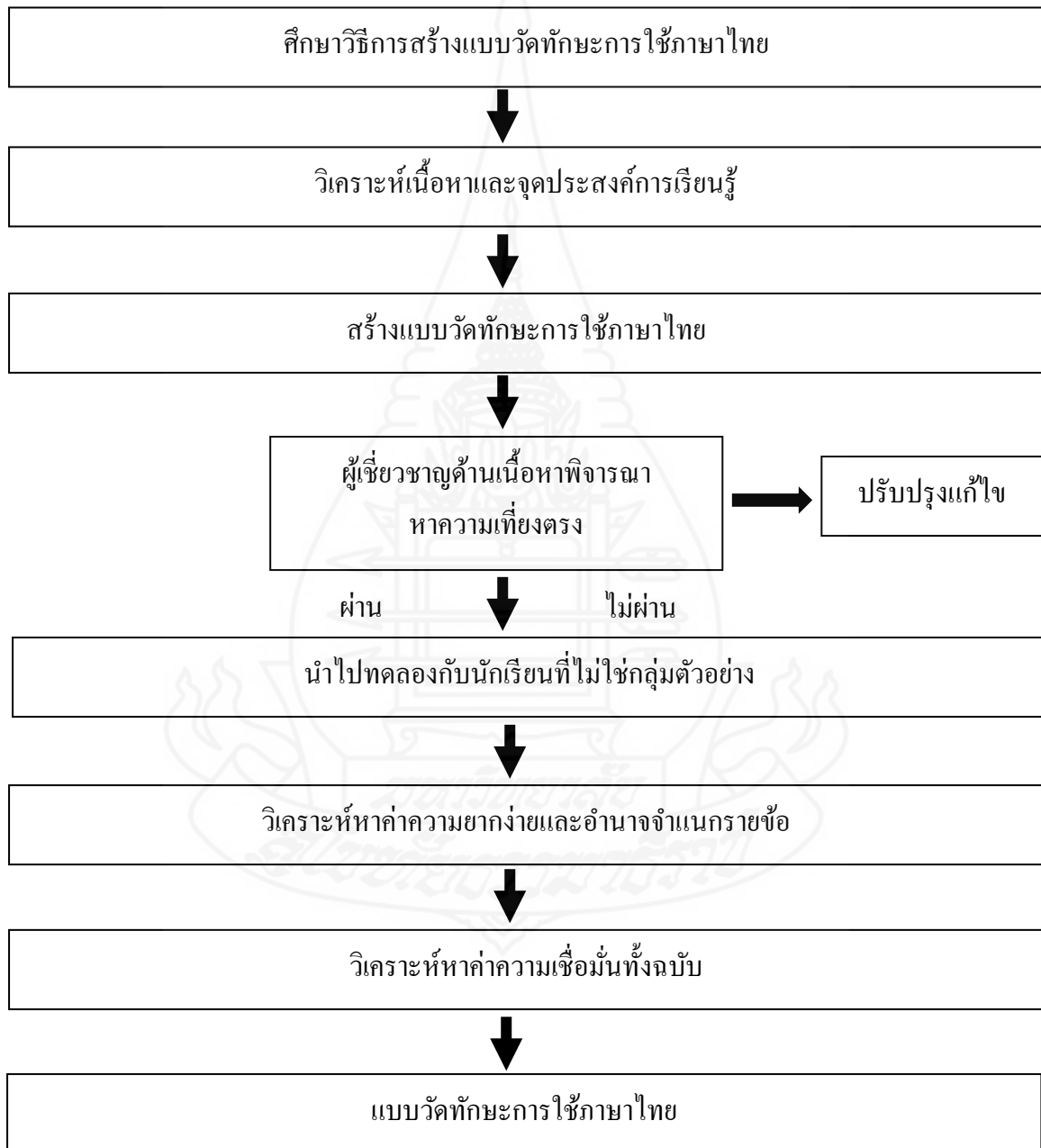
(2) สร้างข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ เพื่อวัดทักษะการใช้ภาษาไทย ด้านทักษะการเขียน และการพูด ซึ่งรายการประเมิน 5 เรื่อง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นระดับคุณภาพ คะแนนเต็ม 80 คะแนน

(3) นำแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญใช้ดุลพินิจเพื่อหาค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ ตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้าน

เนื้อหา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

(4) นำแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กับกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลดังตารางที่ 5 (ภาคผนวก ค)

การสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย สามารถเขียนผังได้ดังนี้

ภาพที่ 3.2 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

2.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบวัดเจตคติที่ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนภาษาไทยหลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท์

2.3.2 ศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงออกถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ

2.3.3 สร้างแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะวัด จำนวน 30 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อความเชิงนิมมาน (Positive) จำนวน 15 ข้อ และข้อความเชิงนิเสธ (Negative) จำนวน 15 ข้อ

2.3.4 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมมาน (Positive Statements)		ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statements)	
มากที่สุด	5 คะแนน	มากที่สุด	1 คะแนน
มาก	4 คะแนน	มาก	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน	ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน	น้อย	4 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน	น้อยที่สุด	5 คะแนน

3.4.1 กำหนดเกณฑ์ในการคิดคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติตามเกณฑ์ ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมมาน (ชัชวาล เรื่องประพันธ์, 2539) ดังนี้

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด
ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับมาก
ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับน้อย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.2 กำหนดเกณฑ์ในการคิดคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติตามเกณฑ์ ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (ชัชวาล เรื่องประพันธ์, 2539) ดังนี้

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับมาก

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับน้อย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด

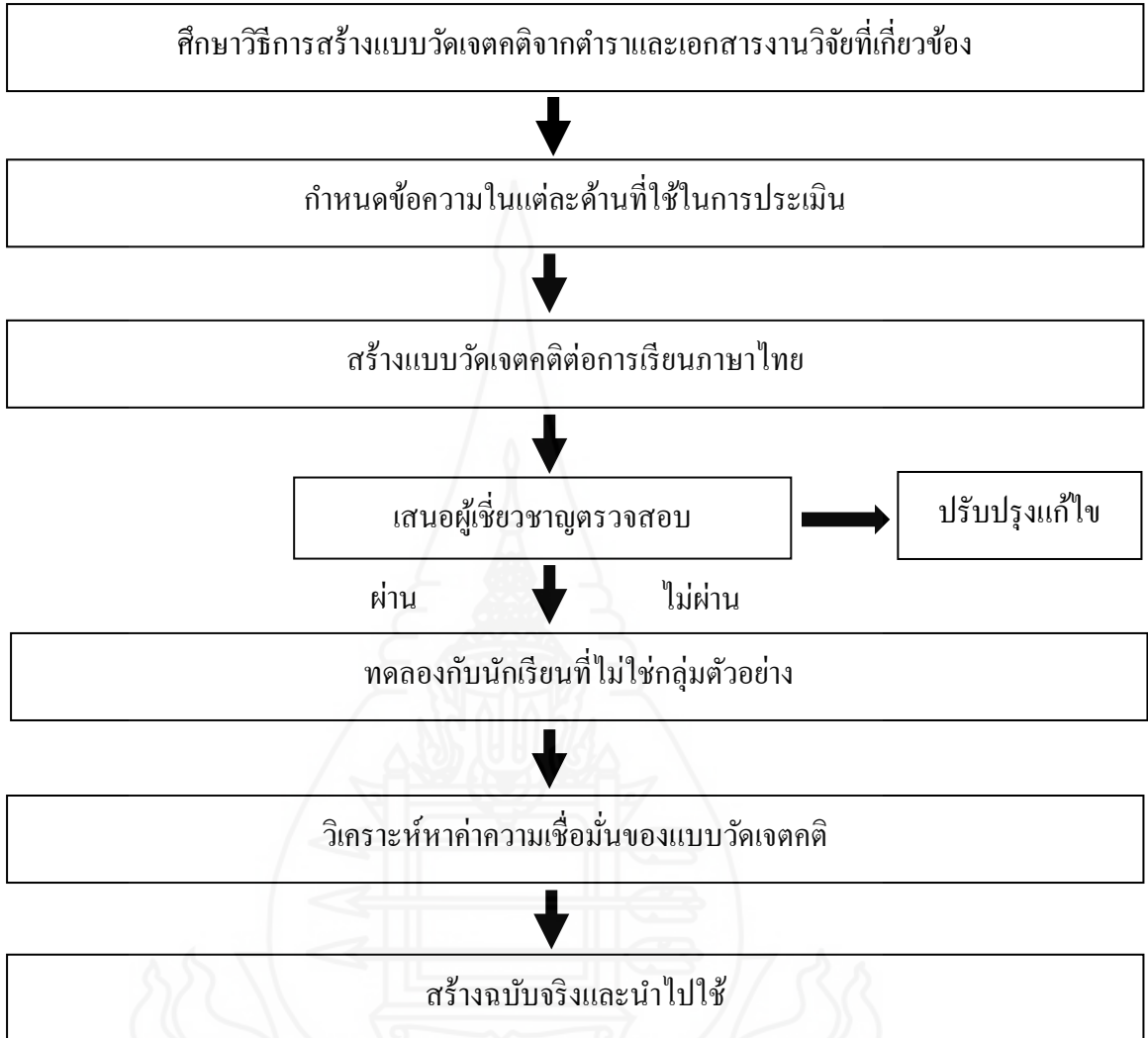
3.6 นำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ .60 และแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกแบบวัดเจตคติที่ผ่านเกณฑ์ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดังตารางที่ 6 (ภาคผนวก ค)

3.7 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายข้อ โดยการทดสอบค่าที ได้ค่าอำนาจจำแนก 1.75 ดังตารางที่ 7 (ภาคผนวก ค)

3.8 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 ดังตารางที่ 8 (ภาคผนวก ค)

3.9 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยที่มีคุณภาพปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลดังตารางที่ 9 (ภาคผนวก ค)

การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย สามารถเขียนผังได้ดังนี้

ภาพที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Reserch) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน (สุรวาท ทองบุ, 2550, น.55)

ตารางที่ 3.2 แบบวิจัยเชิงการทดลอง

กลุ่ม	การทดสอบก่อน (Pretest)	ทดลอง	การทดสอบหลัง (Posttest)
(E)	O ₁	X	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

- (E) แทน กลุ่มทดลอง
 O₁ แทน การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง
 O₂ แทน การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง
 X แทน การเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ยื่นต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า เพื่อทำการทดลองศึกษา

2. ผู้วิจัยชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมพร้อมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการทดลอง ได้จัดปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนของนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู บทบาทของนักเรียน วิธีการวัดและประเมินผล

3. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยใช้แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น บันทึกผลการทดสอบ

4. ดำเนินการสอนในกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้เวลาสอน จำนวน 18 ชั่วโมง

5. ทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน หลังจากจบบทเรียน โดยใช้แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น บันทึกผลการทดสอบ

6. นำคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบ

สมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานและการทดสอบค่าที่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทย และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง และการแปลความหมายของ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{D}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลต่างที่เข้าคู่กัน
S.D. _D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่างที่เข้าคู่กัน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบ
ทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40
คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	43.13	4.27	14.63	3.88	23.83*	0.0000
หลังเรียน	57.75	4.80				

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 43.13 และ 4.27 ตามลำดับ และหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 57.75 และ 4.80 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผล
คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียน
วิชาภาษาไทย จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการแสดงความเห็นจากการทำแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

ข้อ	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทย	3.13	ปานกลาง
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	3.95	มาก
3	ข้าพเจ้าสนุกที่ได้ร่วมกิจกรรมในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย	3.93	มาก
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ทำให้ต้องใช้สมอง มาก	3.35	ปานกลาง
5	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะภาษาไทย	4.00	มาก
6	ข้าพเจ้าต้องการทำกิจกรรมภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะหมดเวลาเรียน แล้ว	3.96	มาก
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3.53	น้อย
8	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านมากขึ้น	3.43	มาก
9	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนมากขึ้น	3.55	มาก
10	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น	3.63	มาก
11	การเรียนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้ความรู้เรื่อง หลักการไวยากรณ์	4.43	น้อยที่สุด
12	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เมื่อทำกิจกรรมนั้นๆ หลายครั้ง	3.80	มาก
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3.60	น้อย
14	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในความเป็น ไทยมากขึ้น	4.00	มาก
15	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องแสดงออกเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	3.96	น้อย
รวม		56.25	
เฉลี่ย		3.75	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติทั้งหมด 15 ข้อ เกี่ยวกับการเรียนภาษาไทย ทั้งข้อคำถามประเภททางบวก และประเภททางลบ มีค่าเท่ากับ 3.75 ซึ่งแปลความได้ว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีขั้นตอนและผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

1.2 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

2. สมมติฐานของการวิจัย

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์มีทักษะการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง การดู และการพูด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับมาก

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 นักเรียนรวมทั้งหมด 494 คน ซึ่งจัดนักเรียนในแต่ละห้องเรียนแบบคละความสามารถ

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยการจับสลาก มา 1 ห้องเรียน ในจำนวนทั้งหมด 12 ห้องเรียน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียน 40 คน

3.3 ระยะเวลา

การศึกษาวิจัยใช้ระยะเวลาในการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

3.4 เนื้อหา

สาระที่ 1 การอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

3.5 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.5.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

3.5.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษาไทย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

4.2 แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

4.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

5. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้ระยะเวลาทดลองจำนวน 18 ชั่วโมง ดังนี้

5.1 ขอความร่วมมือกับโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยได้ดำเนินการเรียนการสอนด้วยตนเองโดยใช้แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

5.2 ผู้วิจัยจัดปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

5.3 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

5.4 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่มและทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ และทำแบบทดสอบหลังเรียนเป็นรายบุคคล

5.5 เมื่อจบกิจกรรม ผู้เรียนทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

5.6 ผู้วิจัยตรวจแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนมาเปรียบเทียบ แล้วนำคะแนนที่ได้วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการใช้ภาษาไทยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่มีต่อทักษะการใช้ภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบทักษะการใช้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ พบว่า นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย เส้นทางการเดินเรื่อง คำถามหลัก และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งกำหนดกิจกรรมไว้ดังนี้ ในขั้นตอนของการสร้างฉาก (Setting) ผู้วิจัยได้ใช้คำถามนำเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในชุมชน ซึ่งจำลองมาจากชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือสมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด อาทิ บ้าน วัด โรงเรียน สถานีนามัย แหล่งน้ำในชุมชน ฯลฯ เพื่อให้เกิดการสะท้อนภาพเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่ไหน ถือเป็นการเริ่มต้นให้ผู้เรียนทราบว่า กำลังมี

ประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น เป็นการเริ่มเข้าสู่บทเรียนหรือเปิดตัวเรื่องในฉาก ระบุสถานที่ วัน เวลา และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการฟังและดู การพูดแสดงความคิดเห็น การสร้างตัวละคร (Characters) ตัวละครเป็นสมาชิกในชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น โดยใช้ตุ๊กตา หรือ หุ่นเป็นสัญลักษณ์ เพราะตัวละครจะทำให้ฉากสมจริง ในขั้นของการสร้างตัวละครผู้เรียนก็จะได้ฝึกทักษะการพูด พูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน พูดแสดงความคิดเห็น ในส่วนของการกำหนดวิถีชีวิต (A way of life) เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสมาชิกในชุมชน ใช้คำถามทำให้ผู้เรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตัวละคร ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการเขียน เพื่อเขียนบรรยายวิถีการดำเนินชีวิตของตัวละครแต่ละตัวที่สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสร้างขึ้น และในขั้นตอนของการสร้างเหตุการณ์และการแก้ไขปัญหา (Event) ในขั้นตอนนี้เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และนำเสนอว่ามีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร ในการสร้างเหตุการณ์ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการพูดอภิปราย นำผลจากการอภิปรายมาปฏิบัติกิจกรรมการเขียนคำขวัญ การพูดโน้มน้าวใจเกี่ยวกับชุมชน และเมื่อจบบทเรียนผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการเขียนเรียงความ

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้มีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม และได้ฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง มีครูดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนค่อนข้างช้า มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และกิจกรรมที่ใช้ฝึกมีความเหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียน นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการฝึกทุกครั้ง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา และพัฒนากระบวนการคิด โดยกำหนดกิจกรรมถามตอบ แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์แล้วคัดเลือกความคิดจากกลุ่มนำเสนอผ่านการใช้ทักษะทางภาษาไทย จากกิจกรรมกลุ่มดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะ และเกิดความรู้ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงผู้วิจัยควรใช้หลักจิตวิทยาเข้าช่วย เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความคิด ความอยากรู้อยากเห็น กล้าแสดงความคิดเห็นและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ดังนั้นเมื่อจบกิจกรรมนักเรียนได้รับคำชมเชยพร้อมทั้งแจ้งให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าในการทำกิจกรรมของตนเองอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนอยากทำกิจกรรมต่อไป นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ส่งผลต่อการพัฒนาทางทักษะที่เพิ่มขึ้นนั้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากสภาพของการเรียนการสอนแบบวิธีสตอรี่ไลน์เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อผลการเรียนที่สูงขึ้น เพราะการตอบคำถามนำในวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม ครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ เดิมของตนเองออกมาใช้ในการเรียนและแบ่งปันประสบการณ์ของตนกับเพื่อนๆ

การทำกิจกรรม ต่างๆ ตามเส้นทางเดินเรื่อง ทำให้ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมตลอดเวลา ผู้เรียนกับผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์กัน และผู้เรียนกับผู้สอนก็มีปฏิสัมพันธ์เช่นกัน เพราะการทำงานเป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ โดยอาจจะสะท้อนความคิดจากการอภิปรายในกลุ่ม การนำเสนอผลงานที่ทำให้ผู้เรียนได้มีข้อสรุปที่หลากหลาย เป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตจริง ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ได้ตรงร้อม ทั้งกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ว่าควรทำ ไม่ควรทำ ควรเชื่อ ไม่ควรเชื่อ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการใช้หลักสูตร บูรณาการเป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถ เรียนรู้คุณค่าและสร้างผลงานได้ผลการเรียนรู้มีความคงทน เป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Steve Bell and Sally Hardness, 1998) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีย์ ชุมณี (2546, น.104) พบว่า การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการที่ทำให้ผู้เรียน มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา และสามารถประยุกต์ความคิดประสบการณ์ ความสามารถและ ทักษะต่างๆ ในการเรียนรู้ ทำให้สามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริง เกิดบรรยากาศการ เรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต ทำให้ สิ่งที่เรียนรู้นั้นมีความหมาย เกิดความเข้าใจอันเป็นผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และ ผลการวิจัยของ จิรภัทร์ บัวสุวรรณ (2543, น.89) พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ชุดการเรียนรู้สตอรี่ไลน์ เน้นให้ผู้เรียนได้ คิด ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติงานเดี่ยวและงานกลุ่ม มีการวางแผนตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ตามโครง เรื่องขั้นตอนของสตอรี่ไลน์ โดยจินตนาการไปตามองค์ ตัวละคร วิธีชีวิต และเหตุการณ์ต่างๆ โดยมี คำถามหลักเป็นตัวเปิดประเด็นของเรื่องในการทำงาน ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทำ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งเข้าใจได้ดี แม่นยำและชัดเจน จึงส่งผลให้นักเรียน เอาใจใส่ในการเรียนการสอนมากขึ้น บรรยากาศการเรียนสนุกสนานและเข้าใจสิ่งที่เรียนง่ายขึ้น จึง ทำให้ผลการประเมินวัดความสามารถด้านทักษะการใช้ภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อน ทดลอง

การศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนภาษาไทยโดยการ จัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ พบว่า นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.75 อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นกิจกรรมที่จัดประสบการณ์ให้เกิดขึ้น โดยตรงกับตัวนักเรียน การจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้และ ฝึกทักษะต่างๆ ได้ตามความสามารถ ความสนใจ และเหมาะสมกับวัยที่อยากรู้อยากเห็นของนักเรียน การฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยในแต่ละขั้นของ

การจัดกิจกรรม นักเรียนจึงไม่เกิดความรู้สึกว่าเรียนทฤษฎีเรียนเนื้อหามากเกินไป ไม่เครียดกับการท่องจำเนื้อหา เพราะในแต่ละขั้นของการสอนครูใช้คำถามนำ การถามตอบ เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และเกิด องค์ความรู้ด้วยตนเองนักเรียนได้แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้นมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนและสนุกกับการเรียน ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน จึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแบบสตอรี่ไลน์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ดังที่ Gibson (2000, น.102) และ Schermerhorn (2000, น.75) กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า เจตคติเป็นตัวตัดสินพฤติกรรม เป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบต่อ การตอบสนองของบุคคลนั้นๆ ต่อบุคคลอื่นๆ ต่อวัตถุหรือต่อสถานการณ์ โดยที่เจตคตินี้สามารถเรียนรู้หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา มากพูน (2548) ได้ศึกษาผลการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมาก และผลการวิจัยของ ผุสรัตน์ อภิษฐ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 45.30 และคะแนนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 87.87 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมุติฐานของ การวิจัย และผลการศึกษาค้นคว้าที่มุ่งหาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนแบบสตอรี่ไลน์

3.1.1 การวางแผนการสอนและในการเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และควรเลือกเนื้อหาที่สามารถบูรณาการได้ ฉะนั้นครูต้องศึกษาทฤษฎีและหลักการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์อย่างละเอียด เริ่มตั้งแต่การได้มาซึ่งชื่อเรื่อง การกำหนดฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์/ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยทำความเข้าใจวิธีการ และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มิฉะนั้นอาจทำให้การสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

3.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์นั้น การสอนทักษะและความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์มีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้พื้นฐานที่เรียนมาตั้งคราะห์ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ และการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จากการสังเกตพบว่าผู้เรียนมีความสนใจ พอใจ และสนุกสนานกับการฝึกปฏิบัติ เพราะเป็นการฝึกเนื้อหาจากง่ายไปหายากตามลำดับขั้นตอน

3.1.3 เวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ควรมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัด ความพึงพอใจ และจินตนาการของผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ไปพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น และกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่นวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเนื้อหาที่นักเรียนเข้าใจได้ยาก และในระดับอื่น ๆ

3.2.2 นำผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ไปใช้กับตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น การคิด อย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างมีเหตุผล ความมีวินัย การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา มากพูน. (2548). ผลการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรีไลน์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและเจตคติต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- _____. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคลาดพร้าว
- _____. (2552). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองทัพ เคลือบพินิจกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอ เอส.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิค.
- กุลยา แสงเดช. (2548). ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). การออกแบบการสอนและบูรณาการ. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จิรภัทร์ บัวสุวรรณ. (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนสตอรีไลน์ (STORYLINE) กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จุฬารัตน์ เจริญสินธุ์. (2541). การใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- ชนาธิป พรกุล. (2545). *แคทส์: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. (2539). *สถิติพื้นฐาน*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2545). *คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประถมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: แม็ค.
- ทิพวรรณ สำราญวงศ์. (2545). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษา-
ปีที่ 1 โดยใช้วิธี Storyline Method*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ทิตนา แจมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนุภรณ์ ทองใหญ่. (2548). *การศึกษาความคงทนในการจำของเด็กปฐมวัยที่เรียนโดยใช้หนังสือ
ภาพในช่วง 2 สัปดาห์และ 4 สัปดาห์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- ธาริณี วิทยาอนิวรรณ. (2542). *ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นริศรา วงศ์วิจิต. (2553). *การใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรีไลน์ เรื่องย้อนรอยตำนานประเพณี
ลอยกระทงสายไหลประทีป 1000 ดวง เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 = Using storyline method entitled Yon Roy Tam Nan
Pra Pae Nee Loy Krathong Sai Lai Pratheep Pan Duang to Develope Thai writing
ability of mathayomsuksa 1 students*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). *การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. สงขลา:
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญญฤทธิ์ เมธิปัญญา. (2552). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้วิธีสตอรี
ไลน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- ปราณี ทองคำ. (2539). *เครื่องมือวัดทางการศึกษา*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุสรัตน์ อภิชัย. (2556). *การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- พัชรา ทิพย์ทัศน์. (2554). *เจตคติ*. สืบค้น 25 พฤศจิกายน 2556, จาก <http://www.wattoongpel.com/sarawichakarn/wichakarn/1-10/เจตคติ4.pdf>.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิภพ วังเงิน. (2547). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- พิมพ์เพ็ญ เทพ. (2549). *ผลของการใช้วิธีสอนแบบสตอรีไลน์ในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติดงโขง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2542). *การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- _____. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2548). *Storyline Approach หน่วยการเรียนรู้สู่การเรียนการสอนแบบบูรณาการเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). *ทักษะ 5C เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิระพงศ์ สุขแก้ว. (2548). *การจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศทางภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ประชาสัมพันธ์สยาม
- เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). *การพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จริงของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสกลนคร*.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). *การส่งเสริมการอ่าน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มณเฑียร พิมพ์ไกร. (2546). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบ Storyline กับ การสอนตามคู่มือครู.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี,
อุบลราชธานี.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ชรรรมสาร.
- รัตนา ศิริลักษณ์. (2540). การพัฒนาบทเรียนที่ใช้กิจกรรมการละคร เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง -
พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- ละเอียด จุฑานันท์. (2541). แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ : ตามหลักสูตร
ภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2551 หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ: สถาบัน
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- วลัย พานิช. (2543). การสอนด้วยวิธี Storyline. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
_____. (2545). เอกสารเผยแพร่แนวทาง Storyline Approach กับการเรียนการสอนแบบ
บูรณาการ. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
_____. (2547). การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2550). การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ. (2522). ไทย 101 การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2547). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- วิสาข์ จิตวัตร. (2543). การสอนอ่านภาษาอังกฤษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- วิไลลักษณ์ บุญเคลือบ. (2551). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียน. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- แว่นแก้ว พันภัย. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนเรื่องเศรษฐศาสตร์ในครอบครัว โดยการสอนแบบสตอรีไลน์
กับการสอนแบบเกมสถานการณ์จำลอง. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- สมนึก ปฏิปทานนท์. (2542). ผลการเรียนรู้การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สาโรช โสภีรักษ์. (2546). นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2538). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. (2548). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ. (2541). รายงานการวิจัยเจตคติของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2542). พฤติกรรมองค์การ ทฤษฎีและการประยุกต์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัฐชัย เคารพรัฐ, ว่าที่ร้อยตรี. (2547). ผลการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อารีย์ ชุมณี. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความคิดสร้างสรรค์และมนุษยสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ และการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อุดมรัตน์ พจน์สุจริต. (2553). ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรังษีวิทยา เชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- อุพาริกา กัณฑ์หา. (2546). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนวิธีสตอรีไลน์กับการสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- Aebersold, Jo Ann and Field, Mary Lee. (1997). *From Reader to Reading Teacher*. New York: Cambridge University Press.
- Alderson, J. C. (2000). *Assessing reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bell, S. (1998). *Introduction to the Storyline Method*. Glasgow, Scotland: Jordanhill College.
- Bell, S. and K. Fifield. (1996). *An introduction to the storyline method*. Glasgow, Scotland: Jordanhill College.
- Butzow, C.M. (1991). *A Comparison of A Storyline – Based Method of Instruction and Textbook Method of Instruction on the Acquisition of Science Concepts in the Elementary School*. Dissertation Abstract International.
- Byrne, D. (1986). *Teaching oral English*. London: Longman.
- Conley, M. W. (1995). *Content Reading Instruction: A communicative Approach*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Crawley, S. J. (1995). *Strategies for Guiding Content Reading*. New York: A Simon and Schuster.
- Day, R. R., and Bamford, J. (1998). *Extensive Reading in the Second Language Classroom*. New York: Cambridge University Press.
- Finochiaro, Mary, and Christopher Brumfit. (1983). *The Functional National Approach : From Theory to Practice*. New York: Oxford University Press.
- Hedge, T. (2000). *Teaching and learning in the language classroom*. China: Oxford University Press.
- Romano, T. (1996). *A study on community commitment by using storyline learning approach. Of 3rd grade students*. NH: Heinemann.
- Rost, Michael. (2002). *Teaching and Researching Listening*. London: Longman.
- Valette, Rebecca M. (1977). *Modern Language Testing*. 3rd ed. New York: Harcourt Brace Javanovich Inc.

Wipf, Joseph. (1984). Strategies for Teaching Second Language Listening Comprehension.
Foreign Language Annuals.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

1. ชื่อ นางทัศนีย์ ดาหาญ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นเวลา 28 ปี ได้จัดทำแบบฝึกสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา คู่มือแบบฝึก และงานวิจัยแบบฝึก
- คณะกรรมการการพัฒนาหลักสูตรและหัวหน้างานหลักสูตร
- หัวหน้างานพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
- เข้าร่วมอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งจัดโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.) ได้จัดทำและให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน เรื่องการออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- เข้าร่วมอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพด้านการประเมินความสามารถด้านการคิด (Thinking Ability Assessment) จากสำนักทดสอบทางการศึกษา และนำมาใช้ในโครงการรักการอ่านของโรงเรียน

2. ชื่อ นางประไพ คณิตานนท์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นเวลา 22 ปี
- จัดทำแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พร้อมงานวิจัย ปีการศึกษา 2555 (ครู คศ.3)
- เข้าร่วมการอบรม “เทคนิคการออกข้อสอบ” จากสำนักทดสอบทางการศึกษา
- เข้าร่วมการอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ

3. ชื่อ นางศุภกัญญา มณฑารัตน์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นเวลา ๙ ปี
- เข้าร่วมอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ
- จัดทำแบบฝึกสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และชุดกิจกรรมสำหรับช่วยส่งเสริมศักยภาพทางการเรียนรู้อ

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสตอรี่ไลน์
2. แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย
3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชา ภาษาไทย ท 31102 เรื่อง ชุมชนน่าอยู่

เวลา 18 ชั่วโมง -----

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

1. ประเมินค่าสิ่งที่ฟังได้อย่างมีวิจารณญาณ
2. พุคแสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับชุมชนได้อย่างมีเหตุผล
3. พุคนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
4. พุคเล่าเรื่องเกี่ยวกับชุมชนของตนเองได้
5. พุคโน้มน้าวใจเกี่ยวกับชุมชนได้
6. อ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ ได้
7. เขียนบรรยายวิธีการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนได้
8. เขียนคำขวัญรณรงค์ชุมชนน่าอยู่ได้
9. เขียนเรียงความภายใต้หัวข้อ “ชุมชนน่าอยู่” ได้

2. สาระสำคัญ

ชุมชนน่าอยู่ เป็นชุมชนที่มีการสร้างสรรค์ และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยให้ประชาชนในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการดำเนินวิถีทางของชีวิต เพื่อให้ได้ศักยภาพหรือคุณภาพของชีวิตที่ดีที่สุด โดยอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

3. สาระการเรียนรู้

- ท 1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
- ท 2.1 ม.4-6/1 เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน
- ท 2.1 ม.4-6/2 เขียนเรียงความ
- ท 3.1 ม.4-6/1 สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
- ท 3.1 ม.4-6/5 พุคในโอกาสต่างๆ พุคแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

- ท 4.1 ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
- ท 4.1 ม.4-6/3 ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

4. การบูรณาการ

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- ☞ ชุมชน
- ☞ ประเพณี และวัฒนธรรม
- ☞ ข่าวนและเหตุการณ์

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

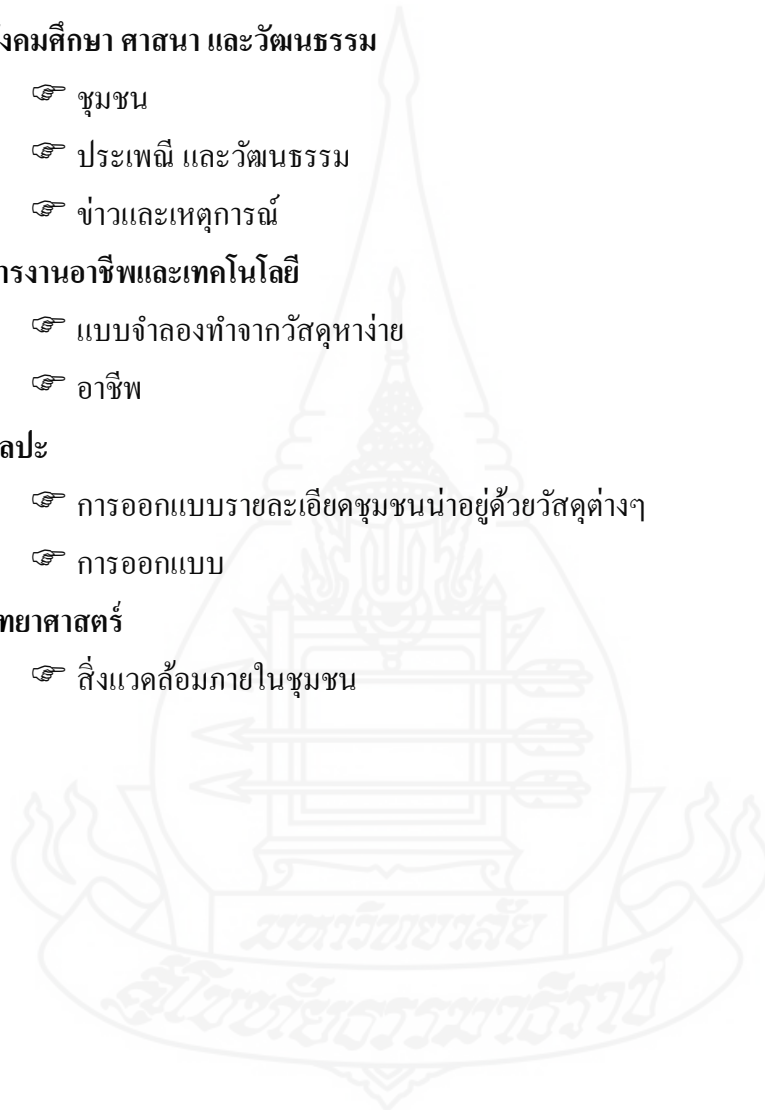
- ☞ แบบจำลองทำจากวัสดุหาง่าย
- ☞ อาชีพ

ศิลปะ

- ☞ การออกแบบรายละเอียดชุมชนนำอยู่ด้วยวัสดุต่างๆ
- ☞ การออกแบบ

วิทยาศาสตร์

- ☞ สิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

องค์ที่ 1 จาก						
เส้นทางการ เดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้น เรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ชุมชนรอบตัว เรา		<ul style="list-style-type: none"> ➢ ปฐมนิเทศ อธิบายถึงรูปแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ ➢ ครูเปิดวิดีโอทัศน์รายการเรื่องเล่าจากชุมชน ตอน ชุมชนหัวตะเข้ ลาดกระบ้งให้นักเรียนได้ชม/เล่าเรื่องชุมชน ➢ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ดูและฟัง โดยครูตั้งประเด็นคำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☞ ชุมชนลาดกระบ้งมีองค์ประกอบอะไรบ้าง (บุคคล, สิ่งแวดล้อม, สถานการณ์) ☞ ชุมชนลาดกระบ้งมีลักษณะเป็นอย่างไร <ul style="list-style-type: none"> - ด้านกายภาพ - ด้านเศรษฐกิจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทั้งห้อง 2. งานกลุ่ม 3. งานเดี่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระดาน 2. ปากกาไวท์บอร์ด 3. สมุดงาน 4. ปากกา 5. ดินสอ 6. ยางลบ 7. ไม้บรรทัด 8. กระดาษ 	แผนผัง ชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตการพูด 2. ตรวจงานเดี่ยว (สมุด) 3. ตรวจงานกลุ่ม

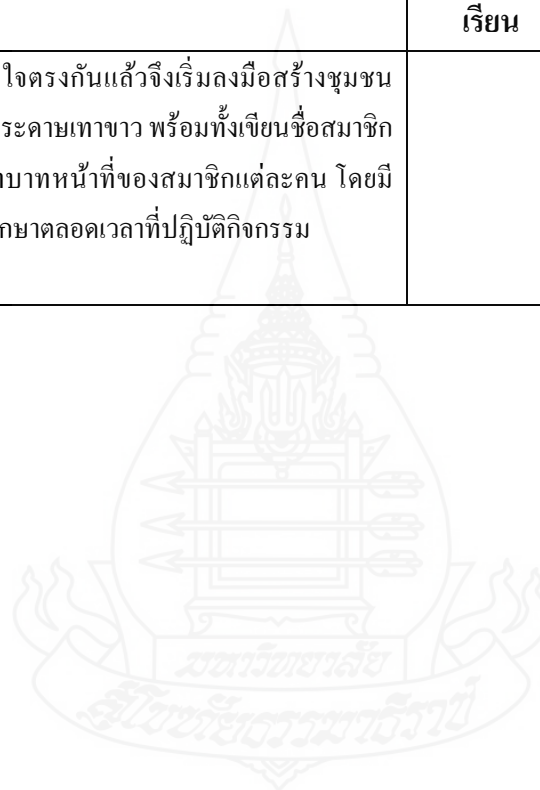
องค์ที่ 1 ฉาก						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ชุมชนรอบตัวเรา (ต่อ)	<p>คำถาม “ชุมชน หมายถึงอะไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง”</p> <p>คำถาม “ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะอย่างไร”</p> <p>ด้านกายภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารและการจัดการ</p>	<p>- ด้านสังคม</p> <p>- ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ด้านการบริหารและการจัดการ</p> <p>➤ ครูเพิ่มเติมความรู้เรื่องชุมชนลาดกระบังให้กับนักเรียน</p> <p>➤ จากการดูวิดีโอที่นักเรียนให้ความหมายคำว่า “ชุมชน”</p> <p>➤ ชุมชนต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง (บุคคล, สิ่งแวดล้อม, สถานการณ์)</p> <p>➤ ครูถามคำถามต่อว่า “ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะเป็นอย่างไร”</p> <p>☞ ด้านกายภาพ</p> <p>☞ ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>☞ ด้านสังคม</p> <p>☞ ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>☞ ด้านการบริหารและการจัดการ</p> <p>➤ ให้นักเรียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่</p>				

องค์ที่ 1 ฉาก						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
การสร้างชุมชนน่าอยู่	<p>คำถาม</p> <p>“ชุมชนน่าอยู่ในความคิดของนักเรียน มีลักษณะเป็นอย่างไร”</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ ด้านกายภาพ ☞ ด้านเศรษฐกิจ ☞ ด้านสังคม ☞ ด้านสิ่งแวดล้อม ☞ ด้านการบริหารและการจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ครูถามคำถามต่อว่า แล้ว “ชุมชนน่าอยู่ในความคิดของนักเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร” <ul style="list-style-type: none"> ☞ ด้านกายภาพ ☞ ด้านเศรษฐกิจ ☞ ด้านสังคม ☞ ด้านสิ่งแวดล้อม ☞ ด้านการบริหารและการจัดการ ➤ ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนน่าอยู่ตามความคิดของนักเรียน ในด้านต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☞ ด้านกายภาพ ☞ ด้านเศรษฐกิจ ☞ ด้านสังคม ☞ ด้านสิ่งแวดล้อม ☞ ด้านการบริหารและการจัดการ 				

องค์ที่ 1 ฉาก						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
การสร้างชุมชนน่ายู่ (ต่อ)	คำถาม “ชุมชนน่ายู่ของนักเรียนควรจะต้องทำอะไรบ้าง” คำถาม “ชุมชนของนักเรียนยังขาดสถานที่สำคัญอะไรบ้างที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกในชุมชน”	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หลังจากนั้น ครูถามคำถามต่อว่า “ชุมชนน่ายู่ของนักเรียนควรจะต้องทำอะไรบ้าง” ➤ ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดและอภิปรายต่อว่า “ชุมชนของนักเรียนยังขาดสถานที่สำคัญอะไรบ้างที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกในชุมชน” ➤ เมื่อได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่สำคัญในชุมชนแล้ว ให้นักเรียนร่างแผนผังชุมชนน่ายู่ลงในกระดาษ A4 ที่ครูแจกให้เป็นกลุ่ม มีทั้งหมด 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ➤ หลังจากนั้น ครูให้นักเรียนเขียนรายการอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างชุมชน โดยเขียนอธิบายสิ่งประดิษฐ์ชุมชนของตนส่ง ซึ่งต้องบอกชื่อสิ่งประดิษฐ์ สมาชิกกลุ่ม อุปกรณ์ที่ใช้ 	1. งานกลุ่ม 2. งานเดี่ยว	1. กระดาษสี 2. กล่องกระดาษ 3. สมุด 4. ดินสอ 5. ปากกา 6. สีเมจิก 7. ดินสอสี 8. กระดาษขาว 9. เศษวัสดุต่างๆ 10. กระดาษเทาขาว ฯลฯ	ฉากชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น	1. สังเกตการทำงานกลุ่ม 2. สังเกตการณ์ทำงานเดี่ยว 3. ตรวจสอบผลงานที่ทำแล้ว

องค์ที่ 1 ฉาก						
เส้นทางการ เดินเรื่อง	คำอธิบาย	กิจกรรม	การจัดชั้น เรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
		➤ เมื่อนักเรียนเข้าใจตรงกันแล้วจึงเริ่มลงมือสร้างชุมชน (โมเดล) ลงในกระดาษเทาขาว พร้อมทั้งเขียนชื่อสมาชิกในกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาตลอดเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม				

องค์ที่ 2 ตัวละคร						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
สมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชน	<p>คำถาม</p> <p>“ในชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้นนั้นสมาชิกที่อาศัยอยู่มีใครบ้าง”</p> <p>และให้รายละเอียดของสมาชิกในด้านต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ อายุ ☞ เพศ ☞ เชื้อชาติ ☞ ศาสนา ☞ ภาษา ☞ การศึกษา ☞ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ครูให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดว่า “ในชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้นนั้น สมาชิกที่อาศัยอยู่ควรมีใครบ้าง” และให้รายละเอียดของสมาชิกในด้านต่อไปนี้ ➤ อายุ ➤ เพศ ➤ เชื้อชาติ ➤ ศาสนา ➤ ภาษา ➤ การศึกษา ➤ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 	ห้องเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระดาษสี 2. กล่องกระดาษ 3. สมุด 4. ดินสอ 5. ปากกา 6. สีเมจิก 7. ดินสอสี 8. กระดาษกาว 9. เศษวัสดุต่างๆ 10. กระดาษเทาขาว <p>ฯลฯ</p>	ตัวละคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม 2. สังเกตการทำงานเดี่ยว 3. ตรวจสอบที่สำเร็จแล้ว

องค์ที่ 2 ตัวละคร						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัด ชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ประเพณีและ วัฒนธรรม	คำถาม “ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมสำคัญ ต่อชุมชนหรือไม่ อย่างไร”	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ครูถามคำถาม “ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมสำคัญต่อชุมชนหรือไม่อย่างไร” ➢ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องวัฒนธรรมและประเพณีไทยจากชุมชนของตน ➢ เมื่อแต่ละกลุ่มศึกษาเรียบร้อยแล้วให้ตัวแทนกลุ่มเล่าถึงวัฒนธรรม ประเพณีไทยของตนเองให้เพื่อนๆ ในห้องได้ฟัง ➢ เมื่อทุกกลุ่มได้ฟังแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าในชุมชนที่กลุ่มนักเรียนสร้างขึ้นนั้น ควรจะมีประเพณีวัฒนธรรมอะไรบ้าง พร้อมทั้งให้เหตุผลด้วยว่าทำไมประเพณี และวัฒนธรรมดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อชุมชนของนักเรียนและมีความสำคัญอย่างไร ➢ ให้นักเรียนบันทึกเรื่องความสำคัญและรายละเอียดวัฒนธรรมประเพณีลงในสมุดของนักเรียน ➢ ในท้ายชั่วโมง ให้นักเรียนนำเสนอเรื่องวัฒนธรรมประเพณีหน้าชั้นเรียน เพื่อนๆ กลุ่มอื่นช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม 		1. เอกสาร เกี่ยวกับ ประเพณีไทย 2. สมุด	วัฒนธรรม และ ประเพณีที่ เกิดขึ้นใน ชุมชนของ นักเรียน	1. สังเกตการทำงานเป็น กลุ่ม 2. ตรวจงานที่ทำเสร็จแล้ว

องค์ที่ 3 วิธีชีวิต						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
การดำเนินชีวิต	คำถาม “สมาชิกทั้ง 4 ครอบครัวที่ นักเรียนสร้างขึ้น มีการดำเนินชีวิต อย่างไร”	<ul style="list-style-type: none"> ➢ เมื่อนักเรียนสร้างตัวละครทั้ง 4 ครอบครัวขึ้นมาแล้ว ครูถาม คำถามว่า “สมาชิกทั้ง 4 ครอบครัวที่นักเรียน สร้างขึ้นมีการดำเนินชีวิตอย่างไร” ซึ่งต้องสอดคล้องกับอาชีพที่ตัว ละครประกอบ ➢ นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียน บรรยายถึงการดำเนินชีวิตของ 4 ครอบครัว 	กลุ่ม		เขียนบรรยาย	ตรวจงาน

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางกร เดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้น เรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
เหตุการณ์วิกฤติ ในชุมชน	คำถาม “นักเรียนคิดว่าเมื่อ มีเหตุการณ์วิกฤติ เกิดขึ้นในชุมชน แต่ละครอบครัวจะ เป็นอย่างไร”	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ครูกำหนดเงื่อนไขดังนี้ ในช่วง 2 - 3 เดือนที่ผ่านมา ชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น สมาชิกในชุมชน ไปกู้เงินนอกระบบ มีปัญหาหนี้สินตามมา มีคน แปลกหน้าเข้าออกชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดการลักขโมยของเกิดขึ้น เป็นประจำ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สมาชิกในชุมชนจึงมาประชุม หารือกัน ถ้านักเรียนเป็นครอบครัวหนึ่งในชุมชนนั้น “นักเรียนคิด ว่าเมื่อมีเหตุการณ์วิกฤติเกิดขึ้นในชุมชน แต่ละครอบครัวจะเป็น อย่างไร” ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุและแนวทางการ แก้ไขปัญหาดังกล่าว ➤ หลังจากอภิปรายแล้ว ให้นักเรียนนำเสนอในเรื่องสาเหตุ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา 	กลุ่ม			

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทาง การเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
	คำถาม “ยาเสพติดทำอันตรายต่อชุมชนอย่างไร”	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ครูกำหนดเงื่อนไข จากเหตุการณ์ในช่วง 2 - 3 เดือนที่ผ่านมา ที่สมาชิกในชุมชนประสบปัญหาหนี้สิน การกู้เงินนอกระบบ มีคนแปลกหน้าเข้าออกชุมชนอยู่เป็นประจำสมาชิกในชุมชนพยายามหาทางแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังเป็นปัจจัยให้มีเรื่องยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง ครูสมมติสถานการณ์ให้มียาบ้าระบาดในชุมชน มีผู้มาขายยาบ้าคุ่มคลังใช้มีดจี้คอเด็ก นักเรียนจะแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวอย่างไร ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าท้ายชั่วโมงจะมีกิจกรรม Role Play ตามสถานการณ์ร้ายแรงที่เกิดจากยาเสพติด ➢ หลังจากนั้น ครูถามคำถามนำ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดและแก้ปัญหา “ยาเสพติดทำอันตรายต่อชุมชนอย่างไร” ➢ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามเดิม และแจกหนังสือพิมพ์ที่มีภาพข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด และแจกแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ให้นักเรียนศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียน 				

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการเดินทาง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
		<p>วิเคราะห์สถานการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในกรอบหรือประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ประเด็นแรก ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญของข่าว ครูอ่านข่าวที่นักเรียนปะติดไว้ในสมุดและประเมินว่านักเรียนสรุปได้ถูกต้อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญหรือไม่ ➤ ประเด็นที่สอง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุ ซึ่งสาเหตุอาจจะมีในข่าวบ้างแล้ว ให้นักเรียนวิเคราะห์ได้อย่างกว้างขวางมากกว่าประเด็นในข่าวก็ได้ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - อยากรู้อยากลอง - ถูกเพื่อนชักชวน ชักจูง - มีปัญหาครอบครัว - สิ่งแวดล้อมเต็มไปด้วยยาเสพติด ซื้อง่าย ขายคล่อง ฯลฯ ➤ ประเด็นที่สาม วิเคราะห์ผลกระทบ (ตนเอง, ครอบครัว, ชุมชน, ประเทศ) 				

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการ เดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้น เรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
		<ul style="list-style-type: none"> ☞ ผลกระทบต่อตนเอง (หมายถึงบุคคลใน ข่าว และผู้วิเคราะห์ข่าว คือ นักเรียนเอง) ☞ ผลกระทบต่อครอบครัว (ครอบครัวบุคคลในข่าว และครอบครัว ของนักเรียนเองที่วิเคราะห์ข่าว) ☞ ผลกระทบต่อชุมชน (ชุมชนของบุคคลใน ข่าว และชุมชนน่าอยู่ที่นักเรียนสร้างขึ้น) ☞ ผลกระทบต่อประเทศ <p>➤ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบแล้วนำเสนอ โดย Mind Mapping ให้ครอบคลุมถึงโทษและ อันตรายของยาเสพติด เพื่อป้องกันตนเองจากยา เสพติด</p>				

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
	คำถาม “ทำอะไรจะไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาในชุมชน”	<ul style="list-style-type: none"> ➤ หลักจากนั้น ครูถามคำถามนำ “ทำอะไรจะไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาในชุมชน” ➤ ครูเล่าถึง โครงการ โรงเรียนสีขาวต่อต้านยาเสพติด และยกตัวอย่างกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อต่อต้านยาเสพติด ➤ ครูให้นักเรียนนำผลการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องวิกฤตในชุมชนมาปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตัวอย่างเช่น หากเสนอแนวทางว่าต้องมีการเตือนใจให้ระวัง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> ☞ เขียนคำขวัญ ☞ พุดโน้มน้ำใจเกี่ยวกับชุมชน 			1. คำขวัญ รณรงค์ชุมชน น่ายู่ 2. พุดโน้มน้ำ ใจเกี่ยวกับ ชุมชน	1. สังเกตการณ์ ทำงานเป็นกลุ่ม 2. ตรวจงานที่ทำ เสร็จแล้ว

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ชุมชนนำอยู่ด้วยวิถีพอเพียงตามแนวพระราชดำริ	คำถาม “นักเรียนจะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนของตนอย่างไรในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ชุมชนของนักเรียนเป็นชุมชนนำอยู่”	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ครูกำหนดเงื่อนไขดังนี้ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน สมาชิกในชุมชนเริ่มเกิดความตระหนัก และหาแนวทางการแก้ไข โดยน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ➢ นักเรียนศึกษาพระราชดำริเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากวิดิทัศน์ความเป็นมา และความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ➢ นักเรียนสรุปแนวคิดจากการศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาใช้พัฒนาชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้นให้เป็นชุมชนนำอยู่ 	กลุ่ม		โครงการพัฒนาชีวิตในชุมชน	ตรวจงานที่ทำเสร็จแล้ว

องค์ที่ 4 เหตุการณ์

เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
<p>ชุมชนน่าอยู่ด้วยวิถีพอเพียงตามแนวพระราชดำริ (ต่อ)</p>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ เมื่อนักเรียนได้ศึกษาหัวข้อดังกล่าวแล้ว ครูถามคำถามว่า “นักเรียนจะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนของตนอย่างไรในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ชุมชนของนักเรียนเป็นชุมชนน่าอยู่” โดยนำเสนอในรูปแบบของโครงการพัฒนาชีวิตในชุมชน และแนวทางการนำโครงการไปปฏิบัติให้เกิดผลดีจริง ➤ เมื่อแก้ไขปัญหาตกลง ชุมชนเป็นชุมชนน่าอยู่ เพราะมีโครงการเกิดขึ้นมาแล้ว และได้ดำเนินโครงการ หลังจากนั้นจึงมีผู้สนใจมาเยี่ยมชมชุมชน 				

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ผู้สนใจมาเยี่ยมชม	คำถามเมื่อชุมชนของนักเรียนประสบความสำเร็จเป็นชุมชนน่าอยู่ ด้วยวิถีพอเพียงตามแนวพระราชดำริแล้ว “หากมีผู้สนใจมาเยี่ยมชมชุมชนของนักเรียน นักเรียนจะทำการต้อนรับผู้มาเยือนอย่างไร”	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดและแสดงความคิดเห็นว่า หากมีผู้สนใจมาเยี่ยมชมชุมชนของนักเรียน นักเรียนจะทำการต้อนรับผู้มาเยือนอย่างไร ➤ นักเรียนวางแผนการทำงานและแบ่งงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการต้อนรับ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☞ ฝ่ายต้อนรับ ☞ ฝ่ายอธิบาย/นำเสนอชุมชน ➤ นักเรียนเขียนขั้นตอนการทำงานในการต้อนรับผู้มาเยือน ➤ ครูให้นักเรียนจัดเหตุการณ์สมมติให้ผู้มาเยี่ยมชมเป็นครู ผู้ปกครอง หรือนักเรียน และให้นักเรียนทำหน้าที่ต้อนรับและให้คำแนะนำ ➤ นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวเป็นมัคคุเทศก์เพื่อแนะนำสถานที่ในชุมชนของตนเอง 	ห้อง	ชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น	การพูดเชิญชวนนักท่องเที่ยว	1. สังเกตการทำงานเป็นกลุ่ม 2. การพูด

องค์ที่ 4 เหตุการณ์						
เส้นทางการเดินเรื่อง	คำถามนำ	กิจกรรม	การจัดชั้นเรียน	สื่อ	ผลงาน	การวัดผล
ผู้สนใจมาเยี่ยมชม (ต่อ)	คำถาม “เมื่อมีคนสนใจมาเยี่ยมชมชุมชนน่าอยู่ของนักเรียนสมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกอย่างไร ”	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ระหว่างการทำกิจกรรม ให้นักเรียนทำการบันทึกความรู้ในสมุดของนักเรียน ➢ นักเรียนทำแบบบันทึกความคิดเห็น ➢ นักเรียนเขียนสรุปขั้นตอนการทำงาน ➢ เมื่อจบกิจกรรมการเยี่ยมชมชุมชนแล้วครูถามคำถาม “เมื่อมีคนสนใจมาเยี่ยมชมชุมชนน่าอยู่ของนักเรียนสมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกอย่างไร ” ➢ ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความรู้สึกของสมาชิกในชุมชน และเมื่อนักเรียนมีโอกาสต้อนรับบุคคลดังกล่าวแล้ว ให้นักเรียนอภิปราย ดังนี้ ทำไมถึงมีผู้มาเยี่ยมชมชุมชนน่าอยู่ของคุณ ชุมชนของคุณนั้นมีข้อดีหรือจุดเด่นอะไรบ้าง นักเรียนบันทึกผลการอภิปรายลงในสมุด ➢ เมื่อเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนเขียนเรียงความ ภายใต้หัวข้อ “ชุมชนน่าอยู่” 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งานกลุ่ม 2. งานเดี่ยว 	ชุมชนที่นักเรียนสร้างขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการอภิปราย 2. เรียงความ “ชุมชนน่าอยู่” 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตการทำงานเป็นกลุ่ม 2. ตรวจงานที่ทำเสร็จแล้ว

แบบวัดทักษะภาษาไทย

เรื่อง การอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (X) เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ไฟเขียวงบประมาณ

พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลการประชุม ครม. ว่าได้อนุมัติงบกลางในปี 2559 จำนวน 2,991 ล้านบาท ในการจัดทำประชามติตามที่ กกต. เสนอ โดยยืนยันว่ามีความจำเป็น ซึ่งงบประมาณในส่วนนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่มีความหลากหลาย เช่น ค่าใช้จ่ายเบี้ยเลี้ยงค่าจ้างเจ้าหน้าที่ดำเนินการ โดยค่าใช้จ่ายในการพิมพ์เอกสารเผยแพร่ของเดิมที่จะแจกจ่ายให้ครบตามจำนวนครัวเรือนนั้นใช้เงินเป็นจำนวนมาก กกต. จึงใช้วิธีแจกจ่ายบางส่วนเน้นพื้นที่ชุมชนและเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดียเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายทำให้ลดค่าใช้จ่าย

(เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 14 เมษายน 2559 หน้า 8)

❖ ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง

1. กกต. เสนอให้ทำประชามติ	2. รัฐบาลเผยแพร่การทำประชามติ
3. ครม. อนุมัติงบกลางทำประชามติ	4. ครม. ทำประชามติผ่านโซเชียลมีเดีย
2. ชีวิตจะดีงาม มีความสุข ประเทศจะรุ่งเรืองมั่นคง และสังคมจะร่มเย็นเกษมสันต์ด้วยปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาคน ซึ่งจะ使人เป็นคนดี มีความสุขและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาคนก็คือการศึกษา

❖ บทความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

1. ชีวิตที่ดี	2. สังคมที่ร่มเย็น	3. การพัฒนาคน	4. การศึกษา
3. ชาวสวนมีลูกมากคนหนึ่ง เมื่อเจ็บใกล้จะตายใครจะสอนลูกให้รู้จักบำรุงสวน ครั้นจะสอนตรงๆ ก็เกรงว่าลูกจะไม่ทำจึงคิดสอนในทางอ้อม บอกกับลูกว่า สมบัติของพ่อฝังไว้ในสวนให้เข้าไปขุดเอาเองเถิด แล้วชาวสวนก็ตายไป พวกลูกๆ อยากได้สมบัติของพ่อ จึงพากันไปขุดหาคุณจนทั่วสวนก็ไม่พบ พอสิ้นปีนั้นต้นไม้ในสวนเมื่อได้รับการพรวนดินก็งอกงามออกผลดก ลูกของชาวสวนได้เก็บเอาไปขายได้เงินมากกว่าปีก่อนๆ

❖ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

1. ควรสอนคนโลกโดยทางอ้อม	2. ควรสอนคนโง่โดยทางอ้อม
3. ควรมีความเพียรจึงจะประสบความสำเร็จ	4. ควรมีความสามัคคีจึงจะประสบความสำเร็จ
4. อันเป็นสัจธรรมที่เลียดลูกด้วยนม อยู่ในตระกูลกัณฑ์และลักษณะทั่วไปจะคล้ายหนู หนูที่สั้น ฟันคูใหญ่ ตาเล็ก แต่หนวดยาว ชาวบ้านมักเรียกมันว่า “ตุ๋น” อันมีความสามารถในการขุดรูหรืออุโมงค์ โดยใช้ปาก

พื้น ขาคู่หน้าขุดดิน อันจะขุดรูอย่างช้าๆ และตบแต่งรังอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รังได้ดินแข็งแรง จนได้ฉายาว่า “วิศวกรสถาปนิก นักขุดเจาะอุโมงค์ธรรมชาติ”

(สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 21)

❖ ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

1. อันเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
2. อันก็คือตุ่นตามที่ชาวบ้านเข้าใจ
3. อันอาศัยอยู่บนต้นไม้เช่นเดียวกับนก
4. อันใช้ขาหลังและการม้วนตัวในการขุดดิน
5. “ทุกวันนี้ศึกใกล้ยังไม่ห่าง แต่หัวนัทรวงศึกใกล้ไล่ข่มเหง

ถ้าคนไทยหันมาฆ่ากันเอง

จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง”

อ้อม อ่านบทประพันธ์นี้ทางหนังสือพิมพ์แล้วบอกอ้อยว่ากลอนบทนี้เพราะดินะ เพราะเดือนใจให้คนไทยมีความสามัคคี อ่านแล้วรู้สึกรักชาติ เกิดความห่วงใยอยากจะรักษาเอกราชของชาติไทยไว้ตลอดไป

❖ จากบทร้อยกรองข้างต้น มีใจความสำคัญตรงกับข้อใด

1. สามัคคี คือ พลังสร้างสรรค์ชาติ
2. เอกลักษณะและเอกราชของชาติไทย
3. เพลงชาติไทย สัญลักษณ์ของชาติไทย
4. แม้ชาติย่อยยับอัปจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร

เพลง โรงเรียนของหนู

6. สายลมหนาวพัดโบกโบย พริ้วควแล้วสวยไสไส เย็นลมเย็นไหวไหวสวยงาม บ้านอยู่ไกลทูกันดาร โรงเรียนอยู่หลังเขา มีแต่พวกเราไม่มีใคร ยามร้อนแสนร้อน ยามหนาวก็หนาวถึงใจ ไม่มีผ้าห่มคลุมกาย โรงเรียนมีครูหนึ่งคน ครูผู้เสียสละตน อดทนอยู่ห่างไกลความสบาย ใจจะวอนให้เห็นใจ ความสำนึกต่อเพื่อนไทย ไทยกับไทยใจแตกต่างกัน โรงเรียนของหนู อยู่ไกลไกลไกล อยากให้คุณคุณหันมอง โรงเรียนของหนู

(ศิลปิน : พงษ์สิทธิ์ คัมภีร์)

❖ จากบทเพลง สาเหตุของปัญหาคืออะไร

1. โรงเรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดาร
  2. นักเรียนในชนบทมีฐานะยากจน
  3. นักเรียนในชนบทขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม
  4. รัฐบาลไม่ได้จัดสรรครูให้เพียงพอตามต้องการ
7. “คำว่า พอเพียง มีความหมายว่า พอมีกิน เศรษฐกิจแบบพอเพียง หมายความว่า ผลิตอะไรมีพอที่จะใช้ ไม่ต้องขอยืมคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง แปลจากภาษาฝรั่งได้ว่า ให้ยืนบนขาของตัวเอง หมายความว่า สองขาของเรายืนบนพื้นให้อยู่ได้ ไม่หกล้ม ไม่ต้องไปขอยืมของคนอื่นเพื่อที่จะยืนอยู่ คำว่า พอ คนเราถ้าพอในความต้องการ มันก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย พอเพียง อาจมีมาก อาจมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น”

(พระบรมราโชวาท พระราชทานในโอกาสที่คณะบุคคลเข้าเฝ้าฯ 4 ธันวาคม 2541)

❖ **ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง**

1. ความพอเพียงทำให้ฟุ่มเฟือยไม่ได้ แม้มิใช่เบียดเบียนผู้อื่น
  2. ความพอเพียงทำให้ฟุ่มเฟือยไม่ได้
  3. ความพอเพียงทำให้ฟุ่มเฟือยได้ แต่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
  4. ความพอเพียงทำให้ฟุ่มเฟือยได้
8. พักหนึ่งถึงที่สุดบริเวณพระอวาศ ที่พระลูกเจ้าเคยประพาสเล่นเล่น ประหลาดแล้วแต่ไม่เห็นก็ใจหาย ตั้งว่าชีวิตนางจะวางวายลงทันที จึงตรัสเรียกว่าแก้วกัณหาพ่อชาติของแม่เอ๋ย แม่มาถึงแล้ว เหตุไฉนใยพระลูกแก้วจึงมีมาเล่าหลากแก่ใจ แต่ก่อนแต่ไรสิพร้อมเพรียง เจ้าเคยวิ่งระรี่เรียงเคียงแข่งกันมา คอยรับพระมารดา ทรงพระสรวล ร่าระรื่นริงรับเอาขอกาน แล้วก็พากันกราบกรานพระชนนี...

(มหาเวสสันดรชาดก กัณท์มัทรี)

❖ **ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ตรงประเด็นที่สุด**

1. นางมัทรีมาถึงพระอาศรมเมื่อไม่เห็นลูกจึงออกติดตามหา
  2. นางมัทรีประหลาดใจที่วันนี้ไม่เห็นลูกวิ่งมารับตนเหมือนครั้งก่อน
  3. เมื่อนางมัทรีกลับมาถึงพระอาศรมก็ออกตามหาลูกนิกถึงตอนที่ลูกทั้งสองวิ่งมารับ
  4. เมื่อนางมัทรีกลับมาถึงพระอาศรมไม่เห็นกัณหา ชาติ ก็ใจหาย จึงตรัสเรียกหา
9. “Lux ครีมอาบน้ำ ยิ่งอาบน้ำยิ่งสวย”

❖ **ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของโฆษณา ข้างต้น**

1. เพิ่มการใช้ให้บ่อยขึ้น
  2. เพิ่มการใช้ได้หลายทาง
  3. เพิ่มการสับเปลี่ยน
  4. เพิ่มปริมาณการซื้อ
10. “ ความตายของลูกชายเปลี่ยนนิสัยพ่อ จากที่ไม่เคยฟังใครกลายเป็นพ่อที่อบอุ่นสำหรับลูกสาวทั้งสอง พ่อมักพูดถึงความฝันของตัวเองให้ลูกฟังทุกวัน จนมันกลายเป็นภาระที่คนในครอบครัวจะต้องช่วยกันส่งเสริมสมาชิกคนเล็กสุดให้ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัยมีชื่อให้ ”

❖ **ประเด็นสำคัญของเรื่องนี่คือข้อใด**

1. ลูกชายเสียชีวิต
2. สาเหตุการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของพ่อ
3. ความรับผิดชอบของลูกสาวต่อความประสงค์ของพ่อ
4. พ่อต้องการให้ลูกสาวคนเล็กเป็นความหวัง

แบบวัดทักษะภาษาไทย

เรื่อง การอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (X) เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ปราจีนครองแชมป์

ผศ.ผบ.ตร. ระบุว่าอุบัติเหตุช่วงสงกรานต์ สาเหตุหลักคือขับรถเร็ว รองลงมาเมาแล้วขับ ส่วนยานพาหนะที่เกิดสูงสุดคือ รถ จยย. รองลงมาคือรถกระบะ จังหวัดที่เสียชีวิตมากที่สุดคือ จ. ปราจีนบุรี มีผู้ถูกดำเนินคดีแล้ว 84.727 ราย โดย สปถ. ได้เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ตั้งจุดตรวจบนถนนสายหลักและเส้นทางเลี่ยง พร้อมบังคับให้ใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเน้นกวาดชนขับรถเร็ว ดื่มแล้วขับ ตามคำสั่ง กสช. ให้ใช้มาตรการ “เมา จับ ยึด” อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อความปลอดภัย

(เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 14 เมษายน 2559 หน้า 9)

❖ ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง

1. อุบัติเหตุช่วงสงกรานต์	2. การกวาดชนเรื่องขับรถเร็ว
3. ปราจีนบุรีมีผู้เสียชีวิตมากที่สุด	4. การใช้มาตรการ “เมา จับ ยึด”
2. พิธีไหว้ครูเป็นประเพณีที่งดงาม ซึ่งทุกโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้นในทุกต้นปีการศึกษา เพื่อให้บรรดาลูกศิษย์ได้กราบไหว้ ระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่า การที่เราจะเป็นคนดีมีวิชาชีพลีขงตัวเองได้นอนาคคนั้นก็ด้วยพระคุณครูบาอาจารย์ทั้งสิ้น

❖ บทความข้างต้นนี้ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

1. เหตุที่ต้องมีพิธีไหว้ครู	2. เราได้อะไรจากครูบ้าง
3. กำหนดเวลาที่จัดพิธีไหว้ครู	4. ขั้นตอนในการไหว้ครู
3. ไก่ตัวผู้สองตัวอยู่ในเล้าเดียวกัน ในเล้านั้นมีไก่ตัวเมียอยู่หลายตัว แต่วิสัยของไก่ตัวผู้ พ่อเล้า ซึ่งมักไม่ยอมจะก้มหัวให้แก่กันมันจึงมักจะตีกันอยู่เสมอ เพราะสาเหตุที่จะแย่งเป็นพ่อเล้าครอบครองไก่ตัวเมียทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว วันหนึ่ง ไก่ตัวผู้ทั้งคู่ก็เกิดปะทะกันอย่างหนักถึงขนาดแพ้นะ ไก่ตัวที่แพ้ต้องหนีไป หลบๆ ซ่อนๆ อยู่ในมุมมืด ไม่กล้าออกมาตีอีกส่วน ไก่ตัวที่ชนะนั้น ก็ลิงโลดใจว่าตนเองเป็นผู้ชนะ ถึงกับกระโดดขึ้นไปยืนเกาะอยู่บนเสารั้วเล้า แล้วตีปีกส่งเสียงดังลั่น บอกความเป็นผู้ชนะนกอันที่ที่บินผ่านมาเห็น ก็บินลงมาโฉบเอาไก่พ่อเล้าตัวนั้นขึ้นไปทันที ไก่ตัวที่แพ้ได้เป็นพ่อเล้าแทน

❖ ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คือข้อใด

1. ไม่ควรรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า	2. ไม่ควรยึดติดกับอำนาจวาสนา
3. ควรผูกมิตรดีกว่าสร้างศัตรู	4. ควรมีความสามัคคีในหมู่คณะ

4. แม้จะเข้จะวางไข่ในหลุมหรือทราย มันวางไข่ได้มากถึงคราวละ 50 ฟอง และเฝ้าอยู่จนไข่ฟักเป็นตัว ส่วนมากไม่เลี้ยงลูกอ่อน ลูกจะเข้จำนวนมากกลายเป็นเหยื่อของสัตว์ต่างๆ เช่น นก สัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ ตัวอ่อนที่ลักษณะเหมือนตัวเจริญวัย แต่มีขนาดเล็กกว่า เมื่อออกจากไข่มันก็สามารถเดิน ว่ายน้ำ และหาอาหารกินเองได้

(สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 17)

❖ เพราะเหตุใดลูกจะเข้จำนวนมาก จึงกลายเป็นเหยื่อของสัตว์ต่างๆ

1. เพราะมันยังเล็กเกินไป
2. เพราะมันยังไม่รู้วิธีเอาตัวรอด
3. เพราะลูกจะเข้เป็นอาหารของสัตว์อื่นอยู่แล้ว
4. เพราะพ่อแม่ไม่ค่อยเลี้ยงดูพวกมันขณะที่
5. “แล้วว่าอนิจจาความรัก พึ่งประจักษ์ดังสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเข้เป็นเกลียวไป ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา”

(อิเหนา ตอนศึกกะหมังกูหนิง)

❖ ใจความสำคัญของบทประพันธ์ข้างต้นคือข้อใด

1. ความรักรุนแรง
2. ความรักดังสายน้ำไหล
3. ความรักไม่อาจหวนกลับได้
4. ความรักเปรียบเหมือนสายน้ำไม่ไหลย้อนกลับ

เพลง ที่นี้ไม่มีครู

6. ทำไมครูที่นี้มีน้อยนัก เด็กๆ มักถามถึงครูอยู่เสมอ ครูคนใหม่อยู่ไหนกันเล่าเออ เด็กชะเง้อคอยครูอยู่ทุกวัน ครูมากมายมีไหมในวันนี้ จะยินดีมุ่งบ้านป่าอาสาสอน ร่วมทุกข์สุขกับเด็กในดงดอน เอื้ออาทรสอนสั่งอย่างตั้งใจ จงไปเถิดเด็กน้อยรอคอยอยู่ ต้องการครูนำทางไปทุกหน ถิ่นภายในปากกว้างยังมีดมน เพียงครูคนเทียนส่องทางสว่างคอย ครูจบแล้วทำไมไม่ยอมกลับ หรือใจจับครูไว้ที่ไหนหนอ เด็กเพียรถามหน้าเสร้านั่งเฝ้ารอ น้ำตาคลอที่นี้ไม่มีครู (ซ้ำ)

(ศิลปิน : แซมเมอร์)

❖ จากบทเพลง สาเหตุของปัญหาคืออะไร

1. มีใจรักการร้ายในพื้นที่
2. โรงเรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดาร
3. นักเรียนในชนบทมีฐานะยากจน
4. ครูไม่ยอมมาสอนในที่ทุรกันดาร
7. “คนดี ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดี และคนไม่ดี ไม่มีใครที่จะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้”

(พระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี 11 ธันวาคม 2512)

❖ ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง

1. บ้านเมืองสงบสุขเพราะมีคนดีทั้งหมด
2. บ้านเมืองสงบสุขเพราะคนดีปกครอง
3. คนดีได้รับการส่งเสริมเพราะคนไม่ดีถูกควบคุม
4. คนดีได้รับการส่งเสริมเพราะคนไม่ดีไม่มีอำนาจ

8. “โรงเรียนคือที่รวมผู้ใหญ่และเด็ก
ตามหลักการว่าเพื่อเรียนวิชา
แต่แม้ว่านอกจากสิ่งในกระดาษ
ทำที่ที่ครูแสดงอยู่ทุกวัน
เรียนคนสนุกกว่าเรียนหนังสือ
เป็นตัวอย่างแจ่มชัดยิ่งกว่าใคร
จงสังเกตให้มากนะลูก
แล้วเดินตามให้ถูกทางตัวอย่างมี
- คนเล็กกับคนใหญ่มาเจอหน้า
เราหมายถึงตำราเท่านั้น
เราอาจเรียนได้มากกว่านั้น
บอกให้รู้ว่าเป็นชั้นชนิดใด
ยิ่งผู้ที่คนนับถือตำแหน่งใหญ่
ทั้งในทางชั่วและทางดี
ผิดหรือถูกดูให้ถ้วนดูให้ถี่
อยู่โรงเรียนสิบกว่าปีจึงเรียนรู้”

(ปั้นมากับมือ : เตือนใจ บัคลี)

❖ จากบทร้อยกรองข้างต้น มีใจความสำคัญตรงกับข้อใด

1. มาโรงเรียนขอให้ลูกเรียนรู้ให้เต็มที่
  2. ได้เรียนรู้ทั้งในตำราและวิชาการปฏิบัติตนของครู
  3. นำความรู้จากในตำราและแบบอย่างความประพฤติที่ดีของครูไปใช้
  4. ความรู้ในโรงเรียนมีทั้งในและนอกตำรา ขอให้พิจารณาศึกษา แล้วนำสิ่งดีไปใช้ประโยชน์
9. “ซื้อสินค้าครบ 1,200 บาท รับฟรีสินค้ามูลค่า 1,200 บาท”

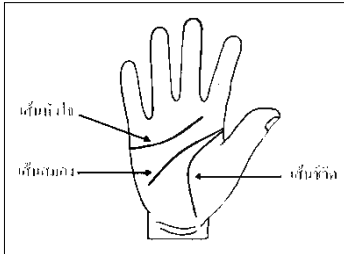
❖ ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของโฆษณาข้างต้น

1. เพิ่มการใช้ให้บ่อยขึ้น
  2. เพิ่มการใช้ได้หลายทาง
  3. เพิ่มการสับเปลี่ยน
  4. เพิ่มปริมาณการซื้อ
10. “ไม่รู้ว่าพระอาทิตย์ไปอยู่เสียที่ไหน ตื่นขึ้นมาฟังเสียง ไอ้ไต้งมัน โกงคอกันอยู่เป็นนานแล้ว ฟากี้ยังไม่
ใสสักที นึกอยากเปิดหน้าต่างดูตะวันให้ถนัดก็ไม่มีกล้าสารพัดละมันน่ากลัว หน้าต่างข้างมุ้งนี้ก็อยู่กับ
ทางเดียวกับไม้ใหญ่โอบไม่รอบต้นนี้เสียด้วย ที่จริงมันก็ต้นจันทน์แท้ๆ แต่ไม่ว่าต้นอะไรลงว่าฟ้ามันยังไม่
สว่างก็น่ากลัวทั้งนั้น ”

❖ สารสำคัญของข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารมากที่สุดได้แก่สิ่งใด

1. ฉากภายในวัด
2. แสดงถึงเวลากลางคืน
3. ความน่ากลัวของต้นจันทน์
4. ความรู้สึกกลัวของตัวละคร

ลายมือกับชีวิต

ในเบื้องต้นนี้จะกล่าวถึงเส้นหลักบนฝ่ามือก่อน เส้น ๓ เส้นหลักบนฝ่ามือ คือ เส้นชีวิต หมายเลข ๑ เส้นสมอ หมายเลข ๒ และเส้นหัวใจ หมายเลข ๓

ลักษณะของเส้นที่ดีโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเส้นไหนบนฝ่ามือ ต้องเป็นเส้นที่มีความลึกพอประมาณ ชัดเจน ไม่มีรอยขาด รอยแตก มีเกาะหรือเครื่องหมายใดๆ ชิดทับ เช่น กากบาท หรือเส้นตัดตอไปนี้ลองมาค่อยๆ ศึกษาวิธีการอ่านเส้นชีวิต ซึ่งในการพยากรณ์ลายมือ ใช้เส้นนี้เป็นเส้นหลักในการพยากรณ์เพื่อดำเนินเรื่องราวหรือตรวจสอบเหตุการณ์ในอดีตที่ตรวจจากร่องรอยบนเส้นชีวิตนี้ตามอายุต่างๆ ของเจ้าของมือ

เส้นชีวิตมิได้เกิดจากรอยพับ หรือกำมือตั้งแต่เด็กๆ เพราะเส้นหลักเหล่านี้จะปรากฏบนฝ่ามือเด็กอยู่ในครรภ์มารดาได้ ๔ เดือน จุดเริ่มต้นของเส้นชีวิตเริ่มตรงริมมือได้เนินพฤษภาคม หรือได้นิ้วชี้แล้วก็ถูกพรหมลิขิตขิดยาวโค้งลงมายังฝ่ามือด้านล่าง จะขิดไว้อย่างไร ยาวมากน้อย มีรอยแตกตัด หรือเส้นอื่นมาต่อก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะทำให้บรรดาผู้ที่สนใจจะอ่านเส้นต่างๆ บนฝ่ามือ แปลความหมายกันให้ใกล้เคียงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ตอนนี้จำง่าย จุดเริ่มต้นของเส้นชีวิตก็คือเรื่องราวของชีวิตตอนที่เป็นเด็กๆ ลองดูจากมือจริงควบคู่ไปด้วยก็จะได้เห็นว่าส่วนปลายเส้นชีวิตนั้นมีส่วนมากไม่ค่อยมีเส้นอะไรมาเกี่ยวข้องมากนักทั้งนี้เพราะเป็นช่วงท้ายๆ ของชีวิตแล้วชีวิตควรจะอยู่ตัวแล้ว หมายความว่ารวยก็สุขสบายแล้ว ถ้าใครจนถึงงานหนักอยู่ตัวแล้วกระมัง แต่ถ้าใครสังเกตเห็นตอนปลายของเส้นชีวิตมีเส้นอื่นๆ มาตัด มีเส้นแตกขึ้น ค้างลงจากเส้นชีวิตมากก็แสดงว่าจะมีเรื่องตื่นเต้นเกือบตลอดชีวิตทีเดียว

เส้นชีวิตเส้นนี้เป็นเส้นที่จะบอกแนวโน้มของสภาพร่างกายหรือสภาพความเป็นอยู่ของชีวิตของเจ้าของมือ

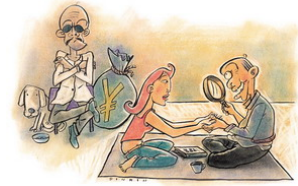
เส้นชีวิตสั้นมิได้แปลว่าอายุจะสั้น อาจจะหมายถึงคนที่ชอบทำงานที่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ไม่ชอบอยู่จำกับที่ วันอาทิตย์อยู่เชียงใหม่ เดือนหน้าลงมากรุงเทพฯ อีกสองอาทิตย์ต่อไปคงต้องไปติดต่องานที่เบตงอะไรทำนองนี้

ถ้าเส้นชีวิตสั้นมิได้แปลว่าอายุจะสั้น ดังนั้นเส้นชีวิตที่ยาวๆ ก็ไม่ได้หมายความว่าอายุจะชุ่มโลกจนแก่หง่าเห็งอีกจะต้องพิจารณาเครื่องหมายต่างๆ ที่ปรากฏบนเส้นชีวิต หรือแม้แต่เส้นสมอประกอบอีกด้วย

มาถึงตอนนี้น่าจะเรียกเส้นชีวิตว่าเส้นสุขภาพ เพราะเส้นนี้จะบอกสภาพของร่างกายได้ในระยะต่างๆ ทั้งวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา

เมื่อเส้นชีวิตเกิดจากใต้ฐานนิ้วชี้ลากลงมายังฝ่ามือด้านล่าง ขอให้ท่านสังเกตว่าเส้นใดมาตัดผ่านเส้นชีวิตวิ่งลงด้านล่าง หรือเส้นใดแตกจากเส้นชีวิตวิ่งขึ้นด้านบนของเส้นชีวิต ต้องฝึกสังเกตให้ดี จะสังเกตอย่างไร อยากแนะนำให้สังเกตจากปลายเส้น ท่านต้องมองให้ออกว่าเส้นนั้นๆ เริ่มต้นจากไหนและหยุดตรงไหนเหมือนกับการเขียนหนังสือนั่นแหละเมื่อคุณจรดปากกาจะลากเส้นย่อมนิ้วน้ำหนักมากเส้นก็ชัด แต่ตอนปลายเส้นก่อนยกปากกา ปลายของเส้นจะเบาหรือแหลม ส่วนนั้นก็เป็ปลายเส้น

แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย
เรื่อง การฟังเพื่อจับใจความ

จากบทความเรื่อง “ลายมือกับชีวิต” จงพิจารณา

ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อเท็จจริง

ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อคิดเห็น

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	บนฝ่ามือของทุกคนจะมีเส้นลายมือ		
๒.	เส้นชีวิต เส้นสมอง และเส้นหัวใจ ซึ่งเส้นที่สำคัญที่สุดคือเส้นชีวิต		
๓.	เส้นลายมือเกิดจากพรหมลิขิต		
๔.	เส้นบนฝ่ามือกำหนดชะตาชีวิตของแต่ละบุคคล		
๕.	คนที่มียาวเส้นชีวิตยาวแสดงว่าจะมีอายุยืน		
๖.	เส้นชีวิตเป็นเส้นที่บอกสุขภาพของเจ้าของมือ		
๗.	ถ้าปลายของเส้นลายมือมีน้ำหนักรวม ชัดเจน แสดงว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเส้นนั้น		
๘.	บทความนี้อ่านแล้วจะแปลความหมายลายมือของตัวเองได้ดีกว่าก่อนอ่าน		
๙.	เส้นต่างๆ ที่ปรากฏบนฝ่ามือควรลึกชัดไม่มีรอยตัดหรือแตกแขนงจึงจะนับว่าเป็นเส้นลายมือที่ดี		
๑๐.	หมอดูลายมือทุกคนอาศัยการอ่านเส้นบนฝ่ามือและทำนายชะตาชีวิตของแต่ละคน		

เที่ยวไปตามทาง

บ้านเมืองของเรามีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายเมื่อได้เดินทางท่องเที่ยวไปตามจังหวัดต่างๆ สิ่งที่ข้าพเจ้าชอบดู คือ สองข้างทางที่รถผ่านจะเห็นความสวยงามของท้องทุ่งสีเขียว ถึงช่วงข้าวออกรวง ชูกิ่งชูรวงมีความสุขที่นึกถึงว่าชาวนาจะ ได้เก็บเกี่ยวในไม่ช้า เห็นผืนนาเกลือที่กว้างขวาง มีกังหันลม วนน้ำเข้านาเกลือสวยงามไปอีกแบบหนึ่ง ริมทางมีคูคลอง มี ดอกบัวบานชูก้านสูงให้ความรู้สึกสดชื่น

ริมทางมีแผงเล็กๆ ที่ทำด้วยน้ำพักน้ำแรงของชาวบ้าน มีของวางขาย ทำให้รู้ว่าถิ่นฐาน นั้นมีอะไรดี เช่น บริเวณนาเกลือ ขายเกลือเป็นถุงๆ ตั้งเป็นระยะๆ ถ้ามีส้มโอแผงจะใหญ่กว่า แสดงว่าต้องมีสวนส้มโอในย่านนี้ เป็นต้น ทำให้รู้ว่าท้องถิ่นนั้นมีการเพาะปลูกที่อุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านมีที่ทำกิน เกษตรกรรมมีความสำคัญต่อประเทศแต่เกษตรกรยังต้องทำงานหนัก บางครั้งไม่คุ้มค่าแรงที่ลงทุนปลูกพืชไร่ เรามีทางช่วยเหลือด้วยการอุดหนุนพ่อค้าแม่ค้าสอง ข้างทาง เขามีแผงเล็กๆ เพราะเขามีทุนเล็กน้อย มิได้มีเงินมากมายที่จะสร้างอาคารใหญ่โตการ อุดหนุนคือการช่วยชาวบ้านผู้ขยันขันแข็ง

แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย
เรื่อง การฟังเพื่อจับใจความ

จากบทความเรื่อง “เที่ยวไปตามทาง” จงพิจารณา

ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อเท็จจริง

ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อคิดเห็น

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	บ้านเมืองของเรามีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย		
๒.	ความสวยงามของท้องทุ่งสีเขียวข้าวออกรวงชูกิ่งชูรวง		
๓.	มีความสุขนึกถึงว่า ชาวนาจะได้เก็บเกี่ยวในไม่ช้า		
๔.	พืชนาเกลือที่กว้างขวาง มีกัณฑ์ลมนิดน้ำ		
๕.	ริมทางมีคูคลอง มีดอกบัวบานชูก้านสูงให้ความรู้สึกสดชื่น		
๖.	บริเวณนาเกลือ ขยายเกลือเป็นลุ่มๆ ตั้งเป็นระยะๆ		
๗.	ถ้ามีสัม โอลแฟงจะใหญ่กว่า แสดงว่าต้องมีสวนสัม โอลในย่านนี้		
๘.	เกษตรกรรมมีความสำคัญต่อประเทศ		
๙.	เกษตรกรยังต้องทำงานหนัก		
๑๐.	การอุดหนุนคือการช่วยชาวบ้านผู้ขยันขันแข็ง		

แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

เรื่อง การเขียนคำขวัญ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำขวัญเพื่อใช้เป็นคำขวัญประจำชุมชน โดยเนื้อหาของคำขวัญต้องแสดงถึงการเป็นชุมชนน่าอยู่

A large decorative frame with a scalloped border. Inside the frame, there are six horizontal dotted lines for writing. In the background, there is a faint watermark of a Thai temple structure.

แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

เรื่อง การเขียนคำขวัญ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำขวัญเพื่อรณรงค์ให้สมาชิกในชุมชนรู้จักใช้ชีวิตแบบพอเพียง โดย
 เนื้อความของคำขวัญสื่อถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง และความเป็นหมู่บ้านเป็นชุมชนของเรา

เกณฑ์การประเมินการเขียนคำขวัญ
ครูผู้สอนสามารถให้คะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/คะแนน		
	3	2	1
เนื้อหา/แนวคิด	เนื้อหาตรงตามหัวข้อของคำขวัญ ถูกต้องชัดเจน	เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อของคำขวัญ บางส่วน	เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อของคำขวัญ
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาด้อยคำได้ ถูกต้องตามหลักการเขียนคำขวัญ	ใช้ภาษาด้อยคำได้ ถูกต้องแต่ไม่เป็นไปตามหลักการเขียนคำขวัญ	ใช้ภาษาด้อยคำบกพร่อง อยู่บ้าง
อักขรวิธี	ถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 1 - 2 คำ	ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 3 คำขึ้นไป
จำนวนคำ	มีจำนวนคำไม่เกิน 35 คำ	จำนวนคำ 36 – 40 คำ	มีจำนวนคำมากกว่า 40 คำขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินการเขียนบรรยายภาพ
ครูผู้สอนสามารถให้คะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/คะแนน		
	3	2	1
การใช้ภาษา	เขียนสะกดคำถูกต้อง ใช้สำนวนถ้อยคำ ถูกต้องเหมาะสม เชื่อมโยงภาษาได้ดี สื่อความหมายได้ ชัดเจน	เขียนสะกดคำผิดไม่ เกิน ๕ คำ ใช้สำนวน ถ้อยคำไม่เหมาะสม สื่อความหมายไม่ได้	เขียนสะกดคำผิดมาก สับสน อ่านไม่ได้ ใจความ
เนื้อหาสาระ	เนื้อหาครอบคลุม ครบถ้วนตาม ความคิดที่ต้องการ สื่อสาร	เนื้อหาครอบคลุม ครบถ้วนพอสมควร	เนื้อหาไม่ครบถ้วน ตามประเด็นหรือ ความคิดที่ต้องการ สื่อสาร
ความสอดคล้องสัมพันธ์กับ ภาพ	เขียนเนื้อหา สอดคล้องสัมพันธ์ กับภาพ ครอบคลุม ประเด็นสำคัญ ครบถ้วน	เขียนเนื้อหา สอดคล้องสัมพันธ์ กับภาพ แต่ไม่ตรง ประเด็น	เขียนเนื้อหาไม่ สอดคล้องสัมพันธ์กับ ภาพ
ความคิดสร้างสรรค์	มีมุมมองและ ความคิดที่แปลกใหม่ น่าสนใจ	แสดงความคิดที่ แปลกใหม่บ้าง	ไม่แสดงความคิดที่ แปลกใหม่หรือ น่าสนใจ

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ
ครูผู้สอนสามารถให้คะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/คะแนน		
	3	2	1
ความครบถ้วนขององค์ประกอบในการเขียนเรียงความ	มีองค์ประกอบในการเขียนเรียงความครบถ้วนและเขียนองค์ประกอบแต่ละส่วนได้ถูกต้อง ชัดเจน	มีองค์ประกอบในการเขียนเรียงความครบถ้วนและเขียนองค์ประกอบแต่ละส่วนได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นบางส่วน	มีองค์ประกอบในการเขียนเรียงความไม่ครบถ้วนและเขียนองค์ประกอบแต่ละส่วนไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ชัดเจน
ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ ตรงประเด็น	เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ ตรงประเด็น แต่ขาดรายละเอียด	เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องและขาดหาย
การใช้ภาษา	เลือกใช้ถ้อยคำที่สละสลวย เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ ชัดเจน	เลือกใช้ถ้อยคำที่สละสลวย เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ ชัดเจนเป็นบางส่วน	เลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่สละสลวย เข้าใจยาก สื่อความหมายไม่ชัดเจน
ความมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ	เนื้อหาทุกตอนเป็นเรื่องเดียวกัน ทุกย่อหน้ามีความสัมพันธ์กัน ทำให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักนำไปคิดต่อได้	เนื้อหาสับสน เกือบจะไม่ใช่เรื่องเดียวกันแทบทุกย่อหน้ามีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย ผู้อ่านไม่สามารถนำไปคิดต่อได้	เนื้อหาสับสนเกือบจะไม่ใช่เรื่องเดียวกัน ทุกย่อหน้าไม่มีความสัมพันธ์กัน ผู้อ่านไม่สามารถนำไปคิดต่อได้

เกณฑ์การประเมินการพูดโน้มน้าวใจ
ครูผู้สอนสามารถให้คะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/คะแนน		
	3	2	1
เนื้อหา	พูดโน้มน้าวตรงตามแนวคิดของเรื่องที่กำหนดได้อย่างน่าเชื่อถือ มีข้อมูลสนับสนุนหลากหลาย และแสดงความคิดเห็นใหม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	พูดโน้มน้าวตรงตามแนวคิดของเรื่องที่กำหนดได้อย่างน่าเชื่อถือ มีข้อมูลสนับสนุนเล็กน้อย และแสดงความคิดเห็นใหม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้บ้าง	พูดโน้มน้าวไม่ตรงตามแนวคิดของเรื่องหรือน่าเชื่อถือ
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	ออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 3 – 4 คำ	ออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 5 คำขึ้นไป
ลีลาการพูด/การใช้เวลา	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจนสื่อสารได้ดี ใช้เวลาตามที่กำหนดให้	พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังสามารถสื่อสารได้ ใช้เวลาขาด/เกินเวลาที่กำหนด ± 1 นาที	พูดเป็นคำๆ เว้นช่วงนาน ทำให้สื่อความไม่ได้ ใช้เวลาขาด/เกินเวลาที่กำหนด ± 2 นาที
น้ำเสียงและการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง	น้ำเสียงและท่าทางการพูดเหมาะสมกับเนื้อหา	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความสนใจ

อีสานฮักแพง ชุมชนน่าอยู่

"ความรัก สามัคคี" ของคนในชาติ ตามที่ ศสช.เร่งสร้าง และส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในวันนี้ ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ ตลอดจนไปถึงการ ยกย่องจิตวิญญาณของคนในสังคมให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียว ต่อการที่จะร่วมมือร่วมใจกันสร้างชาติ

เห็นได้จากที่ได้ไปสัมผัสกับชุมชนในภาคอีสาน ที่เขาได้มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนอีสาน "ฮักแพง แบ่งปัน อีสานสร้างสุข ปี 2" เมื่อไม่นานมานี้ พบว่า ภายใต้งานโครงการชุมชนน่าอยู่ภาคอีสาน โดยการสนับสนุนของสำนักงาน สร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม (สำนัก 6) ศสช. ที่ได้เปิดพื้นที่ตลาดนัดความรู้ให้แก่ชุมชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปพัฒนาให้เข้ากับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยภายในห้องประชุม สัมมนาจะมีการถอดบทเรียนของปัญหาที่หลากหลาย ภายในชุมชนเพื่อนำมาช่วยกันแก้ไข เช่น การเลิกใช้สารเคมี การคัดแยกขยะ และการเลิกเหล้า

ด้วยความกลมเกลียว ร่วมมือร่วมใจกันอย่างเป็นหนึ่งเดียวกัน ยืนยันได้ว่า ความรัก สามัคคีของคนในชาติ และในชุมชน คือหัวใจที่จะสร้างและพัฒนาชาติให้เดินไป ข้างหน้าอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

นางอวยพร พิเศษ หักหน้าโครงการติดตามประเมินผล ชุดโครงการชุมชนน่าอยู่ ภาคอีสาน อธิบายว่า การประชุมครั้งนี้ เป็นการสรุปผลการดำเนินงานของโครงการชุมชนน่าอยู่ภาคอีสาน รุ่นที่ 3 เป็นพัฒนาการใกล้ชิดชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่ ด้วย 2 หลักแนวคิด คือการพัฒนาการโกสกาผู้นำชุมชนด้วยการพัฒนาแกนนำและส่งเสริมการรวมกลุ่มของคนในพื้นที่ เพื่อ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และการส่งเสริมและปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำมาปรับใช้กับวิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2557 มีทั้งหมด 168 โครงการ และเป็นโครงการ ต่อเนื่อง 63 โครงการ ที่ครอบคลุมภาคอีสานทั้งหมด 20 จังหวัด ส่งผลสำเร็จที่เห็นได้อย่างชัดเจนในการลดปัจจัยเสี่ยงในชุมชน คือ 1.มีกลไกสภาผู้นำชุมชนซึ่งมีการจัดโครงสร้างและแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ 2.มีการปรับสภาพแวดล้อม เช่น การจัดการขยะในชุมชน การเลิกใช้ปุ๋ยเคมีทำการเกษตรส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง และมีมาตรการชุมชนลดละเลิกเหล้าในงานบุญประเพณี ต่างๆ และ 3.ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ เช่น การทำน้ำดื่มสมุนไพรทดแทนการเลี้ยงสุราในงานศพ, การลดละเลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ, การบริโภคอาหารปลอดภัยจากผักที่ปลูกรับประทานเองในครัวเรือนและ การฟื้นฟูวิถีวัฒนธรรมชุมชน เป็นต้น

ทพ.ศิริเกียรติ เหลียงกอบกิจ ผอ.สำนักงานสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม (สำนัก 6) ศสช. กล่าวว่า ชุมชนจะเข้มแข็งได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ 1.แกนนำ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะส่วนที่เป็นทางการ แต่รวมถึงแกนนำ ตามกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ หรือในรูปแบบสภาผู้นำชุมชน คือมีการพูดคุยกัน อย่างสม่ำเสมอเพื่อระดมความคิดในการหาแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้รับรู้สถานการณ์ภายในชุมชนของตนเองมากขึ้น 2.การมีส่วนร่วม ซึ่งแกนนำต้องสื่อสารให้คนในชุมชนมีความเข้าใจตรงกัน ในการขับเคลื่อนโครงการต่างๆ เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 3.การแบ่งหน้าที่ตามความถนัดของแต่ละคน เพื่อช่วยเป็นพลังหนุนเสริมให้เก้กัน ซึ่งทุกคนจะมีบทบาทที่ตนเองต้องรับผิดชอบ 4 มีการแบ่งหน้าที่ และมีภาวะวิเคราะห์ปัญหาที่ดี เพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง มากยิ่งขึ้น 5.การระดมทรัพยากรที่มีอยู่หลายส่วน ทั้งจาก ศสช.ที่เป็นน้ำมันหล่อลื่นและช่วยจุดประกายในการทำงาน แต่ โครงการจะยั่งยืนได้ ต้องอาศัยทรัพยากรจากท้องถิ่นร่วมด้วย ยังช่วย ให้ชุมชนสามารถต่อยอดการทำงานต่อไปได้ 6.การบริหารจัดการที่ดี เพื่อทำให้งานที่ออกแบบวางแผนไว้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และ 7.รู้จักตั้งคำถาม ว่า "ทำไม" เช่น ทำไมต้องทำ โครงการนี้, ทำไมต้องแก้ปัญหานี้ ก็เพื่อให้ได้คำตอบที่หลากหลาย และมองเห็นปัญหาาร่วมกันในชุมชน

นางวรรณ ตันตะภา ประธานโครงการร่วมสร้างชุมชน ท้องถิ่นให้น่าอยู่ บ้านโนนกกจิก จ.กาฬสินธุ์ ผู้ดำเนินการ การลดใช้สารเคมีสร้างคนสุขภาพดีถ้วนหน้า น้อมนำเศรษฐกิจ พอเพียง หนึ่งในผู้เข้าร่วมการประชุม เล่าให้ฟังว่า จากเดิมที่คนในชุมชนใช้สารเคมีทำเกษตรกรรมเป็นส่วนมาก ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติ และเพิ่มต้นทุนต่อการผลิต แต่หลังจากได้รับการสนับสนุนดำเนิน โครงการ ดังกล่าว ก็เห็นการเปลี่ยนแปลงภายในพื้นที่ชุมชนอย่างชัดเจน เช่น สภาพดินสมบูรณ์ขึ้นส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติกลับคืนมาเป็นแหล่งอาหารได้ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างพื้นฐานเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

สรุปรวมความได้ว่า หากจะสร้างชุมชนให้น่าอยู่ได้นั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนเป็นปัจจัยขับเคลื่อน ซึ่งการได้รับแรงสนับสนุนที่ดีจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็เป็นอีกหนึ่งของกำลังสำคัญที่จะช่วยต่อยอดแนวความคิดการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ที่มา: หนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

บ้านลำโรง ชุมชนเข้มแข็ง ยึดหลัก 8 ก. พัฒนาชุมชน

บ้านใคร ใครก็รัก เมื่อรักจึงรวมตัวพัฒนา และร่วมกันกลายเป็นชุมชนที่น่าอยู่ น่าจะเป็นการอธิบายแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับโครงการ "ร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้เข้มแข็ง" ที่มีชุมชนเกือบทั่วประเทศมาร่วมเดินทางในแนวคิดเดียวกัน โดยเน้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ จนเกิดกฎกติกาและมาตรการต่างๆ ในชุมชน ไม่ว่าจะระเบียบการจำหน่ายสุรา มาตรการงานบุญและประเพณีปลอดเหล้า ลดใช้สารเคมี คัดแยกขยะ เป็นต้น

ถ้าพูดถึงคำว่าโครงการ อาจจะคิดว่า นำนโยบายจากภาครัฐไปสู่ชุมชน แต่การร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่นั้น มีความแตกต่างออกไป เพราะภาครัฐไม่ได้เป็นเจ้าของ ไม่ได้เป็นศูนย์กลาง แต่สมาชิกในชุมชนเป็นคนคิด คนสร้าง คนร่วมกันทำ

ตั้งแต่ปี 2553-2556 จนปัจจุบันมี โครงการ "ร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่" 1,487 โครงการ แบ่งเป็นภาคเหนือ 541 โครงการ ภาคกลาง 128 โครงการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 364 โครงการ และภาคใต้ 454 โครงการ และยังมีต้นแบบบริหารจัดการชุมชนเป็น "ศูนย์เรียนรู้" ในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีทั้งความเหมือนความต่างของแต่ละพื้นที่ เพราะโครงการเหล่านี้ ถูกคิดให้เหมาะสมกับบริบทของตัวเอง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือขึ้น พาสื่อมวลชนเยี่ยมชมชุมชนที่ทำงานอย่างเข้มแข็งและเกิดประสิทธิผลขึ้น

โดยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จ เกิดจากกลไกหลัก 8 ก. ได้แก่ 1.แกนนำ กลุ่ม/องค์กร 2.กลยุธมิตร 3.กองทุน 4.การจัดการ 5.การเรียนรู้ 6.การสื่อสาร 7.กระบวนการพัฒนา และ 8.กฎกติกา

เมื่อพูดถึงความสำเร็จของแต่ละพื้นที่ นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์ ผู้อำนวยการสำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม สสส. อธิบายว่า เกิดขึ้นจากมีหลัก 8 ก. บวกกับกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของตัวเอง และผสมกับการมีส่วนร่วมของประชากรในชุมชน โดยจุดเริ่มต้นเกิดขึ้นจาก การเปลี่ยนทัศนคติของผู้นำชุมชน ที่มีส่วนช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้มาก หากพื้นที่ใดมีแกนนำที่เข้มแข็ง ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดกิจกรรมง่ายขึ้น

"ที่ผ่านมา สสส.เป็นเพียงหน่วยงานที่กระตุ้นและช่วยเหลือด้านข้อมูลต่างๆ ส่วนแนวคิดเป็นของพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่กำหนดว่า แต่ละชุมชนต้องทำอะไร แต่เป็นหน้าที่ของชุมชน ที่จะหาปัญหาของตนเอง เพื่อนำมาสู่แนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน แต่สุดท้ายชุมชนส่วนใหญ่ก็จะพบคำตอบว่า การทำมาหากินด้วยเศรษฐกิจพอเพียง การลดปัจจัยเสี่ยงของสุขภาพ ทั้งเหล้า บุหรี่ หรือเพิ่มการออกกำลังกาย จะทำให้ชุมชนมีความสุขขึ้นได้"

ตัวอย่างพื้นที่ จ.สุรินทร์ ใน อ.จอมพระ และบ้านลำโรง อ.เมือง พบสิ่งที่เกิดขึ้นคล้ายๆ กัน คือ การจัดการชุมชนมีหลัก 8 ก. เช่น ใน อ.จอมพระ จะมีครัวเรือนที่เลี้ยงสุกรทำให้เกิดความรำคาญจากกลิ่นของมูลสัตว์ ก็จะใช้น้ำหมักมาราดลดกลิ่น หรือย้ายคอกสัตว์ไปไว้ในนาข้าว และระบบจัดการขยะ จนเกิดฐานการเรียนรู้ ได้แก่

1.ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 2.ฐานการเรียนรู้เพิ่มรายได้ 3.ฐานการเรียนรู้ ลดรายจ่าย 4.ฐานการเรียนรู้อาหารปลอดภัย และ 5.ฐานการเรียนรู้การจัดการชุมชน ส่งผลให้ประชาชนมีความเข้าใจ และตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมกว่า 80% ปัจจุบันเป็นที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน โดยเฉพาะการจัดการขยะ

บ้านลำโรง อ.เมือง ก็มีตัวอย่างที่น่าสนใจ คือการตั้งสภาชุมชน เกิดโครงการ "ร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นบ้านลำโรงให้เข้มแข็ง" ใช้กลไก 8 ก. ขับเคลื่อน เช่นกัน เริ่มจากโครงสร้างกรรมการหมู่บ้านเดิม 15 คน และคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ รับสมัครจิตอาสาโดยไม่จำกัดอายุ เพศ ตั้งเป็นสภาชุมชน 53 คน แบ่งหน้าที่ดูแล ประเมินครัวเรือนน่าอยู่เป็น 6 คู่มุ มีกิจกรรมที่เกิดขึ้น เช่น การปลูกผักปลอดสารอย่างน้อย 5 ชนิด คัดแยกขยะ และดูแลความสะอาดสิ่งแวดล้อม ลด ละ ปลอดเหล้า ไม่มีเรื่องทะเลาะวิวาท การร่วมประชุม และพัฒนาหมู่บ้านทุกครั้ง

บ้านสำโรง ทำให้ครัวเรือนปลูกผักปลอดสารครบ 5 ชนิด 100% คัดแยกขยะ 87.86% ปลอดภัยไม่มีเห็ดพิษและ
 วิวาท 31.21% ไม่มีลูกน้ำยุงลาย 30.05% ร่วมกิจกรรมหมู่บ้าน 86.12% อีกทั้งยังขยายผลการดำเนินงานไปยังโรงเรียน
 โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ ทำโครงการต่างๆ อาทิ
 อาหารกลางวัน ครัวฝึกกินได้ แปลงเกษตร 1 ไร่ 1 แสนอีกด้วย

ตัวอย่างหนึ่งจากการมีสภาชุมชนที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ของบ้านสำโรง ที่ชัดเจน
 คือ **ชาวชุมชนที่เคยว่างงานและเมาเหล้าไปวันๆ ก็เริ่มเปลี่ยน จากงานบุญ งาน
 อวมงคล ที่เคยเลี้ยงเหล้า เมื่อมีกิจกรรมร่วมกันก็ไม่มีเหล้า คนในชุมชนก็ชักชวนให้
 เลิกเหล้า เมื่อเลิกก็มีอาชีพมารองรับ เช่น เลี้ยงกบ ทำให้เกิดรายได้ และเลิกเหล้า
 ถาวรด้วย**

อีกตัวอย่างพื้นที่ ต.ทองคาวย จ.น่าน ก็พบจุดแข็ง "ผู้นำ-ความร่วมมือ-วัด-ประเมินสานต่อ" มีโครงการที่น่าสนใจ คือ
 "อาสาสมัครเขาวัววัยใสใจผู้สูงอายุ" หรือ อพส.น้อยมีจุดแข็ง 5 ด้าน ได้แก่

1.ผู้นำเข้มแข็ง คนในชุมชนมีจิตอาสา 2.ความร่วมมือระหว่างผู้สูงอายุ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ร.พ.สต.) ทอง
 คาวย และโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร โดยประสาน ร.พ.สต.ทองคาวย ขอความรู้ในการดูแล และขอรายชื่อผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือ
 ตัวเองไม่ได้ ใน 3 หมู่บ้านใกล้เคียงกับโรงเรียนรวม 13 คน แล้วออกดูแลผู้สูงอายุเดือนละ 2 ครั้ง 3.วัดเป็นศูนย์กลางการ
 ทำงาน 4.ประเมินโดยใช้แบบสำรวจ พบว่าคนในชุมชนเห็นด้วยกับโครงการ ครอบคลุมนักเรียนสนับสนุน และ 5.การสานต่อ
 การดำเนินงานโดย อพส.น้อยที่สอนน้อง ทำให้การดำเนินงานมีความยั่งยืน ซึ่งปีนี้จะขยายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อ
 ดูแลผู้สูงอายุให้ครบทั้ง 12 หมู่บ้าน

น้องนำฝน คำชมภู วัย 12 ปี หนึ่งใน อพส.น้อย เล่าว่า ภาระหน้าที่เมื่อมีเวลาว่าง คือแบ่งกลุ่ม อพส.น้อย 3 คน และ
 อาสาสมัครผู้สูงอายุ 2 คน ไปดูแลผู้สูงอายุ โดยช่วยบิบนวด ป้อนยา ป้อนอาหาร ทำความสะอาดบ้าน **สิ่งที่ได้กลับคืนมาคือ
 ความภูมิใจ เกิดความสุขจากการทำให้ผู้อื่นมีความสุข** แม้จะเป็นเพียงความช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม และจากที่ได้สังเกต
 เด็กๆ ทำงาน ผู้สูงอายุก็ยิ้มแย้มแจ่มใส

แน่นอนว่า ปัญหาเหล่านี้เป็นตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ แต่หากสำรวจในแต่ละชุมชน เชื่อได้ว่า ไม่ว่าจะปัญหาหยาบๆ
 ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ชุมชนขาดอาชีพ ปัญหาคิดสุรา ทะเลาะวิวาท ครอบครัวยากจนความอบอุ่น น่าจะกลายเป็นสิ่งที่พบได้ทุก
 ชุมชน

ถึงเวลาต้องลุกขึ้นร่วมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้เข้มแข็ง "ด้วยตัวเอง"

ที่มา: หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/คะแนน		
	3	2	1
เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง เชื่อถือได้ เนื้อหาไม่กระทบให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ระดับคุณภาพขาดไป 1 รายการ จากระดับคุณภาพ 3	ระดับคุณภาพขาดไป 2 รายการ จากระดับคุณภาพ 3
บุคลิกภาพ	ใช้ระดับเสียงเหมาะกับเนื้อหาที่พูด มีลีลาท่าทางประกอบการพูดตรงเวลา	ระดับคุณภาพขาดไป 1 รายการ จากระดับคุณภาพ 3	ระดับคุณภาพขาดไป 2 รายการ จากระดับคุณภาพ 3
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาสุภาพ เข้าใจง่าย ชัดเจน เลือกใช้ภาษาเหมาะกับเนื้อหา	ระดับคุณภาพขาดไป 1 รายการ จากระดับคุณภาพ 3	ระดับคุณภาพขาดไป 2 รายการ จากระดับคุณภาพ 3
วิธีการพูด	ตรงประเด็น ระบุข้อเท็จจริงครอบคลุมเนื้อหา ข้อคิดเห็นมีความสมเหตุสมผล	ระดับคุณภาพขาดไป 1 รายการ จากระดับคุณภาพ 3	ระดับคุณภาพขาดไป 2 รายการ จากระดับคุณภาพ ๓

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ถ้ามุ่งเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ
2. การตอบแบบสอบถาม ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด คำตอบไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด
3. การตอบแบบสอบถามวัดเจตคติ ให้นักเรียนอ่านข้อความในมาตราวัดแต่ละข้อ แล้วพิจารณาอย่างรอบคอบ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด มีคำตอบให้เลือก ๕ ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด
มาก	หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง
น้อย	หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น		✓			
00	นักเรียนทำกิจกรรมภาษาตามคำสั่งครูผู้สอนโดยไม่เต็มใจ					✓

คำอธิบาย

จากตัวอย่างในข้อ (0) แสดงว่านักเรียนอ่านข้อความแล้วมีความรู้สึก/มีเจตคติอยู่ในระดับมากต่อข้อความนั้น

จากตัวอย่างในข้อ (00) แสดงว่านักเรียนอ่านข้อความนั้นแล้วมีความรู้สึก/มีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุดต่อข้อความนั้น

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ครูผู้สอน นางสาวนิชิวรรณ นุชน้อย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ..... นามสกุล..... ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงที่สุดของนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทย					
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย					
3	ข้าพเจ้าสนุกที่ได้ร่วมกิจกรรมในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย					
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ทำให้ต้องใช้สมองมาก					
5	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะภาษาไทย					
6	ข้าพเจ้าต้องการทำกิจกรรมภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะหมดเวลาเรียนแล้ว					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย					
8	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านมากขึ้น					
9	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนมากขึ้น					
10	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น					
11	การเรียนแบบสตอรีไลน์ทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้รับความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษา					
12	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เมื่อทำกิจกรรมนั้นๆ หลายครั้ง					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย					
14	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องแสดงออกเวลาเรียนวิชาภาษาไทย					

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
แบบสตอรีไลน์

รายการ	คุณภาพของแผนการสอน	
	X	ระดับคุณภาพ
สาระสำคัญ		
1. ครอบคลุมสาระสำคัญกับสาระการเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
2. ครอบคลุมสาระสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	มาก
จุดประสงค์การเรียนรู้		
3. ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	5.00	มากที่สุด
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ชัดเจน	3.67	มาก
สาระการเรียนรู้		
5. ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
6. ความครบถ้วนของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
7. ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	มาก
กระบวนการเรียนรู้		
8. การจัดลำดับขั้นตอนกิจกรรม	5.00	มากที่สุด
9. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
10. มีความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้	4.00	มาก
11. ความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	5.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.50	มาก
สื่อและแหล่งเรียนรู้		
13. ความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์	4.00	มาก
14. ความครบถ้วนตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4.50	มาก
15. ความหลากหลายของสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.00	มาก
16. ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5.00	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล		
17. ความหลากหลายของวิธีการ/เครื่องมือกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	มาก
18. ความหลากหลายของวิธีการวัดและประเมินผล	4.00	มาก
19. ความสอดคล้องกับหลักการประเมินผลตามสภาพจริง	4.33	มาก
20. ความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมิน	4.67	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ioc) ของแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	1.00
3	1	1	1	1.00
4	1	1	0	0.66
5	1	1	1	1.00
6	0	0	1	0.33
7	1	1	1	1.00
8	1	1	1	1.00
9	1	1	1	1.00
10	1	1	1	1.00
11	0	1	1	0.66
12	1	1	1	1.00
13	1	1	1	1.00
14	1	1	1	1.00
15	1	0	0	0.33
16	1	0	1	0.66
17	1	1	1	1.00
18	1	1	1	1.00
19	1	1	1	1.00
20	1	1	0	0.66
21	1	1	1	1.00
22	1	1	1	1.00
23	1	1	1	1.00
24	1	1	1	1.00
25	1	1	1	1.00
26	1	1	1	1.00
27	1	1	1	1.00
28	1	1	0	0.66
29	1	1	0	0.66
30	0	1	1	0.66

หมายเหตุ

ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 – 1.00 สามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 3 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

ข้อที่	ระดับความยาก (P)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณา
1	0.30	0.313	คัดเลือกรู้
2	0.32	0.125	คัดเลือกรู้/ปรับปรุง
3	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
4	0.34	0.813	คัดเลือกรู้
5	0.30	0.625	คัดเลือกรู้
6	0.38	0.313	คัดเลือกรู้
7	0.32	-0.13	ตัดออก
8	0.22	0.125	คัดเลือกรู้/ปรับปรุง
9	0.30	0.625	คัดเลือกรู้
10	0.34	-0.25	ตัดออก
11	0.26	-0.13	ตัดออก
12	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
13	0.30	0.625	คัดเลือกรู้
14	0.42	0.375	คัดเลือกรู้
15	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
16	0.34	0.813	คัดเลือกรู้
17	0.38	0.688	คัดเลือกรู้
18	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
19	0.32	0.125	คัดเลือกรู้/ปรับปรุง
20	0.38	0.688	คัดเลือกรู้
21	0.30	0.625	คัดเลือกรู้
22	0.38	0.688	คัดเลือกรู้
23	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
24	0.34	0.813	คัดเลือกรู้
25	0.24	0.375	คัดเลือกรู้
26	0.44	0.25	คัดเลือกรู้
27	0.36	0.313	คัดเลือกรู้
28	0.38	0.688	คัดเลือกรู้
29	0.42	0.125	คัดเลือกรู้/ปรับปรุง
30	0.30	0.625	คัดเลือกรู้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย = 0.93

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่า p และ q เพื่อใช้หาความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

ข้อที่	p	q	pq
1	0.61	0.39	0.24
2	0.33	0.67	0.22
3	0.63	0.37	0.23
4	0.31	0.69	0.22
5	0.52	0.48	0.25
6	0.59	0.41	0.24
7	0.59	0.41	0.24
8	0.72	0.28	0.20
9	0.78	0.22	0.17
10	0.72	0.28	0.20
11	0.43	0.57	0.24
12	0.26	0.74	0.19
13	0.54	0.46	0.25
14	0.61	0.39	0.24
15	0.70	0.30	0.22
16	0.57	0.33	0.24
17	0.74	0.43	0.19
18	0.50	0.26	0.25
19	0.69	0.31	0.22
20	0.43	0.57	0.24
21	0.76	0.24	0.18
22	0.46	0.54	0.25
23	0.57	0.43	0.24
24	0.52	0.48	0.25
25	0.52	0.48	0.25
26	0.54	0.46	0.25
27	0.59	0.41	0.24
28	0.63	0.37	0.23
29	0.48	0.52	0.25
30	0.57	0.43	0.24
	รวม		6.87

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย = 0.93

ตารางที่ 5 คะแนนแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน							รวม 80 คะแนน	คะแนนทดสอบหลังเรียน							รวม
	ก (10)	ข (10)	ค (12)	ง (12)	จ (12)	ฉ (12)	ช (12)		ก (10)	ข (10)	ค (12)	ง (12)	จ (12)	ฉ (12)	ช (12)	
1	7	4	5	5	6	4	8	39	7	6	7	9	7	6	8	50
2	3	4	7	8	8	4	7	41	6	6	9	9	11	6	9	56
3	4	5	6	8	6	5	5	39	9	6	8	11	10	6	9	59
4	3	9	7	6	7	9	6	47	8	9	9	10	9	9	8	62
5	2	8	7	8	8	8	9	50	8	10	10	7	8	10	7	60
6	3	7	6	6	10	7	7	46	8	8	10	9	12	8	10	65
7	3	5	8	6	6	5	6	39	8	6	6	8	8	6	8	50
8	3	6	6	8	6	6	4	39	7	8	6	9	8	8	6	52
9	2	7	6	5	5	7	5	37	8	8	8	11	8	8	6	57
10	4	5	7	6	8	5	5	40	8	8	6	8	11	8	5	54
11	3	6	8	8	8	6	6	45	8	9	8	8	9	9	7	58
12	5	8	5	6	5	8	6	43	8	10	7	8	6	10	9	58
13	3	9	6	6	5	9	5	43	8	10	9	8	7	10	8	60
14	2	8	7	7	6	8	5	43	9	7	8	9	6	7	6	52
15	4	7	6	9	8	7	8	49	6	8	9	6	8	8	12	57
16	2	5	6	7	10	5	4	39	8	8	10	10	10	8	6	60
17	6	6	7	6	7	6	7	45	8	6	10	8	9	6	8	55
18	2	6	7	7	8	6	7	43	7	8	6	9	10	8	8	56
19	3	5	6	6	4	5	8	37	8	7	6	9	7	7	8	52
20	3	5	7	6	6	5	9	41	9	7	8	11	9	7	11	62
21	6	8	6	6	8	8	9	51	9	9	6	10	11	9	9	63
22	4	4	9	6	5	4	8	40	8	5	8	7	8	5	9	50
23	4	7	6	7	6	7	6	43	9	6	7	9	10	6	6	53
24	5	7	7	8	4	7	6	44	9	7	9	8	8	7	8	56
25	4	8	5	5	9	8	5	44	9	8	8	9	11	8	7	60
26	3	9	6	6	9	9	8	50	8	11	9	11	9	11	12	71
27	3	9	7	4	6	9	8	46	7	9	10	8	7	9	9	59
28	4	8	6	6	8	8	5	45	8	9	10	8	11	9	9	64
29	4	6	6	7	6	6	5	40	9	9	6	8	10	9	6	57

ตารางที่ 5 (ต่อ) คะแนนแบบวัดทักษะการใช้ภาษาไทย

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน							รวม 80 คะแนน	คะแนนทดสอบหลังเรียน							รวม 80 คะแนน
	ก (10)	ข (10)	ค (12)	ง (12)	จ (12)	ฉ (12)	ช (12)		ก (10)	ข (10)	ค (12)	ง (12)	จ (12)	ฉ (12)	ช (12)	
30	3	5	6	8	8	5	6	41	9	7	7	10	8	7	10	58
31	5	8	8	10	8	8	8	55	9	10	8	10	8	10	9	64
32	3	7	6	6	6	7	10	45	8	8	8	7	9	8	12	60
33	2	5	7	6	7	5	7	39	8	8	7	6	8	8	8	53
34	5	6	7	5	9	6	9	47	9	9	7	7	10	9	12	63
35	2	9	5	8	8	9	4	45	9	9	7	10	12	12	6	65
36	6	7	6	8	6	7	6	46	9	7	7	9	8	7	8	55
37	2	6	6	6	6	6	10	42	9	7	6	8	7	7	12	56
38	3	4	6	7	5	4	6	35	9	6	6	8	7	6	9	51
39	3	5	6	9	4	5	7	39	8	9	8	10	6	9	10	60
40	6	5	6	8	7	5	6	43	8	6	6	9	11	6	9	57

หมายเหตุ

- ก. การอ่านจับใจความ
- ข. การฟังเพื่อจับใจความ
- ค. การเขียนคำขวัญ
- ง. การเขียนบรรยาย
- จ. การเขียนเรียงความ
- ฉ. การพูดแสดงความคิดเห็น
- ช. การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ioc) ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	1.00
3	1	1	1	1.00
4	1	1	1	1.00
5	1	1	1	1.00
6	1	1	1	1.00
7	1	0	1	0.66
8	1	1	1	1.00
9	1	1	1	1.00
10	1	0	1	0.66
11	1	1	1	1.00
12	1	1	1	1.00
13	1	1	1	1.00
14	1	1	1	1.00
15	1	1	0	0.66
16	1	0	1	0.66
17	1	1	1	1.00
18	1	1	1	1.00
19	1	1	1	1.00
20	1	1	1	1.00
21	1	1	1	1.00
22	1	1	1	1.00
23	1	1	1	1.00
24	1	1	1	1.00
25	1	1	1	1.00
26	1	1	1	1.00
27	1	1	1	1.00
28	1	1	1	1.00
29	1	1	1	1.00
30	1	1	0	0.66

หมายเหตุ

ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 – 1.00 สามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 7 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
โดยใช้วิธีการแจกแจงที (t – test Independent ในรูป Difference Score)
ที่มีค่ามากกว่า 1.75 ขึ้นไป มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.45	16	4.50
2	3.25	17	5.70
3	3.28	18	3.57
4	6.21	19	4.70
5	3.70	20	6.25
6	3.96	21	4.75
7	5.28	22	5.00
8	5.16	23	5.32
9	2.40	24	6.00
10	5.62	25	4.50
11	2.90	26	5.40
12	6.52	27	5.70
13	6.40	28	4.34
14	5.75	29	3.60
15	4.70	30	4.80
รวม			22.60

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่า S_i^2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อการเรียน
วิชาภาษาไทย

ข้อที่	S_i^2	ข้อที่	S_i^2
1	4.29	16	0.87
2	0.29	17	0.99
3	0.32	18	0.39
4	0.35	19	0.95
5	0.36	20	0.55
6	0.27	21	0.12
7	0.31	22	0.41
8	0.31	23	0.95
9	0.37	24	0.33
10	0.64	25	0.88
11	0.93	26	0.79
12	0.51	27	0.87
13	1.00	28	0.86
14	0.80	29	0.36
15	0.76	30	0.77
รวม			22.60

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย = 0.92

ตารางที่ 9 คะแนนแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทย	-	-	3	23	14
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	3	32	5	-	-
3	ข้าพเจ้าสนุกที่ได้ร่วมกิจกรรมในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย	6	27	5	2	-
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ทำให้ต้องใช้สมองมาก	2	10	10	8	10
5	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะภาษาไทย	4	32	4	-	-
6	ข้าพเจ้าต้องการทำกิจกรรมภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะหมดเวลาเรียนแล้ว	1	37	2	-	-
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3	5	5	22	5
8	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านมากขึ้น	-	17	23	-	-
9	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนมากขึ้น	-	22	18	-	-
10	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น	-	25	15	-	-
11	การเรียนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้ข้าพเจ้าไม่มีความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษา	-	-	3	17	20
12	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เมื่อทำกิจกรรมนั้นๆ หลายครั้ง	3	26	11	-	-
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	-	4	12	20	4
14	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น	10	20	10	-	-
15	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องแสดงออกเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	2	4	4	13	17

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทย	-	-	3*3	23*4	14*5
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	3*5	32*4	5*3	-	-
3	ข้าพเจ้าสนุกที่ได้ร่วมกิจกรรมในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย	6*5	27*4	5*3	2*2	-
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ทำให้ต้องใช้สมองมาก	2*1	10*2	10*3	8*4	10*5
5	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะภาษาไทย	4*5	32*4	4*3	-	-
6	ข้าพเจ้าต้องการทำกิจกรรมภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะหมดเวลาเรียนแล้ว	1*5	37*4	2*3	-	-
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3*1	5*2	5*3	22*4	5*5
8	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านมากขึ้น	-	17*4	23*3	-	-
9	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนมากขึ้น	-	22*4	18*3	-	-
10	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น	-	25*4	15*3	-	-
11	การเรียนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้ความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษา	-	-	3*3	17*4	20*5
12	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เมื่อทำกิจกรรมนั้นๆ หลายครั้ง	3*5	26*4	11*3	-	-
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	-	4*2	12*3	20*4	4*5
14	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น	10*5	20*4	10*3	-	-
15	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องแสดงออกเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	2*1	4*2	4*3	13*4	17*5

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อต้องเรียนวิชาภาษาไทย	-	-	9	46	70
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	15	128	15	-	-
3	ข้าพเจ้าสนุกที่ได้ร่วมกิจกรรมในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย	30	108	15	4	-
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ทำให้ต้องใช้สมองมาก	2	20	30	32	50
5	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกทักษะภาษาไทย	20	128	12	-	-
6	ข้าพเจ้าต้องการทำกิจกรรมภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะหมดเวลาเรียนแล้ว	5	148	6	-	-
7	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3	10	15	88	25
8	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านมากขึ้น	-	68	69	-	-
9	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนมากขึ้น	-	88	54	-	-
10	ข้าพเจ้ามีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น	-	100	45	-	-
11	การเรียนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้รับความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษา	-	-	9	68	100
12	ข้าพเจ้าเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ เมื่อทำกิจกรรมนั้นๆ หลายครั้ง	15	104	33	-	-
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	-	8	36	80	20
14	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น	50	80	30	-	-
15	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจที่ต้องแสดงออกเวลาเรียนวิชาภาษาไทย	2	8	12	52	85

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนิชวรรณ นุชน้อย
วัน เดือน ปีเกิด	14 กุมภาพันธ์ 2532
สถานที่เกิด	อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2555 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

